A3S1
10

༄༅། །ཀཿ་ཆང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས་ལས། ཕྱག་ཆེན་རྒྱབ་ཆོས

ཀྱི་གླེགས་བམ་ ཅ པ་བཞུགས་སོ།། །།

KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS

KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS

༄༅། །གླེང་བརྗོད། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀློང་། །རིག་པའི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་སྒྲོག་འཛིན་པ། །འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཀརྨ་པས། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །སྣང་སྟོང་རྡོ་རྗེའི་གར་གྱིས་བག་ཡངས་ཆོས་ཉིད་མཁའ་ལ་བགྲི། །གྲགས་སྟོང་རྡོ་རྗེའི་དོ་ཧས་སྐལ་བཟང་ཡིད་ཀྱིས་མུན་པ་སེལ། །བདེ་སྟོང་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྩལ་འདྲེན་པ། །རྟོགས་ཚོགས་རང་སར་གྲོལ་བའི་འཇིགས་མེད་རྣལ་འབྱོར་སྙིང་དབུས་མཆོད། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་བཅོམ་ལྡན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གོ་ཏམ་ལྷ་ཡི་ལྷ་དེས། རིགས་ཅན་གསུམ་སོགས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དབང་མོས་པའི་རིམ་པ་དང་འཚམས་པར། རིམ་གསུམ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཕྱེ་བར་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་སྐལ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རབ་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས། ཚེ་གཅིག་ལུས་

ཀོཾ་ཚོང་ཐན་ངག་གཅིག་བསྡུས།

གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ལམ་ཟབ། ཆོས་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྣམས།
བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟ་བར་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་དེ་གྲུབ་པའི་ས་ལ་གཤེགས་པའི་སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་
ལྟར་ཆེས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཏཻ་ལོ་པ་དང་། དཔལ་ནཱ་ལནྟའི་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་མཆོག་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་
མངའ་བདག་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་རིང་ལུགས་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པའི་ལུགས་ལ། གཙོ་བོར་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་
བཞུགས་པའི་སྙིང་པོ། ༡ ཐབས་ལམ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། ༢ གྲོལ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། བླ་མེད་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་

ཀ གཉིས དཀར

༄༅། །རིམ་པ་རྣམས། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་འཆིངས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། གྲོལ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་རྣམས། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཧ་དང་དཔལ་མི་ཏྲི་པའི་མན་ངག་ཚིག་བརྒྱད་ཙམ་མིན་པར། སྙིང་པོ་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པའམ་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་དྲི་མ་མེད་པ། མདོ་སྔགས་སྙིང་པོའི་ལུགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པ། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རིང་ལུགས་ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་གྲོལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས། ལོ་གསུམ་དང་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེར་གནད་དུ་བསྣུན་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་དེ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་ཡིན་པ།. དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་དང་། པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་ཏཱ་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་ ༣

༄དཔལ་རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་། ཏཱ་ཡི་སི་ཏུ་པདྨ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་རྣམས་ཀྱི་དུས་ནས་བཟུང་། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་
གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལེགས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔལ་གྱི་སྟོད་ལུང་མཚུར་ཕུར་སྒྲུབ་གྲྭ་ཡིད་འོང་བསམ་གཏན་
གླིང་ཐོག་མར་དབུ་བརྙེས་པའི་སྐབས་༄རྗེ་བཅུ་བཞི་པ་ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ་ཉིད་སྒྲུབ་གྲྭར་ཞུགས་པར་མཛད་ནས་སྒྲུབ་གྲྭ་བའི་ལས་རིམ་ཇ་འདྲེན་པ་ཚུན་ཆད་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་དག་རྒྱུན་དུ་
གྲགས༑ ད་ལན་འདིར་ནི་ཏྲ་རེས་དོན་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་གིས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་གྱི་ཆོ་ག་དང་། ཁྲིད་ཡིག །རྒྱབ་ཆོས་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས། གཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་པོད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཞུས་པ་འདི་ནི། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་

ཀ་ གསུམ་འབུམ། ཀ

༄༅། །མི་རྟོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ། ༧དཔལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀརྨ་པ་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ། ༧ཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱིན་མཐུ་ལ་བརྟེན་
ནས༔ ནི་ཧྣུའི་ལས་བྱེད་བླ་གྲྭ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བདུན་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་རྩོལ་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་རྩིས་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་ཞུ་དག་དང་དཔེ་སྒྲིག་ལེགས་པར་ཞུས་ཤིང་། སྨིན་པའི་བདག་པོ་རྩ་
འདྲ་ཐེབས་རྩ་ཚོགས་པས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་སྐྱོར་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་དཔེ་སྐྲུན་ཞུ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ལགས་ན། དགེ་བས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཟུང་འཇུག་ ༡
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་ཐོན་པོར་སོན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཐའ་རྒྱན་ཏེ། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་རྗེ་བཙུན་མར་པའི་རིང་ལུགས་ལ་དད་པ་ཐོབ་པ། གུས་རྫོགས་ཆེན་པའི་གྲུབ་མཐར་སྐྱེས་པ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་གསུང་རབས་ངེས་དོན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དེས། སྟོན་

པའི་འདས་ལོ། ༢༥༥༥ སྤྱི་ལོ། ༢༠༡༡ ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ ལ་ནུབ་གླིང་ནུ་ལནྟའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྲིས་པ། དགེ་ལེགས་འཕེལ། སརྦ་མངྒ་ལཾ།། ||

གཅིག་ཕྱོགས།

༄༅། །སྐྱབ་དཔོན་མཁན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ། མཁན་པོ་ཀརྨ་རྣམ་རྒྱལ། མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས། ཕྱག་མཛོད་བླ་མ་ཚེ་དབང་གྲགས་པ། ཕྱག་མཛོད་བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱག་མཛོད་བླ་མ་ཀརྨ་ནོར་བུ༑ བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་འཆི་མེད། བླ་མ་ཀརྨ་དོ་རྗེ། འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས། བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། བླ་མ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན། དབུ་མཛད་བཀྲ་ཤིས་དགའ་བ། དབུ་མཛད་ཀརྨ་འགྱུར་མེད། བསྟན་དགའ། ཀརྨ་དཔལ་ལྡན། ཀརྨ་རབ་རྒྱས། རྫོགས་ཆེན་བསོད་རྒྱལ་བཅས་ཞུ་དག་དང་མཐུན་སྦྱོར་གནང་མི་ཡོངས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། ནེ་ཧྲུའི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ ཉིན། སྤྱི་ཁྱབ་ལས་སྣོན་པ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་ལ་ཡག་སྐྱབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ཞུ་དག་པ། ཨ་ཙཪྻ་བཀྲ་ཤིས་དབང་ཕྱུག ཨ་ཙཪྻ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་། བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས། བླ་མ་རབ་བརྟེན་ཚེ་རིང་། རྫོགས་ཆེན་བསྟན་རྣམ། ཀརྨ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ།

PUBLISHER'S ACKNOWLEDGEMENT
The Publisher gratefully acknowledges the generous support of Ṭsadra Foundation for sponsoring the publication of this book.

-Nitartha International

Nitartha *International*

Nitartha *International* Publications
3902 Woodland Park Ave.N.
Seattle WA 98103 USA

Nitartha *International* Document Input Center
G.P.O.8974,CPC-150, Kathmandu, Nepal
www.nitartha.org

© 2011 by H.H.17th Gyalwa Karmapa Ugyen Trinley Dorje and Nitartha International
All rights reserved. No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever without written permission from H. H.17th Gyalwa Karmapa Ugyen Trinley Dorje and Nitartha International.

༄། །ཀཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས་ལས་ཕྱག་ཆེན་རྒྱབ་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ ཅ ༽ པའི་བཞུགས་བྱང་ལ། ༡ 1-2 དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱན༏ ༢༡༦ 3-433 བློ་སྦྱོང་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་དད་པའི་གདུང་སེལ། ༣ 435-440 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་ཡིག་བློ་དམན་འཇུག་བདེར་བཀོད་
པ་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ། ༣༠ 441-500 བློ་སྦྱོང་སྨོན་ལམ་བྱང་སེམས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་ངོགས། ༥ 501-510 བཅས་བཞུགས་སོ།། །།

བཅུ་

༄༅། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཅ

༄༅། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །དེའི་ཡང་རྩ་བར་གྱུར་པ་བླ་མ་ལ་བཏུད་ནས༔ ༔ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་འདི། །མི་ལ་རྗེ་ཡི་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་དོན་དུ་བྲི། །སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། རྣམ་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས

༄༅། །ཁྲུ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན། རྣམ་པ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡལ་བ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཁོར་
བར་འཁྲུལ་པ་འདི་ཡང་སུ་འཁྲུལ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་ལོ། །གཞི་ཅི་ལས་འཁྲུལ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་འཁྲུལ་ལོ། །རྒྱུ་ཅི་ལས་འཁྲུལ་ན་མ་རིག་
པ་ཆེན་པོས་འཁྲུལ་ལོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་ན། །འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སྣོད་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་ལོ། །དཔེ་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་ན། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་ལྟར་འཁྲུལ་ལོ། །དུས་ནམ་ནས

འབྲུལ་ན། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁྲུལ་ལོ། །འཁྲུལ་པ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ན། སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་དོ། །འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ནམ་འགྱུར་ན། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅན་
འགྱུར་རོ། །འཁྲུལ་པ་ལ་རང་སངས་ཡོད་དམ་སྙམ་ན། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་འདི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལུགས་སམ། སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆོད་དམ། ཡུན་གྱི་
རིང་ལུགས་སམ། རང་གྲོལ་མེད་ལུགས་དེ་ལྟར་ལགས་པས། དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅི་ཐོབ་ལ་འབད་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འབད་པ་ལ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། སྨོས་ན། རྒྱུ་དང་ ༥
རྟེན་དང་རྐྱེན་དང་ནི། །ཐབས་དང་འབྲས་བུ་འཕྲིན་ལས་ཏེ། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་སྡོམ་དྲུག །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྐུལ་བའི་རྐྱེན་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དང་། དེ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་གྲུབ་ནས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཤེས་དགོས་པའོ། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན ༦

ཁ་ གཞུང་ ཀྲ་

༄༅། །པ་ནི། །རྒྱུ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། །རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག །རྐྱེན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། །འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐུ། །འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རྒྱུ་ནི་བདེ་
གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་འཁོར་བ་འཁྲུལ་པའི་རང་བཞིན་འདི་ལས་གྲོལ་ནས། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་དམན་པ་དག་གིས་ ༦
འབད་པ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཅང་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། འབད་པས་བསྒྲུབས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅིས་ཏེ་མི་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མདོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཆུང་ 7

ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་འོ་མ་མར་གྱིས་ཁྱབ་པར་གནས་སོ། །
དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག
གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྐུ་སྟོང་ཉིད
ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཡོད་པས། སེམས
ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ

ཁར་ ༄༅། །སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཆོས་སྐུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པ་ཅེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐུ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
སྟོང་ཉིད་དེའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་
བཞི་ བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བཟང་ངན་ནམ། ཆེ་ཆུང་ངམ། མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ ༥
ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་ལྔར་གནས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། སྟོམ་ནི། རིགས་ཆད་རིགས་དང་མ་ངེས་རིགས། །ཉན་ཐོས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་
ཤྲ་ རིགས༑ ༑ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཏེ། །ལྔས་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཅན་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་ཁྲེལ་མེད་པ། ངོ་ཚ་མེད་པ། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ལ་ ༡

སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དྲུག་ལྡན་དུ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ་དེ་དག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་སྐྱོན་རྣམས་མཐོང་ཡང་སྐྱོ་བ་ཙུང་ཟད་མེད། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དད་པ་ཙུང་ཟད་མེད། །ཁྲེལ་མེད་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་སྙིང་རྗེ་ཙུང་ཟད་མེད། །སྡིག་པ་ལྷག་པར་སྤྱོད་ལ་འགྱོད་པ་ཙུང་ཟད་མེད། །མེད་དྲུག་འཛོམ་ལ་སངས་རྒྱས་སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་སྤྱོད་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡར་རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་རིགས་ཆད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་འཁོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་པ་བྱས་ན་དེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ

ཁ་ ༄༅། །ཞིག་གིས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཐོར་ན་ཡང་། དེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གླུས་པ་དང་།
མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐས་གཏུགས་པར་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི། རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་ཏེ། གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའམ།
ལྔ་ ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་མཐོང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་དད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ནས་ཉན་ཐོས་སུ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་ ༥
རྒྱལ་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྐྱེན་དག་དང་ཕྲད་ན། རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་འཁོར་བ་ལ་འཇིགས་པར། མྱ་ངན་ལས་འདས་
ཨཱཿ པ་ལ་དད་པ། སྙིང་རྗེ་ཆུང་བ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་ནས་འཇིགས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་པར་དད། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་དགའ་བ། །རྟགས་གསུམ་

ལྡན་པ་ཉན་ཐོས་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་རྟགས་དེ་གསུམ་གྱི་སྔེང་དུང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གསང་བ་དང་། གཅིག་པུར་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་དག་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པས་སྐྱོ་ཞིང་མྱ་ངན་འདས་ལ་སྤྲོ། །སྙིང་རྗེ་ཆུང་ཞིང་ལྷག་པར་ང་རྒྱལ་ཆེ། །སློབ་དཔོན་གསང་ཞིང་གཅིག་པུར་འདུག་ལ་དགའ། །མཁས་པས་རང་རྒྱལ་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉན་རང་གི་རིགས་དེ་གཉིས། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཞུགས་ནས། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་དེའི་ཚེ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གནས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བཟུང་ནས་གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པས། དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་དེ་གཉིས་སྟོན་པ་མི་རིགས་

༄༅། །ཤེ་ན། རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་འཇམ་བུའི་གླིང་ནས་ཚོང་པ་དག་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ། བར་སྐབས་སུ་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་ངལ་ཞིང་ཆད་ནས།
བདག་གིས་ནོར་བུ་མི་ལོན་སྙམ་སྟེ། ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཅིག་དེར་སྤྲུལ་ནས་ངལ་བསོར་འཇུག་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་སྙིང་
སྟོབས་ཆུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་དངངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་འདི་ཉོན་མོངས་སོ། །བདག་གིས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ནས་མི་འཇུག་པའམ། ཕྱིར་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་ཉན་རང་གི་
ལམ་འདི་གཉིས་བསྟན་ནས། ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་བསོར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས
ཏེ། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ། །མྱ་ངན་མ་འདས་དེ་ངལ་བསོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་བསོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་

ནས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྐུལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྐུལ་ན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་སྤྲོས་པས། ཉན་རང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དེ་དག་ལ་

རིག་པ་ཙམ་གྱིས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྐུའི་སྣང་བ་བསྟན་ཏེ། གསུང་གིས་འདི་སྐད་དུ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན། བྱེད་པ་

བྱས་པ་མ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དགེ་སློང་དག་ད་ནི་ཁྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་གྱིས་ལྟོས་ཤིག །རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བསྐུལ་

བའོ༔ ༔དེ་ཉིད་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་ཡང་གསུངས་པ། དགེ་སློང་ཁྱེད་ཅག་དེ་རིང་དེ་ཕྱིར་ངས། །འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་མྱ་ངན་མི་འདའ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ ༣

ཡེ་ཤེས་ཕྱིར། །བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་ཆེན་དམ་པ་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐུལ་བས་ཉན་རང་དེ་དག་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ 14

ཁ་ ཕྲིན་ ཀྲིན་

༄༅། །ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་
བཞིན་དུ་བཤད་ལ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དེ་དག་མྱ་ངན་མ་འདས་ཏེ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་རབ་སྤྱད་ནས། །ཉན་ཐོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས
གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྨོས་ནི། དབྱེ་བ་ངོ་བོ་རྣམ་གྲངས་དང་། །གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་རྒྱུ་མཚན་དང་། །རྣམ་པ་རྟགས་དང་དོན་དྲུག་གིས། །ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རིགས་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་སོ། །རིགས་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་འཆད་
པ་ལ། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སྟོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ནི༑ རིགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཁམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉན་རང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ནི་
དམན་པ་ཡིན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་བ་ཙམ་གྱིས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅར་བྱང་བས་རིགས་རྣམ་ ༥
པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་នོ། །རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རིགས་སད་པ་དང་། མ་སད་
པའོ༑ ༑དེ་ལ་རིགས་སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་དམིགས་པའོ། །རིགས་མ་སད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་མ་དམིགས་པའོ། །

༄། །འོན་རིགས་དེ་རྐྱེན་ཅིས་སད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགལ་བའི་རྐྱེན་དང་ནི་བྲལ། མཐུན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནི་ཟིན་ན་ནི་རིགས་སད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་བཟློག་ན་རིགས་མི་སད་པར་
གནས་སོ། །དེ་ལ་འགལ་བའི་རྐྱེན་བཞི་སྟེ། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་། བག་ཆགས་མེད་པ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་ཉེས་པའོ། །མཐུན་པའི་རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དམ་པའི་ཆོས་
སྟོན་པ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་དང་། ནང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་སྟེ།
ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། ཆུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཆུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །འོན་མཚན་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཉེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལུས་ངག་རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་པ་དང་། སེམས་གཡོ་སྒྱུ་ཉུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་དང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་

ལྷར་ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མི་རྒྱུབ་བརྟུང་བ་མ་ཡིན་ལ། །གཡོ་དང་སྒྱུ་ནི་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རབ་དང་བ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྒྲོར་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྔོན་རོལ་ནས། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐེ་མི་སྣམ་དུ་བཟོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱོར་བའི་སྔོན་དུ་སྙིང་རྗེ་དང་། །མོས་པ་དག་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་བ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་ལྔ་པོ་དེ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་ན་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་མ་ངེས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཉེ་བའི་རྒྱུ། ཁ་ཅིག་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཆད་པའི་རིགས་ཀྱང་། ཡུན་རིང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཙམ་ལས།

༄༅། །གཏན་ནས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པ་མིན་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་དེ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ༔ ༔དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། དངུལ་རྡོ་ལ་དངུལ་གནས་པ་འམ། ཏིལ་ལ་ཏིལ་མར་གནས་པ་འམ། འོ་མ་ལ་མར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དངུལ་རྡོ་ལ་དངུལ་བསྒྲུབ་ཏུ་བཏུབ་པ་འམ། ཏིལ་ལ་ཏིལ་མར་བསྒྲུབ་ཏུ་བཏུབ་པ་འམ། འོ་མ་ལ་མར་བསྒྲུབ་ཏུ་བཏུབ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་ཏུ་བཏུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་རྒྱུའི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོའོ།།

།།རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག །ཅེས་པ་ལ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཆར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་ཏུ་ནུས་པ་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་

ཞེས་བྱ་བ། ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འདི། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཟང་ངོ་། །དེ་འཆད་པ་ལ་སྡོམ་ནི། དལ་བ་དང་
ནི་འབྱོར་པ་དང་། །ཡིད་ཆེས་འདོད་དང་དང་བ་སྟེ། །ལུས་ནི་གཉིས་དང་སེམས་ནི་གསུམ། །དོན་ལྡ་ཡིས་ནི་རྟེན་མཆོག་བསྡུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའོ། །
མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཀླ་ཀློ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་པ། །ལྐུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཇི་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དམྱལ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་དྭགས་ནི་སེམས་འཚིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དུད་འགྲོ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གསུམ་ཆར་ཡང་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པས་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁཿ ༄༅། །ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེར་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འཕོར་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་
འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རང་ཡང་ཡིན་ཏེ། མི་ལ་བལྟོས་ན་ལྷ་ཆེ་རིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་མི་ཁོམ་
ཨཱཿ པས་སོ། །དེ་བས་ན་དལ་མིའི་སྡུག་བསྔལ་བག་ཙམ་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ང་རྒྱལ་ཞི་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༥
སྡིག་པའི་ལས་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །
ཧཱུཿ འཁོར་བ་ལ་ནི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །སྡིག་ལ་འཛེམ་ཞིང་དགེ་ལ་དགའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་བཞི་ལ་དལ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །མི་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་། ཀླ་ཀློ་ནི་སྐྱེས་བུ་ 21

དམ་པ་དང་ཕྲད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལོག་ལྟ་ཅན་ནི་དགེ་བ་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱུར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་
མ་ཡིན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྐུགས་པ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་
ནི་དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འབྱོར་པ་ནི། རང་གི་འབྱོར་པ་ལྔ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྔ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་ལ་རང་གི་འབྱོར་པ་ལྔ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། མི་ཉིད་དབུས་སྐྱེས་དབང་པོ་
ཚང་༎ ༎ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད། །ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མི་ཉིད་ནི། མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པའི་སར་སྐྱེས་པའོ། །དབང་པོ་ཚང་བ་ནི། གླེན་པ་དང་ལྐུགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་པའོ། །གནས་ལ་དད་པ་ནི། །སྟོན་

ཁ༔ བཅུ་གཅིག ཀྱ

༄༅། །པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དད་པའོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། ཚེ་འདི་ལ་མཚམས་མེད་པའི་ལས་མ་བྱས་
པའོ༔ ༔གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྔ་ནི། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། ཆོས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་།
གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ལྡན་པ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས ༥
འཛོམ་པ་དེ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ། རྙེད་པར་དཀའ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །ཕན་
འདོགས་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། མིར་གྱུར་པ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། །མི་སྲོག་ཐོབ་པའང་དཀའ་བ་ཡིན། །དམ་པའི་ཆོས 23

ཐོབ་དཀའ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མིར་སྐྱེ་བ་ནི་རྙེད་པར་དཀའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའང་རྙེད་
པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའང་རྙེད་པར་དཀའ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་བཟློག་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་
ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་རྙེད་པར་དཀའ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་
པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱང་རྙེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་

༄༅། །ཡང་རྙེད་པར་དཀའ། མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའང་རྙེད་པར་དཀའ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་
འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་རྙེད་པར་དཀའ། གང་ཟག་གང་གིས་རྙེད་པར་དཀའ། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་རྙེད་པར་
དཀའ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དཔེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཆུད་ལྟར། །མི་ཉིད་
ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ནས་གསུངས་ན་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེར་མི་ཅིག་གིས་གཉའ་ཤིང་བུ་ག
གཅིག་པ་ཅིག་བོར་བ་རླུང་གིས་ཕྱོགས་བཞིར་འཕྱོའོ། །དེ་ན་རུས་སྦལ་ཞར་བ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཐུབ་པ་ཞིག །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས

གྱིས་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅིའི་ཕྱིར་རྙེད་པར་དཀའ་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ནི་རྒྱུ་དགེ་བ་བསགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པས་ནི་དགེ་བའི་ལས་གསོག་མི་ཤེས་པར་རྟག་ཏུ་སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཀུང་སྡིག་པ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་ཅིག་གིས་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱེས་བུའི་དོན་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ་ན། པུ་རུ་ཥ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། པུ་རུ་ཥའི་སྒྲ་ནི་ནུས་པ་སམ་ནུས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་སམ་ནུས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེས་བུ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ༔ ༔དེ་ཡང་ནུས་པ་རབ་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པས། སྐྱེས་བུ་རབ་འབྲིང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ལས། ཆུང་ངུ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་པའི། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་

ཁ་ ༄། །དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་ལ་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བར་ལྷ་མི་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་
དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ལ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཞི་བདེའི་
འབྲུ་གསུམ་ གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྡིག་པའི་ལས་ལས་བཟློག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ ༥
འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེས་བུ་རབ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག
ལྔ་ གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བར་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གང་

ཞིག་པོ་བ་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འབྱིན་ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ས་བོན་དགེ་བའང་འདེབས་བྱེད་པ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེས་ལྷག་པའི། །མི་ཉིད་དེ་ནི་སུ་ཞིག་འབྲས་
བུ་མེད་པར་བྱེད། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་མི་ཡིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པའི། །ལམ་དེ་ལྷ་དང་ཀླུ་ཡིས་མི་རྙེད་ལྷ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྡིང་རིག་འཛིན་མིའམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེས་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདིས་མི་དགེ་བ་སྤོང་ནུས་པ། དགེ་བ་བསྒྲུབ་ནུས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒལ་ནུས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྒྲོད་ནུས་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནུས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་
རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་ཡང་འཇིག་པར་ཤིན་ཏུ་སླ་སྟེ། ཚེ་སྲོག་ལ་གསོས་མ་འདེབས་མཁན་ནི་མེད། འཆི་

༄༅། །བའི་རྐྱེན་ནི་མང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་མི་སྡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་
མ་ཡིན། །བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྙེད་པར་དཀའ་ཚོད་དམ། འཇིག་པར་སླ་ཚོད་དམ། ཕན་འདོགས་ཆེ་ཚོད་དེ་ལྟར་
ལགས་པས། ལུས་ལ་གྲུའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཅི་སྒྲོལ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས
རྙེད་དཀའ་བས། །རྨོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་འོག་རྟའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཕྲང་ལས་ཅི་ཐར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་ལུས་གཙང་
མའི་རྟ་ཞོན་ནས། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཕྲང་ལས་བྲོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མི་འོ་ཅག་གི་ལུས

འདི་ནི། །བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དད་པ་དགོས་ཏེ། དད་པ་མེད་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེས་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཆོས་བཅུ་

པའི་མདོ་ལས། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ། །དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ས་བོན་མེ་ཡིས་ཚིག་པ་ལ། །མྱུ་གུ་སྔོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་

མདོ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་གནས་ཅན་དད་པ་ཆུང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། །འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས་

ཀྱང་༑ བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ། དད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་

ཡིན་ཞེ་ན། །དད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། འདོད་པའི་དད་པ། དང་བའི་དད་པའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་

༄༅། །བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
བུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །འདོད་པའི་དད་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་
ནས༑ དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གུས་པ་དང་ལྡན་པས་ལམ་ལ་སློབ་པའོ། །དང་བའི་དད་པ་ནི། ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག
དང༑ ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། ལམ་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གུས་ལ་སེམས་དང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ལས། དད་པ་

གང་ཞེ་ན། ལས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སེམས་དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།
འདུན་དང་ཞེ་སྡང་འཇིགས་པ་དང་། །རྨོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། ངེས་པར་ལེགས་པའི་སྣོད་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་
འདའ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་ཟས་ནོར་རམ་བུད་མེད་དམ། རྒྱལ་སྲིད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྟེར་གྱི་ཆོས་ཐོང་
ཟེར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་གིས་བདག་ལ་སྔར་ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། ད་རུང་
ཡང་གནོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བྱུང་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །འཇིགས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། བྲེད་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་མི་གཏོང་

ཁ་ ༄༅། །ནཱ་དཔའ་བོ་སུམ་བརྒྱ་བཀྲལ་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལས་ཤ་སྲང་ལྔ་ལྔ་གཅོད་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ། །སྨོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། མི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་
ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ལས་མི་བདེན། འབྲས་བུ་མི་བདེན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན། ཁྱོད་ཆོས་བྱས་ནས་ཅི་བྱེད། ཆོས་ཞོག་ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་
བཅུ་དྲུག བའོ༔ ༔དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་དད་པ་ཅན་ཡིན། ངེས་ལེགས་བསྒྲུབ་པའི་སྣོད་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དད་པ་དེ་དག་ཡོད་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་སེམས་སྐྱེ་ ༥
བ་ཡིན། མི་ཁོམ་པ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན། དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་གསལ་བ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་འཇིལ་བ་ཡིན་བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདའ་བ་ཡིན། ཐར་པའི་ལམ་
ཞུ་ རྙེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོག་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་མང་པོ་མཐོང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་ 33

ཏྭཾ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་གཟུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་དད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རིག་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ། བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས་རྟེན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། ། །རྒྱུན་ནི་དགེ་

༄། །བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་བསྐྱུལ་ན། སྔར་གྱི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་གོམས་ཤིང་། བག་ཆགས་བརྟས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་དཀའོ། དེས་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། སྟོམ་ནི། འཕད་པ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱི་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་ཏེ། ལྔ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེའོ། །དེ་ལ་ལུང་ནི། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སློབ་མ་བཟང་པོ་བླ་མ་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །བླ་མ་མཁས་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྙེན་པར་བྱ། བསྟེན་པར་བྱ། བསྙེན་བཀུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པར་དམ་བཅའ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །མཐུན་པའི་དཔེ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །བཟློག་པའི་དཔེ་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་བཤད་ན། བདག་ཅག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ
པར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་གསོག་པའི་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ
དང་། ཤེས་བྱས་བསྡུས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་དགོས་ལ། དེ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལམ་རྒྱུས་མེད་ལ་ ༥

༄༅། །འགྲོ་དུས་ཀྱི་ལམ་མཁན་ལྷ་བུའམ། འཇིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་དུས་ཀྱི་སྐྱེལ་མ་ལྷ་བུའམ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྒལ་དུས་ཀྱི་མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་བཤད་ན། ལམ་རྒྱུས་མེད་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལམ་མཁན་མེད་ན། ལམ་ནོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འཁྱར་དོགས་ཡོད་དོ། །ལམ་མཁན་དང་འགྲོགས་ན་ལམ་ནོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འཁྱར་དོགས་མེད་དེ་གོམ་པ་ཆུད་མ་ཟོས་པར་བསྒྲིམས་སར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་ལ། ལམ་མཁན་དང་འདྲ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། གལ་ཏེ་མུ་སྟེགས་པའི་ལམ་དུ་ནོར་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གོལ་དོགས་ཡོད། གལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཁྱར་དོགས་ཡོད། ལམ་མཁན་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འགྲོགས་ན། ལམ་ལ་ནོར་དོགས་དང་། གོལ་དོགས་དང་། འཁྱར་དོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང

ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པས་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་གཉིས
པ་བཤད་ན། འཇིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ནི་ཆོམ་རྐུན་ནམ། གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་འཚེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སྐྱེལ་མ་མེད་ན། ལུས་སམ་སྲོག་གམ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཉེ་ཉོ
བྱུང་དོགས་ཡོད་ལ། སྐྱེལ་མ་བཙན་པོ་དང་འགྲོགས་ན་ཉེ་ཉོ་མེད་པར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་ཐམས
ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེལ་མ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། ཆོམ་རྐུན་དང་འདྲ་བའི་ནང་གི་རྣམ་རྟོག་གམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིའི་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ
སོགས་པས་དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོགས་དོགས་ཡོད། བདེ་འགྲོའི་སྲོག་གཅོད་དོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཆོམ་རྐུན་ཚོགས་འདི་ནི། །གླགས་རྙེད་གྱུར་ན་དགེ་འཕྲོག་ཅིང་། །བདེ་

༄། །འགྲོའི་སྲོག་ཀྱང་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་ལམ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་བྲལ་ན་དགེ་བའི་ནོར་མི་འཚོར། བདེ་འགྲོའི་སྲོག་མི་ཆད་པར་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྲུང་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བས་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུའོ། ། ༥
ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་གསུམ་པ་བཤད་ན། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཚེ་མཉན་པ་མེད་པར་གྲུ་འཛམ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་། ཕར་ཀར་མི་ཕྱིན་པར་ཆུ་ཉིད་དུ་བྱིང་བའམ། ཆུ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེར་བར་
འགྱུར་ལ། མཉན་པ་ཡོད་ན་དེའི་འབད་རྩོལ་གྱིས་ཕར་ཀར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཚེ། མཉན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། དམ་ 39

།ཀཾ་ཚོང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས་ཕྱིན་ཡང་། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱིང་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྐྱ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། །གྲུ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མི་འགྱུར། །ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། །བླ་མ་མེད་ན་སྲིད་མཐར་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཉན་པ་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ་ན། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པའི་སྐམ་སར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བས་ན་མཉན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས ༥
གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ལམ་མཁན་ནམ་སྐྱེལ་མའམ། མཉན་པ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་

ཁ

༄༅། །པའི་སྐྱུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ། རང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པའི་
ནུས་པ་མེད་པས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བསྟེན་པའོ། །རང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཕལ་ཆེར་དག་ཙ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
བསྟེན་པར་ནུས་པའོ། །རང་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་ཙ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་བསྟེན་པར་ནུས་པའོ། །རང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཙ་ན། དགེ་བའི་ ༦
བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་བསྟེན་པར་ནུས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་ལས་རང་ལ་དྲིན་གང་ཆེ་ན། བདག་ཅག་དང་པོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་མུན་ཁང་ན་འདུག་པའི་ཚེ། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་བསྟེན་པ་བས། ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་མཇལ་བས། དེའི་གསུང་གི་སྒྲོན་མེས་ལམ་སྣང་བར་བྱས་ནས། དགེ་

ཀློང་ཆེན་བཀའ་གཅེས་བཏུས།

བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་དང་མཇལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ནངས་ཀྱི་དྲིན་ཆེ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ༔ སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སྤངས་པས་ན་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་མངའ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་། ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་སུ་མངའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་བཅུ་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ལ་ཚེ་ལ་དབང་བ་ནི། ཇི་སྲིད་འདོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནས་པར་ནུས་སོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ ༥

༄། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པའོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་བྱད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆར་འབེབས་ནུས
པའོ༔ ༔ལས་ལ་དབང་བ་ནི། ཁམས་དང་། ས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་སྒྱུར་ནུས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི་
བསམ་གཏན་ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་ནུས་ལ། དེར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལ ༥
སོགས་པར་མོས་ནའང་བསྒྱུར་ནུས་པའོ། །སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་། དེ་མངོན་པར
འགྲུབ་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་ནུས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང 43

སྒྲིབས་པ་རྣམས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་མཁྱེན་པའོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཅི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས
མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་ནས། ཅིག་ཅར་གསུང་གཅིག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པར་སེམས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པར་བྱེད་នུས་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མཚན་
ཉིད་ཀུང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་
སྣོད་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ཡིན་པ་དང་།

༄༅། །ཚིག་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བ་དང་། །གཟུང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡི༔ །སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་པས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། སྐྱོན་བྲལ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་པས་ཚིག་
གཟུང་བར་འོས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྟག་ ༥
པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་
མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྙེད་ནས་བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ 45

དང་༔ མོས་པ་དང་། གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། བསྙུབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བཀུར་སྟིས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། །ཕྱག་འཚལ་བ་
དང་༔ མྱུར་དུ་ལྡང་བ་དང་། ལུས་འདུད་པ་དང་། སྐོར་བ་བྱ་བ་དང་། གདུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ངོམས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ནོར་བཟང་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བལྟ་བ་ལ་ངོམས་པ་མེད་
པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་མཐོང་བར་དཀའོ། །འབྱུང་བར་དཀའོ། །མཇལ་བར་དཀའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིམ་གྲོས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། ཆོས
དང་མཐུན་པའི་ཟས་དང་། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། སྟན་དང་། བསྙུན་གྱི་གསོ་སྨན་དང་། ནོར་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་

༄༅། །བཀུར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་ངུས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་པས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མོས་པ་དང་། གུས་པས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་བཀའ་མི་བཅོག་པ་དང་། མོས་པ་དང་། གུས་པ་དང་། དང་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནན་ཏན་དུ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འཕངས་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་དང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ཞིང་ལྷག་པར་ཡང་གུས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མེའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ

ནི༔ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ཏུ་མཉེས་པར་འདྲིས་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྟན་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བསྒྲུབ་པ་དེས། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མགུ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་ན་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་ཆོས་ཞུ་བ་དེ་ཡང་། སྤྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་འདུག་གསུམ་འཛོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཞུའོ། །དངོས་གཞི་ལ་རང་ལ་
ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ནད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ ༥

༄༅། །པས་ཞུའོ། །འཇུག་ཏུ་ནི་སྟོད་ཁ་སྤྲུབས་ལྷ་བུ་དང་། སྟོད་ཞབས་རྡོལ་ལྷ་བུ་དང་། སྟོད་དུག་ཅན་ལྷ་བུའི་སྐྱོན་སྤང་བར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ངོ་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་བསྲུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་ ༥
མི་ལྡོག་གོ །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ ༩

གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། ༎ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་པ་ལ། འོན་བདག་ཅག་ལ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྙིང་པོ་ཡང་ཡོད། འགོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། མདོར་རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཡང་རྙེད་ཅིང་། རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཡང་ཕྲད་འོང་བ་ལ། དེ་སྔ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ
སྐྱོན་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གེགས་བཞིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །འོན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གེགས་བཞི་པོ་དེ་
གང་ཞེ་ན། ཚེ་འདི་འི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའོ། །གེགས་བཞི་པོ་དེ་གང་གི
སེལ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོས་ནས་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སེལ་ལོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཞེ་ན། སྡོམ་ནི། མི་རྟག་སྙོམ་དང་འགོར

༄༅། །བ་ཡི། །ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་བཅས་པ་དང་། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་རྣམས་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ནི། །དེ་ཡི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས། །ཞེས་པ་སྟེ། མི་རྟག་སྒོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པས་ནི། ཚེ་འདིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པས་ནི། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པས་ནི། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་ནས་

གཟུང་ནས་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་ཡན་ཆད་དམ། ཡང་ན་ལམ་ལྔ་ས་བཅུ་མན་ཆད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག །ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་གདམ་ངག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་རག་ལས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཚེ་འདིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་འདུས་བྱས ༦

༄༅། །ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་ན། བསགས་པའི་ཐ་མ་ནི་འཛད། བསྐྱང་བའི་ཐ་མ་ནི་འཇིལ། འཕྱད་པའི་ཐ་མ་ནི་འབྲལ། གསོན་པའི་ཐ་མ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛད་ཅིང་། བསྐྱང་བའི་ཐ་མ་འཇིལ་བར་འགྱུར། །འཕྱད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ན། སྒོམ་ནི། དབྱེ་བ་དང་ནི་སྒོམ་ཐབས་དང་། །སྒོམ་པ་ཡི་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ། །རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས། །མི་རྟག་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པའོ། །ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པའོ། །ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ ༦

ལའང་གཉིས་ཏེ། གཞན་མི་རྟག་པ་དང་། རང་མི་རྟག་པའོ། །དེ་དག་སྒོམ་པའི་ཐབས་ལ་དང་པོ་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་རགས་པ་མི་རྟག་པ་ནི་མ་གི་ རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ཡ་གི་བསམ་གཏན་བཞིའི་
གནས་མན་ཆད་པོ་འདི། རྟག་པའི་རང་བཞིན་སྲ་མཁྲང་ཅན་འགྱུར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཇིག །རེ་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་
ཆུས་འཇིག །རེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེས་བཤིག་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་མར་འཚིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཆུས
བཤིག་པའི་དུས་སུ་སྙིགས་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལན་ཚ་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་བཞིན་ནོ། །རླུང་གིས་བཤིག་པའི་དུས་སུ་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐལ་པ་རླུང་གིས་ཁྱེར་བ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མཐུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན

ཁྲ་ ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ ཀྱམ་

༄། །བཞི་པའི་གནས་ནི། མེ་ཚ་རླུང་གསུམ་གྱིས་མི་འཇིག་སྟེ། ནང་གི་སེམས་ཅན་ཤི་འཕོས་པ་དང་རང་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་

བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དུ་རེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་མེ་ཡིས་འཇིག་པར་མངོན་ཏེ། དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བསྐལ་པ་གཅིག་ལོན་ནས་ནི་

འཇིག་རྟེན་འདི། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁར་འགྱུར་བར་འོང་། །ལྷུན་པོ་དག་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་རྣམ་པར་འཆོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི། དུས་བཞིའི་འགྱུར་བའི་ ༥

མི་རྟག་པ་དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་ནུབ་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། །སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ནམ་ཟླ་དཔྱིད་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི། །ས་གཞི་ཡང་འབོལ་པོ། །ཁ་

དོག་ཀྱང་དམར་པོ། རྩྭ་ཤིང་སྔ་སྔོ་ཡང་ཁ་འབུས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡོང་ངོ་། །ནམ་ཟླ་དབྱར་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་རློན་པ། ཁ་དོག་ཀྱང་སྔོན་པོ། རྩྭ་ཤིང་སྔ་སྔོ་ 55

ཡང་ལོ་འདབ་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ནམ་ཟླ་སྟོན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་མཐྲང་པོ། །ཁ་དོག་ཀྱང་སེར་པོ། །རྩ་ཤིང་སྔོ་སྔོ་ཡང་འབྲས་བུ་སྨིན་ཏེ། དེ་
ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ནམ་ཟླ་དགུན་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཡང་འཁྱུགས་པ། །ཁ་དོག་ཀྱང་སྐྱ་ལམ། །རྩ་ཤིང་སྔོ་སྔོ་ཡང་བསྐམས་ཤིང་ཆག་སྟེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་
བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། །ཉི་ཟླ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ནི། ཉིན་མོ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་དཀར་ཞིང་གསལ་ལ། མཚན་མོ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནག་ལ་འཐིབ་སྟེ། དེ་
ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་བརྡའོ། །སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མི་གནས་སོ། །གནས་པ་ལྟར་འདུག་པ་ནི་འདྲ་བ་
གཞན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབབ་ཆུའི་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་མི་རྟག་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་

༄༅། །ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་མི་རྟག་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བསྡད་དབང་མེད་དེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་དང་། །གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར་སྒོམ་སྟེ། འཆི་བ་སྒོམ་པ་དང་། འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་། ཚེ་མཛད་པ་སྒོམ་པ་དང་། འཁྲུལ་བར་སྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་འཆི་བ་སྒོམ་པ་ནི། བདག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོར་མི་སྡོད་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི། བདག་གི་སྲོག་འདི་ནི་ཟད། དབུགས་འདི་ནི་འགག །ལུས་འདི་ནི་རོའི་རྣམ་པར་འགྱུར། སེམས་འདི་ནི་གཞན་ཞིག་ན་ཕར་འཁྱམ་དགོས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །ཚེ་མཛད་པ་སྒོམ་པ་ནི། ན་ནིང་ནས་ད་ཕན་ཆད་ལ་ལོ་གཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་ཟད་ཀྱི་ཕྱུང་དུ་སོང་། ཁ་སང་ནས་མདང་ཕན་ཆད་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་ཟད་ཀྱི་ཕྱུང་དུ་སོང་། ཁ་ཙང

༥ 57

ཀློང་ཆེན་དཀའ་གཅེས་བཏུས།

ནས་དེ་རིང་བར་ལ་ཞག་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་གཅིག་ཞུད་ཀྱི་ཐུང་དུ་སོང་ངོ་། །ད་ཅི་ནས་ད་ལྟ་ཕན་ལ་དར་ཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚེ་ཐུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །བྱང་ ༦
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཉིན་མཚན་སྡོད་པ་ཡོངས་མེད་པར། །ཚེ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་། །སྣོན་པ་གུད་ན་ཡོད་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འབྲལ་བ་སྒོམ་པ་ནི། ད་ལྟ་ཡོད་པའི་བདག་གི་ཉེ་འབྲེལ་དང་། ནོར་རྫས་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྫས་པོ་ཆེ་འདི་རྣམས་དང་ཡང་བདག་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་སུ་མི་འོང་སྟེ། མྱུར་དུ་
འབྲལ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ༔ ༔ཡང་ན་འཆི་བ་དགུ་ཕྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒོམ་སྟེ། བདག་ངེས་པར་འཆི། ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆི། ཅིས་ཀྱང་མི་སྐྱོངས་པར་འཆི་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་རྒྱུ་

58

ཁར་ ཉི་ཤུ་ཙ་དགུ་ ཕྱི་

༄། །མཚན་གསུམ་སྟེ། སྦྱར་མ་ཤི་བ་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་སྐད་ཅིག་གིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འཆིའོ། །དེ་ལ་སྦྱར་མ་ཤི་བ་ལུས་
པ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ས་འམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན། །སྐྱེས་ནས་ལ་ལ་མ་ཤི་བ། །འགའ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བའམ། །ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་
ཟ༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དྲང་སྲོང་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་མངོན་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་། །མི་འཆི་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འབྲོས་ས་དང་ཐར་ས་མི་རྙེད་པར་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ ༥
ཡིན་ཏེ། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ཡང་། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ལྔ་མངོན་ཤེས། །མཁའ་ལ་རྒྱང་རིང་འགྲོ་བ་ཡང་། །གང་ན་སྐྱིད་ཡུལ་འཆི་མེད་པའི། །ས་དེར་འགྲོ་བ་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ ༔དེར་མ་ཟད་ཀྱི་འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྐུ་ལུས་གཏོང་ན། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། 67

གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྟོང་མཛད་ན། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཡང་སྐུ་ལུས་འདོར་ན། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་ཞལ་ནས། ཇི་སྙེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི། །རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་མི་རྟག་ན། །ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་མེད་འདྲ་བའི། །ལུས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། གང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུས་འདི་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་སྟེ་ངེས་པར་འཆིའོ། །ཚེ་སྐད་

༄། །ཅིག་གིས་འཛད་པའི་ཕྱིར་ན་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། ཚེ་སྙད་ཅིག་མ་རེ་རེ་འདས་ཤིང་འཆི་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་མངོན་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པའམ། རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཆུ་འབབ་པའམ། གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ་ཚེ་མྱུར་དུ་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་སྐྱེས་བུ་རྒྱལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པ་ནི་བར་སྣང་ལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་དེ། བསྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མྱུར་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟར། ཚེ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་མྱུར་དུ་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་རྒྱལ་ཅན་གྱིས། །རྒྱུད་ལ་སྦྲེངས་ནས་མདའ་བསྐུར་བ། །མི་སྡོད་བསྐྱེས་སར་མྱུར་དུ་ཕྱིན། །མི་རྣམས་ཚེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེ་གཉིས་པ་རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་ཆུ་འབབ་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་རྒྱུག་པ་ལྟར། མི་ཚེ་ཡང་སྡོད་དུ་མི་བཏུབ་པ་ལྟག་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་ལས། གྲོགས་དག་ཚེ་འདི་མྱུར་འགྲོ་སྟེ། །

རི་གཟར་ཆུ་དྲག་མགྱོགས་འདུ་ན། །ཕྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ། །མི་མཁས་ལོངས་སྤྱོད་དྲེགས་པས་མྱོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་བཞིན་དུ། །ཕྱིར་མི་
ལྡོག་པར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེ་གསུམ་པ་གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་ནི། གོམ་པ་རེ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་བ་ལ་བསྙེན་པ་ལྟར། འོ་སྐོལ་གྱི་ཚེ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
འཕགས་པ་ལྡོན་ཤིང་གི་མདོ་ལས། གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ། །གོམ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་ལ་ཉེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་དེས་པར་གསོད་པ་དག །གོམ་པ་
གང་དང་གང་བོར་བ། །གསོད་པའི་དྲུང་དུ་བསྙེན་པ་ལྟར། །མི་རྣམས་སྲོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། ཚེ་ལ་ངེས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་བའི་ཕྱིར་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་ནམ། གླིང་གཞན་གྱི་མི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་ཡོད་

༄༅། །ཀྱང་ ། འོ་སྐོལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
ཇི་ལྟར་ངེས་པ་མེད་ན། ཚོམས་ལས། ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙ་ན། །དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱུག་ན། །ལ་ལ་རྒས་དང
ལ་ལ་གཞོན། །ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ནི་ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ལས་མ
གཏོགས་པའི་སྙིང་པོ་སྲ་མཁྲང་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཐོག་མར་ལྤགས་པའི་རིམ་པ་འདི། །རང་གི་བློ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ། །ཤ་ཡང་རུས་པའི་དྲ་བ་ལས། །ཤེས་རབ་མཚོན
གྱིས་གུད་དུ་ཕྱེ། །རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེ་བྱས་ནས། །རྐང་གི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་ཞིང་། །འདི་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བལྟ་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་བ

ནི༑ རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བའི་རྐྱེན་དུ་མ་གྱུར་བ་མེད་དེ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཚེ་འདི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །དབུགས་འབྱུང་དབུགས་
བརྔུབ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་བའི་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། ནོར་ཟས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་དང་།
གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པའོ། །དེ་ལ་ནོར་ཟས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྙེད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིངས་དུས་སུ་བདེ་
སྤྱད་ཀྱང་། །ཆོས་པོས་འཕྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྒྲེན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ནོར་ཟས་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རུ་གནོད་པ
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདིར་གནོད་པ་ནི། ནོར་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འཐབ་རྩོད་དང་། རྒྱུ་བསྲུང་བྲན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉེན་བཤེས་ཀྱིས

༄། །མི་སྟོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །བུ་རྣམས་སྐྱབས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ཕ་ཡང་མ་ཡིན་གཉེན་འདུན་མིན། །བྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་
མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་འདུན་གྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རུ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདི་ལ་གནོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཤི་དོགས་ན་དོགས་ཕམ་
གྱིས་དོགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་སྟོངས་པ་དང་། ལུས་རང་གི་དངོས་
པོས་མི་སྟོངས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔའ་ཞིང་ཤེད་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་མི་བཟློག །གཟི་ཞིང་བང་མགྱོགས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་བྲོས་པས་ནི་མི་ཐར། མཛངས་ཤིང་སྨྲ་མཁས་ཀྱང་བཤད་བྱུང་གིས་མི་
ཐར་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་རིའི་ཕག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སུས་ཀྱང་བཤོལ་འདེབས་པའམ། བཟུང་བར་མི་ནུས་པ་དང་འདྲའོ། །ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་སྟོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས།

དཀའ་བ་མང་པོ་བསྒྲུབས་པ་ཡི། །ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་ལུས། །ཁྱོད་དང་མི་འགྲོགས་བྱ་ཁྲིས་ཟ། །ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ཡིས་འཚིག །ཡང་ན་ཆུ་ཡི་ནང་དུ་བྱུལ། །ཡང་ན་ས་ཡི་དོང་དུ་སྦ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་འདིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚེ་འདིར་གནོད་པ་ནི། ལུས་འདིས་ན་མི་བཟོད། ཚ་མི་བཟོད། གྲང་མི་བཟོད། བཀྲེས་མི་བཟོད། སྐོམ་མི་བཟོད། རྒྱུབ་ཀྱིས་དོགས། བསད་ཀྱིས་དོགས། བཅིངས་ཀྱིས་དོགས། བརྡུངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་ལུས་འདིའི་ལན་གྱོག་གིས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་རྒྱུད་དང་སྦྱར་བ་ནི། གཞན་ཤི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་། སེམས་ལ་དྲན་པ་ཀུན་ཀྱང་རང་ལ་སྦྱར་ཞིང་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་ཤི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་སྦྱར་ན། རང་གི་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན། བྱད་བཞིན་མདངས་དང་ལྡན། ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན། འཆི་བ་ཡིད་ཀྱི་དྲན་ལ་མི་བྱེད་པ

༄༅། །ཞིག དེ་རིང་ལྷ་བུ་འཆི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཤོར་ནས་ཅོག་ཕུ་ཡང་མི་ནུས། བྱད་ཀྱི་བཀྲག་ཤོར་ཏེ། འོམ་པོ་བཀྲག་མེད་དུ་སོང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་ན་ཚ་ལ་ཐུགས་ཐབས་མེད། ཟུག་ཟེར་ལ་ཚོགས་པ་མེད། སྨན་དང་དཔྱད་ཀྱང་མ་ཟུག །ཆོག་དང་རིམ་འགྲོས་ཀྱང་མ་ཕན། འཆི་བར་ནི་ཤེས། བྱ་ཐབས་ནི་མེད། གཉེན་གྱི་ཐ་མས་ནི་བསྐོར། ཟས་ཀྱི་ཐ་མ་ནི་ཟ། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ནི་ཟློ་ཅ་ན། བདག་ཀྱང་འདིའི་རང་བཞིན་ཅན། འདིའི་ཆོས་ཅན། འདིའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་དེ་དབུགས་ཆད་ནས་དེ་རིང་ཕན་ཆད་ཇི་ལྟར་གཅེས་པ་ཁྱིམ་དེར་མེད་དུ་མི་བཏུབ་པ་ཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ད་རོ་དེ་ཁྱིམ་དེར་ཞག་གཅིག་ཀྱང་བཞག་མ་འོས་པར། མལ་དུ་ཁྲུར་ཐག་ཤར་གྱིས་བྲེས་ནས། ཁྲིས་པོ་སྤྲུགས་ཏེ་རོ་ཁུར་གྱིས་ཁུར་ནས་ཕྱིར་འདོན་པའི་ཚེ། ལ་ལས་ནི་རོ་དེ་ལ་འཛུ་ཞིང་འཕྱུང་བ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་ངུ་ཞིང་གམ་པ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་འབོག་ཅིང་བརྒྱལ་བ་ལྟར་བྱེད་ལ། གཞན་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་ནི་ས་ཡིན། འདི་ནི་རྡོ་ཡིན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་བཅོལ་ཆུང་བ་སྐད་ཟེར། རོ་དེ་ནི་ཐེམ་པ་ཐལ་གྱིས་བརྒྱལ་ནས། ད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནང་དུ་མི་ལྡོག་པ་མཐོང་ཚ་ན།
བདག་ཀྱང་སྟར་བཞིན་དུ་བསམ། དེ་ནས་རོ་དེ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་ནས་འབུས་གཞིག་པ་དང་། ཁྱི་དང་ཝ་སྐྱུང་ལ་སོགས་པས་ཟོས་པ་དང་། ཀེང་རུས་འཐོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཚ་ན། བདག་
ཀྱང་སྟར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །གཞན་ཤི་བ་རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་སྦྱར་ན། ཆེ་གེ་མོ་ཤི་ལོ་ཟེར་བའམ། དེ་ནས་ཤི་བའི་རོ་གཅིག་འདུག་ལོ་ཟེར་བ་ཐོས་ཙ་ན། བདག་ཀྱང་སྟར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །
གཞན་ཤི་བ་སེམས་ལ་དྲན་པ་དང་སྦྱར་ན། རང་གི་ཡུལ་དང་། གྲོང་དང་། ཁྱིམ་དུ་རྒྱན་གཞོན་རང་དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཤི་སྟེ། དེ་ཀུན་བསམས་ལ་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བདག་
ཀྱང་སྟར་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སང་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་གཉིས། །སྔོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས། །སང་གི་ཆེས་ལ་མི་འབད་པར། །ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར

ཁར་ ༄། །རིགས༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་རྟག་པ་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གོ་ནས་ཚེ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དད་པའི་གསལ་
འདེབས༔ ༔བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད། ཆགས་སྡང་དང་སྦྲུར་དུ་བྲལ་ནས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
སུམ་ཅུ་སོ་བཞི་ འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་པའོ།། །།དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཤི་ཡང་ཅི་ལྟོ་སྟེ། ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྐྱེས་ཙ་ན་ལྷ་མིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ་ ༣
འོང༔ བདག་ལ་དེས་ཅི་མ་ཚོག་སྙམ་ན། དེ་ནི་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྡོམ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་
ཨུཾ་ དང༔ ༔དེ་བཞིན་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྡུས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་དེ། དཔེའི་སྒོ་ ༤

ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་འབྲས་མ་སྨིན་པ་དང་འདྲའོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། འབྲས་ཆན་དུག་དང་འདྲེས་པ་ཟ་བ་དང་འདྲའོ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། །འབྲས་ཀྱི་སྐྱེང་དུ་ཕོལ་བྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །ཡང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་པ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྡུག་བསྔལ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་བླངས་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ཚོར་ཏེ། དཔེར་ན། རིམས་ནད་དྲག་པོས་ཟིན་ཙ་ན། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་མི་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་གཟིགས་ཏེ། དཔེར་ན། རིམས་ནད་ཕལ་ཆེར་སོས་ཙ་

༄། །ན༔ རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་གཞན་ཡང་། སྨྱུ་ཉག་མ་གཅིག་ལག་མཐིལ་ན་འདུག་ན་མི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མེད་དེ། དེ་
ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་མི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མི་ཚོར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཆེའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས། ལག་མཐིལ་སྨྱུ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །དེ་ནི་མིག་ཏུ་སོང་བ་ན། །མི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད། །བྱིས་པ་ལག་མཐིལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་
སྨྱུ་མི་རྟོགས། །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་
མཐར་འགྱུར་ནས་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྲོ་བས་ན། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་སྲིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལགས་སོ། །མི་

རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མིའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བ་ལྷ་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཤེས
སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། འཁོར་ལོ་སྒྱུར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ར་མ་ཟད་ལྷའི་དབང་པོ་རྒྱལ་བྱིན་ལྷ་བུའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད
ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་འཆི་འཕོ་ཞིང་ལྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སླར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ར་མ་ཟད་ལྷའི
རྒྱལ་པོ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བུ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས། །བསམ་གཏན་སྙོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་ལྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་སྐད་དུ། ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ
ཐོབ་ནས་སླར། །མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བསྙེན་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི། སྤྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང

༄༅། །ཡོ་འདི་བླངས་པ་རང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་སྐྱེང་དུ། སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་མངོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་སུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ངན་སོང་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་ན་གནས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཅི་
མྱོང་བ་དང་། ཚེ་ཇི་སྲིད་ཐུབ་པ་དང་བཞི་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དམྱལ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཚ་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད། །གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག །ཉི་ཚེ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་ ༥
གཉིས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཚ་བའི་དམྱལ་བ་འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་འོག་ན་གནས་ཏེ། འདི་ནས་དེ་ར་འགྲོ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། འོག་ན་མནར་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་གནས་སོ། །དེའི་སྟེང་ན་ཡར་ལ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། ཚ་བ་དང་། ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ངུ་འབོད་དང་། བསྡུས་འཇོམས་དང་། ཐིག་ནག་དང་། ཡང་སོས་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། འདི་འོག་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའང་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་མྱོང་ན། སྲོ་
འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། །ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་སོས་ནི། དམྱལ་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕན་ཚུན་བཏགས་ཕྱག་བཅད་ཅིང་བསད་ནས། རླུང་གྲང་མོ་ལངས་པས་ཡང་
སོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚེ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཐིག་ནག་ནི་གང་དུ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས། སོག་ལེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་གཤག་པ་དང་། སྟ་རེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་བཞོག་པར་བྱེད་
དེ༑ ཇི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་དྲས་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །སྟ་རེ་མི་བཟད་སོ་རྣོན་རྣམས་ཀྱིས་བཞོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྡུས་འཇོམས་ནི། རིའི་བར་དུ་བསྡུས་ཤིང་འཇོམས་པ་དང་།
ལུགས་ཀྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བསྡུས་ཤིང་འཇོམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གང་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རི་བོ་ལུག་གི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་འོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཇོམས་པར་བྱེད་

༄། །དོ༔ ༔དེ་ནས་རི་དེ་གཉིས་ཕྱིར་ཕྱེད་པ་དང་ རླུང་གྲང་མོ་ལངས་པས་ལུས་སྔ་མ་ལྟར་སོས། །ཡང་འཇོམས་ཏེ་དེ་ཀ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་སྤྲིང་ལས། རི་དང་མཉམ་ལུག་རྟ་རིངས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་གཉིས། །འདུས་པའི་ཕྲག་ཏུ་ལུས་ཀུན་ཕྱེ་མར་བརླག་ཅིང་འཇོམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལུགས་ཀྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བཅིར་བས། ཁྲག་གི་རྒྱུན་ཆུ་བོ་བཞི་ཙམ་པ་འབབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཚེར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་རྡུལ་དུ་བརླག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ངུ་འབོད་ནི་སེམས་ཅན་བསྲེགས་པ་རྣམས་སྐྲག་པའི་འོ་དོད་འབྱིན་པའོ། །ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ལྷག་པར་ང་རོ་འབྱིན་པའོ། །ཚ་བ་ནི། མེ་ལ་སོགས་པས་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ཁར་བླུག་པས་ཁོང་པ་འཚིག་པ་དང་། ཡང་མཚོན་རྩེ་གཅིག་པ་ཚེར་མ་ཅན་གྱིས་བཤང་ལམ་ནས་སྤྱི་བོར་འབིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་ཚ་བ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྲོ་ཆུ་ཁོལ་མ་ལ་སོགས་པས་པགས་པ་མེད་པ་རྣམས་བསྲེགས

ནས༔ ཐུག་དགུ་ནས་མེ་འབྱུང་བ་དང་ཡང་མཚོན་རྩེ་གསུམ་པས་བཤད་ལམ་དང་རྐང་མཐིལ་གཉིས་ནས་སྤྱི་བོ་དང་དཔུང་པ་གཉིས་སུ་འཕིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁྲོ་རྒྱུ་
བཞུས་པ་ཡི། །ཁྱུ་བ་འབར་བས་འཁྲིགས་པ་ལྷུད་པར་བགྱིད། །ཁ་ཅིག་ལྕུགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་འབར་བ། །ཚེར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུད་པར་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མནར་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི། ལྕགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་། རྒྱ་ཞེང་དང་། གནམ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལྕགས་ཟངས་དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་དུ།
ཁྲོ་རྒྱུ་དང་ཟངས་ཞུ་བླུག་སྟེ། དེར་བཅུག་ནས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་མི་བཟད་པའི་མེས་བསྲེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁ་ཅིག་ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། །སྤྱི་ཞུ་ཚུགས་འབྲས་ཀྱི་
ཐུག་པ་བཞིན་དུ་ཚོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་བར་མཚམས་མེད་པས་ན་མནར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་ཇི་སྲིད་དུ་ཐུབ་ཅེ་ན། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། ། ༦

༄༅། །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཚེ་ཚད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམྱལ་བ་
ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བརྩིས་པའི་ཡང་སོས་ཀྱིས་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་བོ། །མི་ལོ་ལྟར་ན་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་
ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་དང་། དམྱལ་བ་ཐིག་ནག་སྦྲུར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན། བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་ཁྲི་དགུ་
སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྷ་འཐབ་བྲལ་བ་དང་། །དམྱལ་བ་བསྡུས་འཇོམས་སྦྲུར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན། བྱེ་བ་ཕྲག་བྱེ་བ་གཅིག་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་
བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྷ་དགའ་ལྡན་པ་དང་། དམྱལ་བ་ངུ་འབོད་སྦྲུར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་བཞི་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན། བྱེ་བ་ཕྲག་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ས་ཡ་བཞི་དང་། བྱེ་བ་

ཕྲག་ས་ཡ་ལྔ་བཞི་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་དོ། །ལྷ་འཕྲུལ་དགའ་བ་དང་། དམྱལ་བ་ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་སྐྱུར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་བརྒྱད་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན། བྱེ་བ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་།
བྱེ་བ་ཕྲག་ས་ཡ་གསུམ་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ལྔ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་དོ། །གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དམྱལ་བ་ཚ་བ་སྐྱུར་བས་དམྱལ་བ་དེས་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། མི་ལོ་ལྟར་ན།
ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་བྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་བྱེ་བ་བཅུ་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་བཞི་འབུམ་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཡོད་དོ། །དམྱལ་བ་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ནི་ཚེ་བར་གྱི་
བསྐལ་ཕྱེད་ཐུབ་བོ། །མནར་མེད་པས་ནི་ཚེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཐུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་ཏུ་ཚ་བྱེད་མནར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེ་འཁོར་གྱི་དམྱལ་བ་ནི།
དམྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཞི་ན་ཡོད་དེ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་མེ་མ་མུར་ཕུས་ནུབ་ཙམ་ཡོད་ལ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གནས་ཚོལ་དུ་འགྲོ་བ་ན། དེ་དག་གིས་རྐང་པ་བཞག་ན་ནི་པགས་

༄། །པ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་ཀུན་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །རྐང་པ་བཅིག་ན་དེ་དག་སོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་དང་པོའོ། །དེའི་དུང་ཉིད་དུ་རོ་མྱུགས་མི་གཙང་བའི་འདམ་རྫབ་དག་ཏུ་འབབ་ལུས་དཀར་ཞིང་། མགོ་ནག་ལ་མཆུ་རྣོ་བ་དག་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རུས་པའི་བར་དུ་འབིགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གཉིས་པའོ། །དེའི་དུང་ཉིད་ན་སྤུ་གྲི་གཏམས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། རལ་གྲི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་། ཁྲི་བསྲེ་བོ་དང་། ལྕགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལི་དང་། ཁྭ་ལྕགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གསུམ་པོ།། །དེའི་དུང་ན་ཆུ་བོ་རབ་མེད་ཐལ་ཆུ་ཁོལ་མས་གང་བ་སྟེ། དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཚོད་ལ། འགྲམ་ན་སྐྱེས་བུ་ལག་ན་མཚོན་ཐོགས་པས་འགོག་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བཅུ་དྲུག །དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞིན་ན། །མེ་མ་མུར་དང་རོ་མྱགས་འདམ། །སྤུ་གྲི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྐྱེས་བུའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་བསྲུང་མ་དང་། ༥

ཁྲི་ལྷུགས་ཀྱི་མཚུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དམྱལ་བསྲུང་གི་འཁོར་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་མར་པ་དང་མི་ལ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྡིག་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བར་འདོད། དོན་འདི་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྕགས་བསྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྡིག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ནི། ཆུ་བུར་ཅན་དང་། ཆུ་བུར་བརྡོལ་པ་ཅན་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ་དང་། ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆུ་བུར་ཅན་སོགས་གྲང་བརྒྱད་གཞན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གནས་

ཁར་ ༄༅། །གང་ན་གནས་ཤེ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་ན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ན་གནས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཞིག་མྱོང་ཞེ་ན། སྒྲ་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་
ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་གྲང་བ་མི་བཟོད་པས་ཉེན་པས་ལུས་ལ་ཆུ་བུར་བྱུང་བ་དང་། ཆུ་བུར་རྡོལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །བར་པ་
བཞི་བཅུ གསུམ་ནི་གྲང་བ་མི་བཟད་པས་ཉེན་པས་སྒྲ་འགྱུར་བ་ལས་བཏགས་པའོ། །པགས་པ་སྔོ་ཞིང་། ཁ་ལྔའམ་དྲུག་ཏུ་གས་པ་ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པའོ། །སྔོ་བ་ལས་ཐལ་ནས་དམར་ཞིང་། །ཁ་བཅུའམ་ ༦
དེ་ལས་ལྷག་པར་གས་པ་ནི་པདྨ་ལྟར་གས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བའམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་གས་པ་ནི། པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་གསུམ་ཡང་ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་
ཧཱུྃ དུ་བཏགས་པའོ། །དེ་དག་གིས་ཚེ་ཇི་སྲིད་ཐུབ་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་དཔེ་ཙམ་དུ། །དགེ་སློང་དག་དཔེར་ན། འདི་ན་ཡུལ་མ་ག་དྷའི་ཏིལ་ཟངས་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཏིལ ༤

ཀོཾ་ཆོང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

གྱིས་ཕྱུར་པོར་བཀང་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ཏིལ་རེ་རེ་ཕྱིར་བོར་ན། དགེ་སློང་དག་རིམ་པ་དེས་ན། ཡུལ་མ་ག་དྷའི་ཏིལ་ཛྫང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་
སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་མྱུར་གྱི། ཆུ་བུར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ནི་ང་མི་སྨྲའོ། །དགེ་སློང་དག་ཆུ་བུར་ཅན་ཉི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་བུར་རྡོལ་པ་
ཅན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དགེ་སློང་དག་པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཉི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། པདྨ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེའི་ ༥
དོན་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ནི། ཏིལ་ཛྫང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །ཏིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉི་ཤུར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་ཆུ་
བུར་ཅན་གྱིས་ཏིལ་ཛྫང་གང་ངོ་། །ཆུ་བུར་བརྡོལ་པ་ཅན་གྱིས་ཉི་ཤུའོ། །སོ་ཐམ་ཐམ་གྱིས་བཞི་བརྒྱའོ། །ཨ་ཆུ་ཟེར་བས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་དྲུག་ཁྲི་ ༤༢

༄༅། །ཡིན་ནོ། །ཨུཏྤལ་ལྟར་གསལ་བས་ས་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དང་། འབུམ་ཕྲག་གཉིས་སོ། །པདྨ་ལྟར་གསལ་བས་བྱེ་བ་ཕྲག་དྲུག་དང་། ས་ཡ་ཕྲག་བཞི་ཡིན་ནོ། །པདྨ་ཆེན་པོ་ལྟར་གསལ་བས
ཉིལ་རྫང་ཐེར་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་། དུང་ཕྱུར་ཕྲག་གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཕྲག་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི་མང་པོའམ་གཉིས་སམ་གཅིག་གམ། སོ་སོའི་ལས་དག་གིས
གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་དོ། །འདིའི་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆུ་བོ་དང་། རི་དང་། ལུང་མ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། གཞན་དག་དང་། ས་འོག་དང་། ཁ་ཅིག་མིའི་ཡུལ་ན་
གནས་ཏེ། འཕགས་པ་མཽའུ་འགལ་གྱི་བུས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུང་མ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཙུན་པ་དགེ་འདུན་འཚོས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ཚེ་ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད་པའོ། །སེམས
ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡི་དྭགས་ལ་དབྱེ་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་རྗེ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡི་དྭགས་སོ། །དེ་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

གཤེན་རྗེ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་གི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་བཅད་པ་ན་ཡོད་དོ། །འཕྲོས་པའི་ཡི་དྭགས་ནི་སྤྱི་དམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་མེད་པར་གནས་སོ། །འཕྲོས་པའི་ཡི་དྭགས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྐོམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་མྱོང་ཞེ་ན། ཡི་དྭགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལྷའི་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་། །ཟས་སྐོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པས་ནི། ཟས་སྐོམ་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་འགོག་པར་མཐོང་ནས་བཟའ་བཏུང་གི་དབང་མེད་པའོ༔ ༔ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་འགེགས་ཀྱང་། རང་གིས་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བར་མི་ནུས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ལྟོ་བ་རི་ཡི་ཁྲོན་ཙམ་བཀྲེས་པའི་ཉེན། །མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་། །འཚལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཟས་སྐོམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས། མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་དང་།

༄༅། །ལྷུན་ལྷིན་ཟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཟོས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་འཚིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱིས་ས་དང་། གཅིན་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་ཟ་བའོ། །
དེ་ལ་ཡང་མྱུ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ནུ་བ་བྱེ་བ་རིས་མཐོང་བ་ལྔ་བུའོ། །ཡི་དྭགས་ཀྱིས་ཚེ་ཅི་སྲིད་ཐུབ་ཅེ་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཅིག་གང་ཡིན་པ། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག
ཡིན་ལ། དེ་ཟླ་བ་དང་ལོར་རྩིས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡི་དྭགས་རྣམས། ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྔ་བརྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུད་འགྲོ་ལ་དབྱེ་ན། རྐང་མང་དང་། རྐང་བཞི་དང་།
རྐང་གཉིས་དང་། རྐང་མེད་དང་བཞིའོ། །འདི་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། ཆུ་དང་། ཐང་དང་། ནགས་མཐའི་སྟོད་ཡུལ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག
གིས་སྡུག་བསྔལ་ཅི་མྱོང་ཞེ་ན། བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བསད་བཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དུད་

འགྲོ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དབང་མེད་གཞན་དག་རྫོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྕག་དང་ལྕགས་ཀྱུ་གདབ་པའི་བཏབ་སྡེ་བཀོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁ་ཅིག་མུ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་ཁྲག །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕལ་ཆེར་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟས་སུ་གདོང་དུ་གང་བབ་ཟ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུད་འགྲོས་ཚེ་ཇི་སྲིད་ཐུབ་ཅེ་ན། ངེས་པ་མེད་དེ། ཡུན་རིང་ཤོས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་རེ་རེ་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དུད་འགྲོ་རྣམས༔ མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བདེ་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གསུམ་སྟེ། །མིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལྷ་མིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དེ་ཡང་མི་ལ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མདལ་འཛུག་གི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །རྒ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ན་བ་ཡང་སྡུག

ཁར་ བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ཀ་སྐྱ་ ཀྲན་

༄། །བསྡུལ་ཡིན་ནོ། །འཆི་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་
མ་རྙེད་པ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་བསྲུང་དཀའ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་སྐྱེ་
བར་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྐྱེའོ། །འདི་འི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་སྲིད་པ་བར་དོ་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་ཁར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། བར་དོའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དང་རྫུ་
འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ། ནམ་མཁར་འགྲོ་ཞིང་ལྷའི་མིག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གནས་ཐག་རིང་པོ་ཡང་མཐོང་བར་ནུས་སོ། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པའི་སྣང་བ་བཞི་འཆར་ཏེ། དཔེར་ན་རླུང་ཆེན་པོ་
ལངས་པ་དང་། ཆར་ཆེན་པོ་བབ་པ་དང་། ནམ་དམུག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྒྲ་ཅ་ཅོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཤར་བས། ལས་བཟང་ངན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག

༥ 87

པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཅུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འདུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་སྟེང་དུ་འཛེག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ཁྲི་ལ་འཛེག་གོ་སྙམ་པ་དང་། རྩྭའི་
སྐྱིལ་པོར་འདུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། ལོ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འདུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། རྩྭ་གསེབ་ཏུ་འཛུབ་ལོ་སྙམ་པ་དང་། ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུག་གོ་སྙམ་པ་དང་། རྩིག་པའི་བུ་གར་འཛུལ་ལོ་སྙམ་པ་དང་།
སོག་མའི་གསེབ་ཏུ་འཛུལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་། ཕ་མ་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་ནས་དེར་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེར་བསགས་པ། སྐྱེ་
གནས་མཐོན་པོ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཞལ་མེད་ཁང་དང་། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུག་གོ །བསོད་ནམས་འབྲིང་དུ་བསགས་པ་དང་། སྐྱེ་གནས་འབྲིང་དུ་
འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྩྭའི་སྐྱིལ་བུ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱུག་གོ །བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་སྐྱེ་གནས་ངན་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྩིག་པའི་བུ་ག་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་

ཁར་ ༄༅། །དེར་རྒྱུག་གོ །དེར་ཕྱིན་པ་དང་གལ་ཏེ་རང་ཕོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། ཕ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་མོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ཕ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ། །མ་ལ་
ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱིས་ཕ་མའི་མི་གཙང་བའི་རྫས་དང་བར་དོའི་ཤེས་པ་འདྲེས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་མངལ་དུ་གནས་པར་
བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་ གསུངས༏ ཁ་ཅིག་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱད་དམ། ཟླ་བ་དགུའམ། ཟླ་བ་བཅུའི་བར་དུ་གནས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལ་མ་ངེས་ཏེ་ལོ་དྲུག་བཅུའི་བར་དུ་མངལ་དུ་བསྡད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ ༥
ཡང་ཞག་བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་ཚེ་མའི་མངལ་དུ། ཟངས་ཚ་བའི་ནང་དུ་བཙོས་ཤིང་བརྫོས་པ་ཙམ་དུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་མྱོང་སྟེ། དེ་ནི་
ཕྱུ་ མེར་མེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བའམ། ཞོའི་སྤྲིས་མ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་གཉིས་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས་ཀྱང་། ཀུན་ཏུ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བྱུང་ནས་ ༤༩

མངལ་ལ་རེག་པས་ཁ་རྣམ་པ་བཞི་མངོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ནུར་ནུར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་ཞོ་ཀའམ། མར་འཁྱུགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་གསུམ་པ་ལ་
མའི་མངལ་ནས། མཛོད་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བྱུང་ནས། མངལ་དེ་ལ་རེག་པས་ཁམས་བཞི་པོ་དག་ཤིན་ཏུ་མངོན་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་ལྟར་ལྟར་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབྱིབས་ནི་ལྕུགས་ཀྱི་
ཕྱུར་མའམ། སྲིན་བུ་གྲོག་མ་དང་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། འཁྱིལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་བྱུང་སྟེ། རླུང་དེས་མངལ་ལ་རེག་པས་ལག་
པ་གཉིས་དང་། རྐང་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཡན་ལག་ནས་འཐེན་ནས་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་གིས། དབྱུག་པས་གདལ་བ་སྐམ་བྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
འབྱུང་ངོ་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཞག་བདུན་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། བུ་ག་སྣང་བ་ཅེས་བྱ་བའི་རླུང་བྱུང་ནས་། །མངལ་ལ་རེག་པས་བུ་ག་དགུ་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་རྨ་

༄༅། །གསར་པ་འཛུབ་མོས་སློང་བ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་མས་ཟས་མ་སྨོམས་ཤིང་གྲང་བ་བརྟེན་ན། གཅེར་བུ་ཆབ་རོམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཟས་ཤིན་ཏུ་ཚ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་དོ། །ཟས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་བྲག་བར་དུ་བཙིར་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཟས་ཕྱང་ངེ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་དཔྱང་ལ་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད། །དྲག་ཏུ་སོང་བའམ། མཆོངས་པར་བྱས་སམ། བཏེག་འཚོས་ན་རི་བོའི་ངོས་ལ་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །འཁྲིག་ཆགས་མང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཚེར་ལྕུག་གིས་བྲབས་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཞག་བདུན་ཕྲག་སོ་བདུན་པ་ལ་ནི་མངལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མུན་ནག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། བཙོན་རའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱོ་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞག་བདུན་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ་ལ་མའི་

མངལ་ནས། །མི་ཧྲོག་སྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རླུང་འབྱུང་སྟེ། རླུང་དེས་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་བསྒྱུར་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ལོགས་སུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་ལྕགས་ཀྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ལ་སྐྱོན་པ་ལྟ་བའི་
སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དུས་དེ་སྲིད་དུ་མངལ་གྱི་དྲོད་ཟངས་ཚ་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཚ་བ་ལྟ་བུས་ནི་བཙོས་ཤིང་བརྫོས། རླུང་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རེག་ཅིང་བསྐྱོད། མའི་ཁྲག་ལ་
སོགས་པའི་དྭངས་མས་ནི་སྦྱིལ་ཞིང་བསྐྱེད་པས། །མེར་མེར་པོ་ནས་གཟུང་ནས་ལུས་ཀུན་རྫོགས་པའི་བར་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ལས་ནི། །
ཤ་ཡི་ཆུ་བུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཆུ་བུར་ལས་ནི་ལྟར་ལྟར་སྐྱེ། །ལྟར་ལྟར་པོ་ནི་མཁྲང་བར་འགྱུར། །འཁྲང་བ་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་ནི། །མགོ་དང་ཡན་ལག་བཞི་སྐྱེས་པས། །རུས་པ་འདུས་ནས
ལུས་གྲུབ་པ། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཁ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་ཅེས་བྱ་བའི་རླུང་འབྱུང་སྟེ། རླུང་དེས་ལུས་དེ་མགོ་ཐུར་དུ་བཟློག་ནས་ལག་པ་བཀྲུང་སྟེ་ཕྱིར་

ཕར་ བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག ཀྱཻ

༄། །འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་ལྟུགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་པ་ལྷ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་མངལ་ཉིད་དུ་ཤི་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་མ་དང་མཉམ་དུ་འཆི་
བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་བཙས་ནས་ས་ལ་ལྟུང་བའི་དུས་སུ་ཚེར་ཁྲོང་དུ་བསྐྱུར་བ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །ཕྱིས་པའི་དུས་སུ་པགས་པ་བཤུས་ནས་རྩིག་ཐུར་ལ་བྲད་པ་ཙམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་
ཡོད་དོ། །དེར་ཡུན་དེ་སྲིད་དུ་གནས་ཏེ། ན་ཚ་ཆེ་ཆུང་དེ་འདྲ། དོག་མི་དོག་དེ་འདྲ། སྨུན་པ་ནག་མི་ནག་དེ་འདྲ། གཙང་མི་གཙང་དེ་འདྲ་སྟེ། ད་ལྟ་ཙི་ཙམ་འདོད་པ་ཆེ་བ་ཅིག་ཡིན་ཡང་མི་གཙང་
བའི་དོང་དུ་ཚོད་ཞག་གསུམ་སྡོད། ཁ་བཙད་ལ་བཞག །ཞག་གསུམ་གྱི་ནང་པར་གསེར་སྲང་གསུམ་སྦྱིན་གྱི་ཟེར་ན་སུས་ཀྱང་མི་ནུས་ཏེ། མངལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་དེ་ལས་ཐུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
སློབ་སྤྱིར་ལས། ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་གཅེར་བས་འགགས། །རབ་ཏུ་དོག་པ་མུན་ནག་འཁྱིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི། །མངལ་གནས་དམྱལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས། །ལུས་ཡོངས་ ༥

༩༣

བཀུམ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོར་གནས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་ལན་གཅིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྲུས་ནུས་སྐམ་དུ་བསམ་མོ། །ཆུ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དཔག་ཏུ་
མེད་དེ། མདོར་ན་བཅུ་ཐམ་པའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། པགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་
ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཟི་བརྗིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ནད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་
འདས་ཤིང་ཆེའི་མཇུག་བརྟུལ་བའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་གཟུགས་དྲང་ཞིང་བརྟན་ལ་མཛངས་བ་དེ་འགྱུར་ནས། སྒུར་པོ་སྒྱོག་པོ་འཁར་བས་རྟེན་དགོས་པར་འགྲོ་བའོ། །
སྒྲ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་སྐྲ་ནག་སིང་བ་ཐུང་བའི་མདོག་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། སྐྲ་དཀར་བ་དང་། སྤྱི་ཐེར་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བའོ། །པགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་པགས་པ་

༄༅། །སྲིབ་ལ་འཇམ་པ། །ཡུལ་བྲན་ར་ཧྣ་སིའི་ཕྲ་རས་སམ། རྒྱའི་ནང་དར་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། །མཐུག་ལོ་ཀོབ་པ། འཛུར་མཐུག་དང་། གཉེར་མའི་ཕུང་པོ། ཟངས་གདུབ་སྣ་མ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཁ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་ཁ་དོག་བཀྲག་མདངས་དང་ལྡན་པ། མེ་ཏོག་པདྨ་ཁ་བྱེ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། སྔོ་ཁོག་གེ་སྐྱ་ཁོག་པོ་མེ་ཏོག་རྙིང་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའོ། །མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གྱི་ནུས་པ་དང་སྤྲོ་སེམས་འགྱུར་ནས་འགྲོ་བ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཤེད་ཆད་པས་དཀའ་ལས་གང་ཡང་མི་ནུས། །སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་སྤྲོ་བ་ཆུང་། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཟད་པས་ཡུལ་མི་འཛིན་པའམ། གཞན་དུ་འཛིན་པར་འགྲོ་བའོ། །གཟི་བརྗིད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྔར་གཞན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་བ་དེ་འགྱུར་ནས། རང་བས་ངན་པས་ཀྱང་བརྙས་ཆོས་བྱེད། དོན་མེད་ཀྱི་མིའི་སྙིང་དུ་ཡང་མི་སྡུག །བྱིས་པས་སྨིག་མོ་ར་ཆེ། བུ་ཚའི་རྐང་འདྲེན་དུ་ཆེ་བར་འགྲོའོ། །བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་

ནི༎ སྣང་གྲི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ཟ་ཐང་ཐམས་ཅད་བྲི་ནས། ལུས་ཀྱིས་དྲོན་པོ་མི་སྐྱོང་། ཁས་ཞིམ་པོ་མི་སྐྱོང་། ཁྱད་པར་དུ་གང་མེད་པ་དེ་ཟ་སྙིང་འདོད་དེ། ཚོལ་མཁན་དང་། སྟེར་མཁན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །ནད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། ནད་ཆེ་ཤོས་རྒས་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པས། ནད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་དྲངས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སླུས་པ་དང་༎ ཐུས་པ་ཀུན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྗེད་ཅིང་། བཙོས་པ་དང་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་པའོ། །གནས་སྐབས་འདས་ཤིང་ཚེའི་མཇུག་བཏུལ་བ་ནི། དབུགས་ཀྱང་བརྫངས་ཤིང་སྒྲ་ངར་ངར་པོ་འབྱུང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཉིང་པས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། རྒས་པས་གཟུགས་སྡུག་གཟུགས་ནི་མི་སྡུག་བྱེད། །རྒས་པས་གཟི་བརྗིད་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་ཉམས༎ ༎རྒས་པས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད། །རྒས་པས་འཆི་བྱེད་རྒས་པས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བདུན་

༄༅། །ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཟུག་དྲག་པོས་བཏབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དཔྱད་རྒྱུབ་མོ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྨན་ཚ་བ་བཏེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བཟའ་བཏུང་སྙིང་ལ་འདོད་པ་
འགོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྨན་པའི་ངོ་བསྲུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡོ་བྱད་ཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཤི་དོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་
ལས༑ ནད་བརྒྱ་མང་དང་ནད་འཐིབས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །འགྲོ་བ་གཙེས་ཏེ་མི་ཡི་ཡི་དྭགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་ ༦
མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་གསལ་ཤིང་གིས་ཟུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། སྐྱབས་ནི་མེད། མགོན་ནི་མེད། དཔུང་གཉེན་ནི་མེད། ནད་ཀྱིས་ནི་གདུངས། ཁ་ནི་
སྐོམ༑ བཞིན་ནི་འགྱུར། རྐང་ལག་ནི་གཡོབ། ལས་ནི་མི་ནུས། ཁ་ཆུ་དང་། སྣབས་དང་། གཅིན་དང་། ངན་སྐྱུགས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ལ་གོས། སྒྲ་ངར་ངར་པོ་ནི་འདོན། སྨན་པས་ནི་བོར། མལ་གྱི་

ཐ་མལ་ལ་ན་ནི་ཉལ། འཁོར་བའི་རྒྱུན་ནི་ཉུབ། གཤིན་རྗེའི་མིས་ནི་འཛིགས་སྐྲག །དབུགས་རྒྱུ་བ་ནི་ཆད། ཁ་དང་སྣ་ནི་གདངས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དུ་ནི་འགྲོ། སྐྱེས་
ཆེན་པོ་ནི་འདེགས། མུན་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་ལྟུང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་འཕྱེར། ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་ནི་བདས། ས་ཚུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་འགྲོ། ནོར་བགོ་
བཤའ་བྱུར་ནི་མེད། ཀྱི་ཧུད་མ། ཀྱི་ཧུད་ཕ། ཀྱི་ཧུད་བུ་ཞེས་ནི་ཟེར་ཏེ་དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབས་དང་། མགོན་དང་། དཔུང་གཉེན་ནི་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
སྡུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཕ་མ་བུ་ཚ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་ཤི་བའི་ཚེ། མྱ་ངན་དང་། གདུང་བ་དང་། སྨྲེ་སྔགས་དང་། ཧུའབོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཡོད་དོ། །མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། དགྲ་སྡང་བས་ཉེན་པའི་ཚེ། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །འཐབ་རྩོད་དང་། རྡེག་འཚོག་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཡོད་དེ། །

༄༅། །སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གོ་སླའོ། ལྷ་མིན་ལ་ལྷའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆ་མཚུངས་པའི་སྙེང་དུང་རྒྱལ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་མིན་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། །དཔལ་ལ་སྡང་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཡང་ལྷ་མིན་དང་འཐབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འདོད་པས་མ་ངོམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དཔའ་བཀོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། བཅད་པ་དང་། དྲལ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། སྤྱུགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྟུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷའི་བུ་འཆི་བ་ན་ལྟས་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་རྙིང་པར་འགྱུར། མཆན་ཁུང་གཉིས་ནས་རྔུལ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ལུས་ལ་དྲི་ང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། རང་གི་སྟན་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་འཆི་འཕོ་བ་དང་།

གནས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་འགྲོ་དང་མཐོ་རིས་དེ་དག་ཀུང་ལས་ཟད་པ་དང་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་
གནས་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མེ་འབར་བའི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཧུད། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་འབར་བ། རབ་ཏུ་འབར་
བ༑ མཆོག་ཏུ་འབར་བ། ཤིན་ཏུ་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་འགའ་ཚམ་ཡང་དེས་མ་བཙེམ་པ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱེད་པའི་མེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་
དང་༑ ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་མེ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། འཆི་བའི་མེ་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པའི་མེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་བསྲེག་ཅིང་
འབར་བར་བྱེད་པས། འགའ་ཚམ་ཡང་དེ་ལས་ཐར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཤེས་པས། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལས་བློ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

ཁ་ ༄༅། །ཡང་༔ ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ན། །སྐྱོ་བའི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཁམས་གསུམ་བཙོན་ར་འཇིགས་པས་ན། །བརྩོན་པའི་སེམས་
ཀྱིས་སྤྱོང་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་དག་
ལེ་བཞི ཏུ༔ ༔སྐྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་སྐྱེ་བ་ནི། །གནོད་པ་དུ་མའི་སྣོད་གྱུར་ལགས་མཁྱེན་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འཁོར་བའི་སྡུག་ ༥
བསྔལ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པའོ།། །།དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་རྒྱུ་ཅི་ལས་བྱུང་སྙམ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་
ཕྱི ལས༔ ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས། །དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལས་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། དྲང་སྲོང་མཆོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི། །སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་རང་ངོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སེམས་པས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ལས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་གསུངས་

༄༅། །སོ༔ ༔དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་འཆད་པ་ལ། སྡོམ་ནི། དབྱེ་བ་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །བདག་གིར་བྱ་དང་བགོ་སྐལ་སྤྱོད། །ཆུང་ལས་ཆེར་སྤེལ་ཆུད་མི་ཟ༔ ༔དྲུག་པོ་དེས་ནི་ལས་འབྲས་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནི། སྤྱིར་མང་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་ལ་སོགས་པ་གསུམ། ངག་གི་སྒོ་ནས་བརྫུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་

ནས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། གཏི་མུག་གི་སློ་ནས་སྲོག་གཅོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཤ་དང་། པགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རམ། རྩེད་མོའི་ཕྱིར་རམ། ནོར་གྱི་ཕྱིར་རམ། བདག་གམ། མཛའ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་སྲོག་གཅོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོན་ཞུགས་པ་དང་། འགྲན་ཟླར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ནས་སྲོག་གཅོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའོ།
དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཚེ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་བཀྲ་མི་ཤིས་ཤིང་གཟི་བརྗིད་ཆུང་བའི་སར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། སྲོག་གཅོད་པའི་ནང་ནས་ཕ་ཡང་ཡིན་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་སྲོག་གཅོད་པ་སྡིག་ཆེ་བའོ། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐུས་མ་བྱིན་པར་

༄། །ལེན་པ་དང་། འཇབ་བུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྐད་མེད་པར་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁང་པ་འབིགས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཚོར་བར་རྐུ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྲེ་སྲང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟོལ་ཟོག་བྱེད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ༑ ༑རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་འཕོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གིས་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་སད་སེར་མང་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནང་ནས་བླ་མ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ནོར་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྡིག་པ་ཆེ་བའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། རིགས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་དང་། བདག་པོས་བསྲུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྲུང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མ་དང་སྲིང་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིའམ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་བུད་

མེད་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། རང་གི་ཆུང་མ་ཡིན་ཡང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོད་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་
སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ནི། ཁ་དང་བཤང་ལམ་དུ་སྤྱོད་པའོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། བླ་མའི་ཉེ་འཁོར་རམ། གཙུག་ལག་ཁང་ངམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་ངམ། མང་པོ་འདུས
པའི་སར་སྤྱོད་པའོ། །དུས་མ་ཡིན་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་དུས་སམ། སྦྲུམ་མའམ། ནུ་ཞོ་འཕྱུང་བའམ། སྣང་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །ཚོད་མ་ཡིན་པ་ནི། གྲངས་ལྔ་ལས་ལྷག
པར་སྤྱོད་པའོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། བརྡེག་ཅིང་སྤྱོད་པའོ། །ཡང་ན་ཕོའམ། མ་ནིང་གི་ཁའམ་བཤང་ལམ་དུ་སྤྱོད་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་
དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དགྲ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཆུང་མར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་ས་རྡུལ་ཤས་ཆེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

༄། །ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ལོག་གི་ནང་ནས་མ་ཡང་ཡིན་ལ། དགྲ་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་སྡིག་ཆེའོ། །བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཕམ་པའི་བརྫུན་དང་། བརྫུན་ཆེན་པོ་དང་། བརྫུན་ཕྲ་མོའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མི་ཆོས་བླ་མའི་བརྫུན་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་གནོད་ཡོད་པའི་བརྫུན་སྨྲ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕན་གནོད་མེད་པའི་བརྫུན་སྨྲ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་སྐུར་པ་འདེབས་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཁ་དྲི་མི་ཞིམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། བརྫུན་གྱི་ནང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ། བླ་མ་ལ་ཡང་རྫུན་ཚིག་སྨྲས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་ཆེའོ། །ཕྲ་མ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བཙན་ཕྲ་དང་། གཞོགས་ཕྲ་དང་། སྐོག་ཕྲའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཛའ་བོ་གཉིས་ངོ་རང་དུ་ཕྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞོགས་

སྐྱོད་བྱེས་ནས་འཛའ་བོ་དང་ཕྲལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེག་ཏུ་དབྱེན་བྱས་ཏེ་ཕྲལ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་འཛའ་བོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་མཐོ་དམའ་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། ཕྲ་མའི་ནང་ནས་
འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་སྡིག་ཆེའོ། །ཚིག་རྩུབ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ངོར་རྩུབ་པ་དང་། གཞོགས་ཏེ་རྩུབ་པ་དང་། བརྒྱུད་དེ་རྩུབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཕ་རོལ་པོ་ལ་
དངོས་སུ་ངན་མཚང་སྨྲ་ཚིགས་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡ་མ་རླུའམ། གྱུལ་ཀ་དང་བསྲེས་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཚིག་ངན་སྨྲ་ཚིགས་སྨྲ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོའི་འཛའ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་ངན་
མཚང་སྨྲ་ཚིགས་སྨྲ་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་

༄༅། །བའི་སྒྲ་སྣ་ཚོགས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་ཚ་སྒོ་ཅན་དང་། ཡུལ་སྐྱམ་ས་ཅན་དང་། སྡིག་ཤས་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། ཆོག་རྒྱུབ་ཀྱི་
ནང་ནས་ཕ་མའམ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པའི་ཚིག་སླུ་བ་སྡིག་ཆེའོ། །ངག་ཀྱལ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཡོག་པའི་ངག་ཀྱལ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ངག་ཀྱལ་དང་། བདེན་པའི་ངག་ཀྱལ་
ལོ༔ །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་དང་ཁ་དོན་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་གུས་པ་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་བཤད་
པའོ༔ །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་མི་བཙུན་པར་
འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི་དུས་དབྱར་རྒྱུན་ལོག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། ངག་ཀྱལ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེངས་པར་བྱེད་པ་སྡིག་ཆེ་བའོ། །བརྣབ་སེམས

ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བདག་གི་ལ་བརྐྱབ་སེམས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལ་བརྐྱབ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྐྱབ་སེམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་རིགས་དང་།
གཟུགས་བྱད་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ནོར་རྫས་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་ལྷ་བུ་མེད་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་བདག་གི་
ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་འོག་གི་ནོར་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་དབང་བྱར་མེད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། བདག་དབང་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །
དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །
དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་འབྲུ་དན་པའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། བརྐྱབ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྙེད་པ་འཕྲོག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདི་སྡིག་ཆེའོ། །

༄། །གནོད་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཞེ་སྡང་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་སེམས་དང་། ཕྲག་དོག་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་སེམས་དང་། འཁོན་འཛིན་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་སེམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གཡུལ་ངོར་ལྷ་བུར་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་ནས་གསོད་པར་སེམས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲན་ཟླ་ལྟ་བུ་གོང་དུ་ཞོར་གྱིས་དོགས་པའི་བསམ་པས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མདུད་པར་བཟུང་ནས་བསད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཟས་ཁ་ཞིང་རྩུབ་པའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། གནོད་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚམས་མེད་པ་གཞོམ་པར་བྱེད་པ་འདི་སྡིག་ཆེའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདེན་པ

ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལས་དགེ་སྡིག་དེ་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་རྒྱུར་མི་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་འགོག་པའི་བདེན་པ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན་པར་ལྟ་ཞིང་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། འབྲས་བུ་ཡེ་མེད་པའི་སར་སྐྱེས་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི། ལོག་ལྟའི་ནང་ནས་ལྟ་བས་གཟིངས་པ་འདི་སྡིག་ཆེའོ། །དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་དེ་དག་སྤྱད་ན་

ཐར་ ལེ་བརྒྱད་པ་ ཨཱ་

༄༅། །དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཏི་མུག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་
ཕྲེང་བ་ལས། ཆགས་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེ་སྡང་གིས་ནི་དམྱལ་བར་འཕེན། །རྨོངས་པས་ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ནི༔ མི་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མང་པོ་སྤྱད་པས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཙམ་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་ཏོ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་

བ༔ ༔མི་དགེ་ལས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ། ལས་ནི། མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་སྤངས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་
ལ༔ གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ལས་དང་བསྟུན་ན། གཞན་གྱི་སྲོག་འདོན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བདེན་པ་དྲང་པོར་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་མི་
འཇའ་བ་རྣམས་བསྡུམས་པ་དང་། ཞི་དེས་དང་། གསོང་པོར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་། ཆགས་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པ་དང་།
ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།
སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སྲོག་འདོན་པས་ཚེ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བཟང་ཞིང་མཐུ

༄། །ཆེ་བའི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲར་རོ། །དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་
མེད༏ ༏དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། །དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག །ཅེས་གསུངས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནི། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་
གཏན་བསྒོམས་པས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ནི་ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་
ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ལྷ་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞིའི་ལྷའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཐད་ཀར་སྨྲར་ན།
དགེ་བ་བཅུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱིར་རོ། །འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྫོག་

དཔྱོད་དང་། དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཚངས་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒོམས་པས་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་སྐྱེའོ། །འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་ཉེར་བསྡོགས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྒོམས་ནས། རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱོད་ནི་སྤངས་ལ། དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་
པས༑ འོད་ཆུང་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་བྱེད་ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་འགྲོ་བར་བྱའོ། །རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དགའ་བ་
སྤངས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་དགེ་ཆུང་ལ་སོགས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། །རྫོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱོད་དང་དགའ་བདེ་
སྤངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས། སྤྲིན་མེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྷར་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་བཞིས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་

༄༅། །བསྒོམས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒོམས་པས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒོམས་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་
འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྒོམས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེའོ། །དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལམ་གང་ཡིན་ན། ས་འོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ
ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བྱའམ་
ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྔོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་ཀྱི། ཕྱིས་སྔོམས་པར་ཞུགས་ཟིན་

ནས་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ནི་འདུ་ཤེས་དམན་པའི་སྒོ་ནས་མིང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་གསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ལར་དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་ཐམས་
ཅད་དགེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བསམ་གཏན་ཚད་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས། །ཚངས་སོགས་བདེ་བ་མྱོང་
བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་འདི་སྐྱེད་མཁན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །དོན་གསུམ་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་རང་གིས
བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་སྤྱོད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལ་སྨིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
རང་གི་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་།

༄༅། །མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་སྦྱིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ནི། ས་དང་། ཆུ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྨིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་འབའ་ཞིག་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་སུ་ཞིག་ལ་སྨིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་བཞི་པ་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དགེ་སྡིག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་མི་འཁྲུལ་བར་མྱོང་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མྱོང་ཞིང་། སྡིག་པའི་ལས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཅི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ་སོའི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཆུང་བ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་བ་ཐོབ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་དགེ་དང་མི་དགེ་བའི། །ལས་དང་འབྲས་བུ་གསལ་

བར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་པས་ལུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་བོན་ཚ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་ཚ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ས་བོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་མངར་བ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །དཔེ་ཟླ་བྱ་བ་འདི་ཡིས་ནི། །སྡིག་པའི་རྣམ་སྨིན་ཚ་བ་དང་། །དཀར་པོའི་རྣམ་སྨིན་མངར་བ་ཡང་། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ལྡ་པ་ལས་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་
ལས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་སྨིན་པ་ནི། སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་གྲངས་ཀྱི་བསྐལ་པར་དམྱལ་བ་མྱོང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་
པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་སྦྱིན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ། །ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །དམྱལ་བར་གནས་
པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངག་གི་ཉེས་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་།

ཅ

ཁར་ ཕྱག་ཆེ་ ཕྱི་

༄། ། སྡིག་པ་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་། །ཕུང་ཁྲོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་ལས་
ཆུང་ངུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ཏེ། ཚོམས་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་བྱས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ། །འབྲུ་རྣམས་ཕུན་
ཚོགས་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དྲུག་པ་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ལས་དེའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་པ། བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་འབྲས་བུ་མ་སྨིན་པར་ ༦
བརླག་པའམ། ཆུད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་
འཇིགས་ཤིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅན། ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། །སྡིག་པའི་ལས་ལས་བཟློག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ 121

ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀྲིའི་བུ་མོ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས། །ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །
བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ། །ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཆུང་བ་ལས་ཀྱང་། མེ་ནི་གྲང་བར་འགྱུར་ཡང་
སྲིད༏ ༏རླུང་ནི་ཞགས་པས་ཟིན་ཡང་སྲིད། །ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྷུང་ཡང་སྲིད། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བསླུ་མི་སྲིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་པའོ།། །།དེ་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པས་གཞན་དོན་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

ཁར་ དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག ཀྱན་

༄། །བདག་གི་དོན་ཕྱིར་གཞན་དོན་ནི། །མང་པོ་དག་ཀྱང་བཏང་བྱ་སྟེ། །རང་དོན་ཆེད་ཆེར་ཤེས་གྱུར་ན། །རང་གི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་
རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་རང་གཅིག་པུ་གྲོལ་བར་མི་ཕོད་དོ། །དེས་ན་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་འབྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་རྗེས་སུ་གཟུང་གིས། ཞེ་སྡང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༥
དེ་ལ་དང་པོ་བྱམས་པ་ལ། སྤྱོམ་ནི། དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་། །སྒོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཚད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དྲུག་པོ་འདི་དག་གིས། །བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྟུས། །ཞེས
པའོ༔ ༔དེ་ལ་དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པའོ། དེ་དག་ཀྱང་འཕགས་པ་བློ་ 123

གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་བྱམས་པ་དང་པོ་དེ་བཤད་ན། དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་བློའོ། །དེ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ནི། རྒྱ་བ་དྲིན་དྲན་པ་ལ་རག་ལས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་བསམ་མོ། །དེ་ལ་ཆེ་འདི་ལ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་རང་གི་མ་ཡིན་ཏེ། མའི་དྲིན་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་དང་། སྲོག་བྱིན་པའི་དྲིན་དང་། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འདིས་བདག་ཅག་བསྐྱེད་པ། འདིས་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ། བདག་ཅག་གི་

༄༅། །སློག་བྱེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་དང་པོ་ནས་བཏང་ཚོད་རྫོགས་པ། ཤ་ལུས་རྒྱས་པ།
ཁ་དོག་ལེགས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་མི་གདའ་སྟེ། མའི་ལྟོ་བར་མེར་མེར་ནུར་ནུར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཁམས་ཀྱི་དྭངས་མ་རིམ་གྱིས་མའི་ཤ་ཁྲག་གི་བཅུད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད། ཟས་ཀྱི་དྭངས་མས་ནི་སྤེལ།
ངོ་ཚ་དང་། ན་ཚ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། ཕྱིར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། ཆུང་ཕྲུད་བུ་ཙམ་ནས་གསོ་སྐྱོང་བྱས་ནས། ཆེ་གཡག་པོ་ཙམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ༥
དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་གོས་གྱོན། རྒྱན་བཏགས། ནོར་སྣལ་བཟུང་། རྒྱགས་ཕྱེ་ཁྱུར་ནས་འོངས་པར་མི་གདའ། ཁ་གྲོད་ཟུང་ཅིག་མ་ལགས་པ་ནོར་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་
ཅི་ཡང་མེད་པར་སྟོང་སང་ངེ་བྱས་ནས། འདྲིས་པ་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ངོ་མི་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འོངས་པའི་དུས་སུ། མས་ལྟོགས་སུ་མ་བཅུག་པར་ཟས་བྱིན། སྐོམ་དུ་མ་བཅུག་པར་བཏུང་བ་ 125

སྒྲུད༑ འཁྲུགས་སུ་མ་བཅུག་པར་གོས་བསྒོན། འཕོངས་པར་མ་བཞག་པར་ནོར་བྱིན། དེ་ཡང་རང་ལ་མི་མཁོ་བ་བུ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཟ་མ་བྲ། བཏུང་མ་བྲ། གོན་མ་བྲ། ཚེ་
འདིའི་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཡང་སྤྱད་མི་ཕོད། ཕྱི་མ་ཕན་ཆོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་གཏོང་མ་ཕོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་རང་གི་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་ལ་མ་བལྟས་པར་བུ་གསོ་སྐྱོང་བྱས
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་དལ་གྱིས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡིག་སྡུག་ངལ་ཚད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ནས་བུ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྡིག་པ་ལ་སོང་ན། ཉ་པ་དང་། གཤན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ ༥
དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱས་ནས་བུ་གསོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོང་ན། ཚོང་སྒྲོགས་དང་། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་བྱེད་ནས། ཉིན་མཚན་དུ་བ་མོ་ལྷམ་དུ་གོན། སྐར་ཆེན་ཞུར་གྱོན། བྱིན་
པ་རྟར་ཞོན། སྣལ་མ་ལྕུག་ཏུ་བྲབས། བྱིན་ཤ་ཁྲི་ལ་བྱིན། གདོང་ཤ་མི་ལ་བྱིན་ནས་བསགས་ཀྱིན་བུ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རང་རེའི་ཕ་མ་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲིན་ཅན་གང་བས་ཀྱང་། 126

༄། །ཅིར་མི་འོང་སྲུ་ཡིན་ཆ་མེད་པོ་དེ་ལ་གཅེས་པར་བྱས་ཏེ། བྱམས་པའི་མིག་གིས་ནི་བལྟས། འཛུམ་པའི་ཁྲོད་ཀྱིས་ནི་བསྙོས། སོར་བཅུའི་ཁ་ལ་ནི་གཡེངས། སྨན་པའི་ངག་གིས་ནི་
བོས་ཏེ། དགའ་འོ། ཨའོ། འབར་རེ། དགོས་སོ། ལུ་ལུ། ཨ་མའི་སྙིང་པོ་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ། །སྲོག་བྱིན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་ད་ལྟ་འདྲ་བའི་ཁ་
ལག་བྲོད་པ། དཀའ་ལས་ཅི་ཡང་ནུས་པའི་ཤེད་པོ་ཆེ་ཅིག་བྱུང་བར་མི་གདའ། ཞིན་བུ་ཁོན་འདྲ་བའི་ཉ་ར་ཉེ་རེ། འགོས་མེད་པོ། བསམ་བརླག་པོ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ། མས་དེ་མ་བོར་བར་ཞབས་
ཏོག་བྱས། པང་དུ་བླངས། མེ་ཆུ་ལས་སྐྱབས། གཡང་ས་ལས་བཟུང་། གནོད་པ་ནི་བསལ། རིམ་གྲོ་ནི་བྱས་ཏེ། ཤི་དོགས། ན་དོགས་ནས། མོ་དང་། རྩིས་དང་། གཏོ་དང་། གླུག་པ་དང་། ཆོ་
ག་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། བློས་མི་འཁྱུད་པ་བྱས་ནས་བུའི་སྲོག་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་པོ། མཐོང་གོམས

ཅན༔ སློ་དྲག་པོ་ཅིག་འདིར་ཡོངས་པར་མི་གདའ། བཤེས་གཉེན་གྱི་རིགས་ལ་ཚོ་ངེས་འབོད་པ་དང་། རྐང་ལག་གཡོབ་པ་ཅིག་མ་ལགས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཅིག་ཡིན་པ་ལ། ཟ་མི་ཤེས་པའི་
དུས་སུ་ཟ་བ་བསླབས། གོན་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་གོན་པ་བསླབས། འགྲོ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་བསླབས། སྨྲ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་སྨྲ་བ་བསླབས་ཏེ། ཨ་ཁྱིས་དང་། ཨ་མ་ཁྱིས་དང་།
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་བསླབས་ནས། མི་མཉམ་པ་དང་ནི་མཉམ། མི་མཚུངས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ད་རེས་ཀྱི་མ་ ༥
བྱས་པར་མ་ཟད་དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བས་ན། ལན་གྲངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཀྱིས་རྡོ་དང་། རྩི་ཤིང་དང་། ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚིག་གུ་ཙམ་དུ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་བྱས་ལ། སྐྱེས་བུ་གཉིས་པས་དེ་རྣམས་གྲངས་སུ་བགྲངས་པས་ཟད་པའི་དུས་སྲིད་ཀྱི། སེམས་

ཁར།

ཡུག་ཚོ་ང་བཞི

ཨཱ

༄༅། །ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་བུས་པ་ནི་བགྲང་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་སྙིང་ལས་ཀྱང་། མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚིག་གུ་ཙམ། །རིལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས
ཡིས་ལངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བུས་རེས་ཀྱིས་དྲིན་སྔ་མ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མ་དེའི་དྲིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་སྙིང་དུ་སྡུག་ཅིང་ཕན་པ་དང་།
བདེ་བར་འདོད་པའི་བློ་བཤའ་མ་ཅི་སྐྱེར་སྒོམ་མོ། །དེ་ནས་དེ་ར་མ་ཟད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བུས་ལ། མ་བུས་ཚད་སྔ་མ་བོན་ལྟར་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུའི་ཚད་ ༥
ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའི་མཐས་གར་ཁྱབ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོ་ལས། ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ཅི་ཙམ་པ། །སེམས་ཅན་
མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པའི་བློ་བཤའ་མ་ཅིག་ཅི་སྐྱེར་སྒོམ་མོ། །དེ་སྐྱེས་ན་བྱམས་པ་ 129

དངོས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ། །བུ་གཅིག་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན། །རྐང་གི་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་ཆེ། །དེ་ལྟར་རྟག་ཕན་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་མིག་ནས་འཆི་མ་འཁྲུག་པའམ། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་བྱེད་ན་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཙ་ན། བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི་རང་བདེ་བར་འདོད་པའི་བློ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་བདེ་བར་འདོད་ཙ་ན་བྱམས་པ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མཆོད་པ་ཚད་མེད་རྣམ་མང་ཇི་སྙེད་པ། །ཞིང་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམ་སྙེད་དུ། །སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་དང་གྲངས་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དར་ཅིག་བསྒོམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། རྗེའུ་ཚང་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག །

༄། །ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པས་ཀྱང་། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གི །བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་
ཐོབ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ལྷ་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྲུང་བ་དང་། །ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་། །དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གནོད་མེད་དང་། །འབད་པ་མེད་
པར་དོན་ཐོབ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རང་གི་བསྲུང་བར་ཡང་བྱམས་པ་
སྒོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་བསྲུང་བར་ཡང་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་
འབྱོངས་པས། སྙིང་རྗེ་འབྱོངས་པ་ལ་ཚེགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ལ་སྒོམ་ནི། དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་། །སྒོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཚད་ཡོན་ཏན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དྲུག་པོ་འདི་དག་གིས། །

སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་གོམས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་གཉིས་ཤེས
ནས༔ རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ལས་བློ་བཟློག་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུ་འབྲས་མི་ཤེས་པར་རྟག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རེ་འབྲུལ་སྐྱམ་དུ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི།
རང་མཉམ་པར་གཞག་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཅན། སེམས་ཅན་དངོས་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་
པས༔ །གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ན། །དངོས་འཛིན་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་སྐབས་འདིར་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་པོ་དེ་སྒོམ་ ༥

ཁམ་

ཀུན་ཅི་སེ་ཀུན་

ཀུན་

༄༅། །པའོ༔ ༔དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བློའོ། །དེ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ནི། རྒ་བའི་མ་ལ་སྦྱར་ནས་
སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་གི་རྒ་བའི་མ་དེ་ས་ཕྱོགས་འདི་ན་སྐྱེས་བུ་གཞན་དག་གིས་བཅད་ཅིང་བཏུབ་པའམ་བཙོས་ཤིང་བསྲེགས་པའམ། ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་འཁྱགས་ནས་ལུས་ལ་ཆུ་བུར་དུ་གྱུར་ཏེ།
རྡོལ་ནས་ཀྱང་གས་ཏེ་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་གནད་གཅོད་ན། ཅི་སྟེ་སྙིང་རྗེ་ ༥
མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ས་ཕྱོགས་འདི་ན་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ནི་ཉེན། ན་ཞིང་ཚ་བས་ནི་གཟིར།
འཇིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་ནི་དཔའ་འཁོངས་ནས་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་

གཡེན་སྤྱོ་ན། ཅི་སྙེ་སྙིང་མི་རྗེ་སྙེ། དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དག་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་ཕྱོགས་འདི་ན་རྒྱས་ཤིང་དམན་པའམ། གཞན་དག་གིས་དབང་མེད་པར་བཀོལ་ཞིང་སྤྱད་པའམ། རྡེག་ཅིང་འཚོག་པ་འམ། བསད་ཅིང་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་ཉམ་ཐག་ན། ཅི་སྙེ་སྙིང་མི་རྗེ་སྙེ། དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་མོ། །ཡང་བདག་གི་མ་དེ་དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ལྷུང་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག །ཐོན་ནི་མི་ཤེས། གཡང་ས་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་སྟོན་མཁན་ནི་མེད། དེ་ནས་ལྷུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མྱོང་ཞིང་ཡར་འཐོན་དུས་མེད་པའི་གཡང་སར་ལྷུང་ལ་ཁད་འདུག་ན། ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གསུམ་ཡང་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག །ཐོན་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ནི་སྤོང་མི་ཤེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ནི་མ་

༄༅། །ཞེན༔ ལྷུང་བ་དང་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་ཞིང་འགྲོན་པར་དཀའ་བས་ན་ཅི་སྟེ་སྙིང་མི་རྗེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་མོ། །
འགྱུར་བའི་ཚད་ནི། རང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གདོས་ཐག་ཆོད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བློ་ཧེ་ཐག་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ན་སྙིང་རྗེ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་
ཏེ༔ གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། །འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་
ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར། དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་

ཙད་མཆིའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གསང་བའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སྙིང་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཙ་ན། རང་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་ཐོབ་པར་མི་སྤྲོ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དགའ་བས་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱམས་སྙིང་རྗེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པས། རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ཙ་ན། ཇི་སྲིད་དུ། རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀུན་ནས་འདོད། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་བློ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ།། །།དེ་ནི་

ཁ་

༄༅། །སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྡོམ་ནི། རྟེན་དང་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་། །དམིགས་པ་
རྒྱུ་དང་བླང་ཡུལ་དང་། །ཆོག་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་དང་། །འཚོར་རྒྱུ་བཅོས་ཐབས་བསླབ་བྱ་སྟེ། །བཅུ་དང་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །
དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་རིས ༥
བདུན་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་དང་། །སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མན་ཆད་དང་ལྡན་པ་ནི།
སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་བྱེད་པ་ལ་སྨོན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་པ་དང་། སྨོན་པའི་སྔོན་དུ་ 137

སྐྱབས་འགྲོ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་བཤད་པ་དང་། ཡང་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དགོས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་
ལེན་པ་ལ་ཡང་། སྐྱབས་འགྲོ་དགོས་པར་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
ལས་བཤད་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཞིང་ཚོགས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རིགས་སད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར
གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་གཉིས་པ་སྐྱབས་འགྲོ་བཤད་ན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ས་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲག་རྩལ་ཅན། ཚངས་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དང་། མ་ཧཱ་དེ་བ་ལ་སོགས་
པའམ༑ རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རི་འམ། བྲག་གམ། མཚོ་འམ། ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཀླུ་མཐུ་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་ཐུབ

༄། །པས་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་རི་དང་ནི། །ནགས་ཚལ་དང་ནི་མཆོད་གནས་ཀྱི། །ཀུན་དགའ་དང་ནི་ཇོ་བ་དང་། །ལྗོན་ཤིང་ལྷ་ལ་
སྐྱབས་འགྲོ་བ། །སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཕ་མ་གཉིས་དང་གཉེན་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་བརྩེ་ཞིང་ཕན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའམ་ཞེ་ན།
དེས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་ཐུབ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཕ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན། །འཇའ་བཤེས་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱང་མིན། །དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བོར་ནས། །ཇི་ལྟར་འདོད་ ༥
པ་བཞིན་དུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཀུན་གྱིས་སྐྱབས་སུ་མི་ཐུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱབས་ཐུབ་པ་ནི་ཁོ་རང་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཀུན་ཡང་
འཇིགས་པ་ལས་མ་ཐར་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བ་སངས་རྒྱས་ལས་མེད། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་ཆོས་ལས་མེད། ཆོས་བྱེད་ 139

པའི་གྲོགས་པོ་དགེ་འདུན་ལས་མེད་པས། །ཁོང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཇིགས་འགྱུར་འཇིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། །སྐྱབས་མེད་སྐྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་།
ཆོས་དང་ཚོགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ། །དེ་རིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཁོང་ལ་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་མངའ་ཡང་། བདག་གིས་སྐྱབས་སུ་ཕྱིན་པས་སྐྱོབ་ངེས་སམ་སྙམ
ནས་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ། མདོ་སྡེ་མྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ
བ་འཆད་པ་ལ། སྤྱོམ་ནི། དབྱེ་བ་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་དུས། །བསམ་པ་ཆོག་བྱེད་པའི་ལས། །བསླབ་བྱ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ། །དོན་རྣམས་དགུ་ཡིས་སྐྱབས་འགྲོ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའོ། །རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། འཁོར་བའི་སྡུག

༄༅། །བསྟོད་ཀྱིས་འདེགས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྷར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལྷ་མིའི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་
ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །ཡུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་ཡུལ་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་
པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་
པའི་བདེན་པའོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གཉིས་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་ནི། དགེ་སློང་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི། སྐྱེས་བུ་ཟུང་
བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་པོ་དག་གོ །ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མདུན་ན་བཞུགས་

པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས། ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པོ་ཏི། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་
རྒྱས་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞི་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཐུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐུབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་
མེད་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་

༄། །ཐོབ་པས། མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་རྣམ་གཉིས
དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་
མིང་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཡིན་པས། ལམ་བགྲོད་ཟིན་ནས་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་
འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་སྟེ། བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་པས། མེད་པའི་
ཕྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཁོ་རང་ཡང་འཁོར་བས་འཇིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་བཅས་ཡིན་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྲིད་ཕྱིར་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས། དམ་པའི་སྐྱབས་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་གོང་དུ་སྐྱབས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། མདོར་ན་སྐྱབས་ནི་གཅིག་སྟེ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་དང་། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ༤

༄༅། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་དང་། མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆིའོ།
ཞེས་སོ། །སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའོ། །སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། དགེ་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། དགེ་འདུན་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐྱབས་

གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་
བའི་དུས་ནི། དུས་འདི་ནས་གཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི། དུས་འདི་ནས་གཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། རང་གཅིག་པུའི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པས་སོ། །ཆོ་
ག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་ཆོ་ག་ནི་དང་པོ་སློབ་མས་སློབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་སྤྱན་སྔར་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སྟོན་དུ་
བཏང་ནས་སམ། ཡང་ན་དེ་མ་འཛོམ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནམ་མཁའ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ནས། སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་སློབ་མས་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

༄༅། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་གཟུང་ ༦
ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆིའོ། །ཞེས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བཟླས་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ནི། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དུ་རུང་བ་ལ། མཉྫལ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ལ། གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས། སློབ་མ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་
ཞིང་། སྡོད་ལྡན་དུ་འདུག་ན་ཁས་བླངས་ཤིང་ནུབ་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་བཀྲམ། མཆོད་པ་བཤམས། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་སོང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་དོ། །ནུབ་ 147

གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཚོག་བྱ་སྟེ། དང་པོ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ལ་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་བརྗོད་
དོ༔ །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་གཟུང་ནས་ཇི་སྲིད་
བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆིའོ། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་
དོ༔ །དེ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྤྱན་དྲངས་ལ། མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བར་དམིགས་ཏེ། ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། ད་ཅི་བྱེད་ཕྱེད་མཁྱེན་སྙམ་པའི་བསམ་པས། གོང་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ

༄། །ལན་གསུམ་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་བདག་མེད་ཅིང་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཡང་དེ་བཞིན་མཐོང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ༎ ༎དེ་ལྟར་ཡང་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་ནས་གཟུགས་སུ་མ་ཡིན། མཚན་དུ་མ་ཡིན། ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་མཐོང་བ་ནི། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ༎ ༎འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུབ་གསུམ་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཚོ་ག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་

གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་འབུལ་བའོ། །ཁྱེད་པའི་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཚེ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཇིགས་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །
སྐྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོས་ནི། འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བ་
རྣམས་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོས་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་མན་ཆད་ཀུན་ལས་སྐྱོབ་པའོ། །བསླབ་བྱ་ལ། སྤྱིའི་བསླབ་བྱ་གསུམ། བྱེ་བྲག་གི་བསླབ་བྱ་གསུམ། ཆ་མཐུན་གྱི་
བསླབ་བྱ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རང་ཟས་ཅི་ཟ་བའི་ཕུད་ཀྱིས་ཀྱང་མཆོད་པ་དང་། སྲོག་དང་། བྱ་དགའི་ཕྱིར་
ཡང་དཀོན་མཆོག་མི་སྤང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བསླབ་བོ། །བྱེ་བྲག་གི་བསླབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་

༄། །སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བ་སྟེ། མདོ་མྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་དག་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྙེན་ཏེ། །ནམ་ཡང་ལྷ་རྣམས་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་གསོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འཚེ་བ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་ན། །གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་སེམས་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མི་རྟེན་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་བས། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆ་མཐུན་པའི་བསླབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཐ་ན་ཚ་ཚའི་ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དམ་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི་དང་གླེགས་བམ། ཐ་ན་དེའི་ཡིག་འབྲུ་རེ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྟོན་པའི་

ཆ་ལུགས་དང་། ཐན་སེར་པོའི་ལྷན་པ་བཏབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་
འགྱུར་བ་དང་། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། བསམ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་བསོད་
ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་དང་། མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །དོན་གསུམ་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི། རྫས་སུ་ནི་བཞི།
རྟེན་དུ་ནི་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བསྙེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་རིས་བདུན་པོ་གང་རུང་གཅིག་བླང་བའོ། །དེ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་ནི། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ་དང་
གསུམ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་ལྔ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རིས་བདུན་པོ་དེ།

༄༅། །དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དཔེ་དང་། ལུང་དང་། འཐད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་དུ་དགོས་པ་རིགས་པར་བྱའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུད་དང་ལྡན་ལྡིན་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་ཁྱབ་པའི་ས་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་ལེགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མི་དགེ་བ་ལས་མི་སྡོམ་པ་དང་། སྡིག་པའི་དྲི་མས་གོས་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་

ངག་ཡིད་གསུམ་སྡིག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་པའོ། །ལུང་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལས། སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆུང་ལ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་ན་རིས་བདུན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི། །རྟག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་རྟེན་དུ་བཤད་པའོ། །འཐད་པ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་ལས་མ་ལོག་པར་ཕན་གདགས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༄། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་
པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་ཤི་འཕོས་པས་གཏོང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དེས་
མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རིགས་གསུམ་ཡོད་དེ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་ན་
ལེགས་སྨོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་ལ། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་གཏན་དུ་སྤང་བར་འདོད་པའི་བསམ་པའི་བླངས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བླངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་གཉིས་པོ་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤི་

འཕོས་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་ན་སླར་གསོ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་༑ ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཉམས་ན་སླར་གསོ་རུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ལ་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེའི་རྟེན་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་རྟེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་དགོས་ལ། གནས་པའི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དགོས་ཀྱང་། གནས་པའི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དེ་ཡང་། ལེན་པའི་ཆོ་ག་ནི་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཏེ། སྔར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསླབ་པ་བླངས་པ་ཉིད་ཕྱིས་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ན། གནས་འགྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས

༄། །དཔའི་སྨོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སེམས་བཏང་ཡང་སྤྱོང་བའི་སེམས་པ་མ་དོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཐར་པ་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ།། ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
འདོད་པ་སྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབྱེ་ན་
གསུམ་སྟེ། དཔེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་

བར་དུ་དབྱེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ། འཕགས་པ་བྱམས་པས་གསུངས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གླུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །ཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་བརྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ ༔དཔེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི། དོན་འདུན་པ་ནས་ཆོས་སྐུའི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་ལྔ་དང་སྦྱར་ན། འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ས་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་བྱེད་པའོ། །བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གསེར་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཟླ་བ་ཚེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། མེ་དང་འདྲ་སྟེ་ཐམས་

༄། །ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་
སྟེ༑ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་འདྲ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི།
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་མི་འཁྲུགས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྲ་བའོ། །བསམ་གཏན་དང་ ༥
ལྡན་པ་ནི། རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་སྐྱོད་པའོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྨན་དང་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་
པའོ༑ ༑ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འདྲ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ། །སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་

དང་འདྲ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའོ། །སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཉི་མ་དང་འདྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་
དང་འདྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་བསྡུས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི། བང་མཛོད་དང་ ༥
འདྲ་སྟེ། ཚོགས་མང་པོའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི། ལམ་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པས་སོ། །
སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་ལྡན་པ་ནི། བཞོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཁོར་འདས་གང་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་བའོ། །གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། བཀོད་མའི་ཆུ་དང་འདྲ་སྟེ། 160

༄༅། །ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྔ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྙིང་མོས་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྨྲ་སྟན་པ་
ཐོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟན་པར་སྒྲོགས་པའོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཆུ་བོའི་རྒྱུན་དང་འདྲ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མི་ཉམས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྲིན་དང་འདྲ་སྟེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལ་རག་ལས་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སས་བསྡུས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་གཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྡུས་སོ། །ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དག་གོ །གསུམ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དག་གོ །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་
རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་སྙམ་ན། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གསལ་ལ་
མི་གཡོ་བ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། ཤིན་ཏུ་གསལ་

ཁ་ བཀྲ་ཚ་ཕྱ་གཅིག་ ཀྲ་

༄། །བ༔ དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། ཐྲུང་མེད་པའི་མར་མེའི་རྒྱུན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་
ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན་ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྙིང་རྗེ་ས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར་དམ་བཅས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ། །དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས ༥
དེ་གནས་སྐབས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་
བ་ལ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་སེམས་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར

བསྟུ་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལ་ཡང་བཞེད་པ་ཐ་དད་
པ་མང་སྟེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ན་མར་ལ་བརྒྱུད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་ནི། སྨོན་པ་ནི་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་དོན་བསམ་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི། འགྲོ་བ་དངོས་དང་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་
ཡི༑ ༑བྱེ་བྲག་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་
ལ་བརྒྱུད་པའི་ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པ་ནི། སྨོན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འཇུག

ཕར་ བསྐྱེད་ཚུལ་ཀ་གཉིས ཕྱིན་

༄། །པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྒྱུ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པར་བཞེད་པའོ། །དོན་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་

ལས༔ སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཀྱེ་མའོ། བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅིག་སྙམ་པ་ནས། ཤེས་ ༦

རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དང་། ས་མཚམས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་

དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ 165

ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོལ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས
ཀྱང་། དེ་བཞིན་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཆོལ་བར་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། འགའ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་
མཁའ་གར་ཁྱབ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ། དེས་གར་ཁྱབ་པ་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཁྱབ་ལ། དེས་གང་ན་ཁྱབ་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བར་བྱ་བའི་
ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ་ལས། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པ་ཅི་ཙམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཇི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་མཐར་གྱུར་པ། །བདག་གི་སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱུ་བཞིས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།

༄། །སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བའོ༔ །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རྒྱུ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་པོའོ། །སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གསུམ་པའོ། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡུན་རིང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དྲག་པ། བར་ཆད་མེད་པས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ནི། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད

པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རྒྱུ་སོ་སོར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་
འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྡ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ། །རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་ཏེ་
རིགས་མཐུས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། དེའི་རིགས་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཐོས་པའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ན་སྐྱེ་བ་
ཡང་ཡོད་དོ། །དགེ་བ་ལ་གོམས་པ་ལས་ཏེ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མི་བརྟན་ལ། རྒྱུ་ལ་

༄༅། །སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་བརྟན་པར་འབྱུང་བའོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །
ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུང་དང་། བསྒྲུབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་བསྐྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བླང་བའི་ཡུལ་ནི།
སློབ་དཔོན་ཡོད་པའི་ལུགས་དང་། མེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དེའི་སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་ལ་སྲོག་གམ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ན། ས་ཐག་རིང་ཡང་སློབ་དཔོན་
ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ལ་ཡུལ་དེ་ལ་བླང་བའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། སྡོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྡོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་
དང་༔ ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གོ་བར་ནུས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ལྟར་མི་བྱེད་པར་བརྩེ་བས་སློབ་མ་སྐྱོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་དང་། །བླ་

མ་བཟང་ལ་སྨོམ་པ་བླང་། སྨོམ་པའི་ཚོག་ལ་མཁས་དང་། །བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྨོམ་ལ་གནས། །སྨོམ་པ་འགོགས་བཟོད་སྙིང་རྗེར་ལྡན། །བླ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ། །སྨོམ་པ་བླངས་པ། མཁས་པ། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཛིན་པ་དང་། གོ་
བར་ནུས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དེ་ཐག་ཉེ་བ་ན་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་ལ་སྲོག་གམ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཡོད་ན། བླ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྨོན་འཇུག་གང་ལེན་པའི་ཚིག་རྣམས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྨོན་པ་འམ་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའི་ས་ལས། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་གྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་འི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས

༄༅། །དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བླ་མ་དང་སྐུ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་མ་རྙེད་ན། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་བསྒོམས་ནས། སྔོན་པའམ་འཇུག་པའི་ཚིག་རྣམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བསྒོམས་ནས། སྡོམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྦྱར་ལ་བླང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བླང་བའི་ཆོ་ག་ནི། བླ་མ་མཁས་པ་དག་གིས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལས། ཚུལ་ལུགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་ནི། འདིར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ན་མར་ལ་བརྒྱུད་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ལྷའི་ལུགས་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱུད་པ་ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་

དང་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ན་མར་བརྒྱུད་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ལྟར་ན་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་སྟེ། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་འདི་ཡང་། ཡུལ་དང་མཆོད་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་མངོན་སུམ་ན་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། མངོན་སུམ་ན་མི་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་བཤད་པས། མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རབ་དང་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གོས་ལ་སོགས། །མངོན་སུམ་

༄༅། །མངོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཆོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བླ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་གི་མཆོད་པ་དང་། བསྟོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། རྗེས་རིམ་པར་བཞམས་པའི་མཆོད་པ་དང་། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་གཟུང་བའི་རྫས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པ་དང་། བློས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་དང་། ལུས་དབུལ་བའི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ནི། ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་བཀོད་པས་མཆོད་པའོ། །བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པའོ།། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྒོམས་ནས། །རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ལ། །མཆོད་པ་འདི་ནི་དམ་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྒོམ་པ་སྟེ་མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས། བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གདྲུའི་བྱེ་སྙེད་དུ། །མེ་ཏོག་སྤོས་དང་དེ་བཞིན་ཟས་སྐོམ་དག །ཞལ་ནས་མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས། །གང་གིས་གང་ལ་བདག་དང་སྲོང་དང་ནི། །གང་ཟག་མ་མཆིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་འདི་དག །ཐོས་ནས་དེ་ལ་འོད་གསལ་བཟོད་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་མི་མཆོག་དམ་པ་མཆོད་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེང་གེ་སྒྲ་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་འདུ་ཤེས་དང་མཚན་མ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྣང་དོར་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པས་མཆོད་པར་སླང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

༄། །སོ༔ ༔མཆོད་པ་འབུལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡིགས་པ་བཤགས་པ་བཤད་ན། སྤྱིར་དགེ་སྡིག་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཡིད་གཙོ་བོ་ཡི། ལུས
ངག་བྲན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཡིད་ནི་སྔོན་འགྲོ་བས། །ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་གྲགས་པས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉོན
མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་འམ། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔ་འམ། མི་དགེ་བ་བཅུ་འམ། སྡོམ་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན
བྱེད་དུ་བསྐུལ་བ་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྣམས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཆགས་སྡང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས
བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ཡང་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས ༥

བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །འདི་ལས་
ཇི་ལྟར་ངེས་ཐར་ཞེས། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པ་བྱའོ། །བཤགས་པས་འདག་
ངེས་སམ་སྙམ་ན། ཤིན་ཏུ་ཡང་ངེས་ཏེ། མདོ་མྱ་ངན་འདས་ཆེན་ལས། སྡིག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཕྱིས་འགྱོད་དེ་ཕྱིར་འཆོས་ན། ཟླ་རྒྱ་གས་པ་ཅན་ནོར་བུ་ཆུ་དྭངས་ཀྱིས་དངས་པ་འམ། སྤྲིན་དང་བྲལ་
ནས་ཟླ་བ་གསལ་བ་དང་འདྲའོ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡས་ན་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་ཅིང་མ་བཅབས་པར་བཤགས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤགས་ལུགས་ཇི་ལྟར་
བཤགས་ན། སྟོབས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྡིག་པ་

༄༅། །བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་
ལྡོག་པའི་སྟོབས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་ནས་ཡུལ་གྱི་སྤྱན་སྔར་
མཐོལ་བཤགས་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འགྱོད་པ་སྐྱེ་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དོན་མེད་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། འཇིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པ་
སྐྱེས་པ་དང་། མྱུར་དུ་འབྲལ་དགོས་པར་བརྟག་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་དང་པོ་ནི། བདག་གི་བྱས་པའི་སྡིག་པ་དེ་ཡང་རེས་འགའ་དགྲ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་གཉེན་བསྐྱང་
བའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་ལུས་གནས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས། རེས་འགའ་རྫས་བསགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས། བདག་ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་སྐྱས་འདེགས་པའི་ཚེ། དགྲ་དང་གཉེན་དང་ཡུལ་

དང་ལུས་དང་ནོར་རྫས་རྣམས་བདག་དང་མི་འགྲོགས་པར། ལས་ངན་གྱི་སྡིག་སྒྲིབ་རྣམས་བདག་དང་འགྲོགས་ནས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་གཤེད་མར་ལྡང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཁྱིམ་བདག་
དཔལ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །ཕ་མ་སྤུན་དང་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་། །བྲན་དང་ནོར་དང་ཚ་ལག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་། །ཤི་བའི་རྗེས་ཕྱིར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད། །ལས་རྣམས་རྗེས་སུ་འབྲང་
ཞིང་དེ་དག་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པ་དེ་དུས་སུ། །བུ་དང་ཆུང་མ་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན། །བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འདོད། །དེ་དག་དེ་ཚེ་བདག་གི་ ༥
སྐལ་མི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །བདག་གི་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས། །འཛའ་དང་མི་འཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །སྡིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་
བྱས༔ ༔འཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །མི་འཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར། །བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་

༄། །སྡིག་པ་ནི་དགྲ་གཉེན་གཉིས་དང་། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཏེ་དེ་བཞིའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞི་དང་བདག་ཡུན་དུ་འགྲོགས་སུ་མེད་པ་ན། སྡིག་པ་ཉིད་ཚོགས་ཆེ་ལ་དོན་ཆུང་
བར་བསམས་ནས་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དོ། གལ་ཏེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེས་བདག་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་སྙམ་ན། དོན་གཉིས་པ་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་དེས་འཇིགས་པར་བརྟགས་ལ་འགྱོད་པར་བྱ
སྟེ། དེ་ཡང་སྡིག་པ་བྱས་པ་དེ་འཆི་ཀའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དང་། ཤི་བའི་ཚེ་འཇིགས་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་དང་གསུམ་མོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྡིག་པ་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་ཀའི་དུས་སུ
ཡང་། གནད་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ་མྱོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉེན་གཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཡང་། །སྲོག་གཅོད་པ་ཡི་ཚོར་བ
དག །བདག་ཉིད་གཅིག་པུས་མྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་ཤི་བའི་ཚེ་འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་ནི། གཤེན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་སྐྲེས་བུ་ནག་པོ་མ་རུངས་པ་ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ནི་མགུལ

ནས་བཅིངས་ཤིང་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་ཁྲིད། དབྱུགས་པ་དང་། ཤང་ལང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་ནས་གཙེས་ཏེ། གནོད་པ་དུ་མ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་། གཤིན
རྗེའི་ཕོ་ཉ་ཟིན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན། །དེ་ཚེ་བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གི་མ་བསྟེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་ཞགས་པས
སྐྲི་ནས་བཏགས་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་མི། །གཏུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུགས་པས་བརྡུང་ཞིང་ཁྲིད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ལ་བདག་མི་འཇིགས་སོ་སྙམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་བོ
ཡན་ལག་གཅད་པའི་སར། །དེ་རིང་ཁྲིད་པའམ་བྲེད་གྱུར་ཏེ། །ཁ་སྐམ་མིག་རྩ་ངན་ལ་སོགས། །སྔར་ལས་བཞན་དུ་འགྱུར་སྣང་ན། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟའི། །ཤ་ཚུགས་ཅན
གྱིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་། །འཇིགས་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། །རབ་ཏུ་ཉམས་ཐག་སྨྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤི་བའི་འོག་རོལ་དུ་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ཆེན

ཁར་ ༄༅། །ཡོར་ལྡང་ནས། བཙོ་བསྲེག་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དམྱལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་
དང་༑ ༑དྲན་དང་བཀླག་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་རྣམས་ཀྱང་། འཇིགས་པ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་མྱོང་རྣམས་སྨོས་ཅི་འཚལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྡིག་
ཕྱོ་བཅུ་ པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པས་ན་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བཤད་ན། སྡིག་པ་དེ་ཡང་དུས་ཕྱིས་བཤགས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། མི་ཆོག་སྟེ་མྱུར་དུ་བཤགས་དགོས་སོ། །དེ་ ༥
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྡིག་པ་མ་བྱང་བའི་འོག་ཏུ་བདག་འཆི་ངོགས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ནི་སྡིག་པ་མ་བྱང་བར། །སྔོན་དུ་འགུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི། །ཇི་ལྟར་འདི་ལས་ངེས་ཐར་བར། །
ཀུན་ མྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབས་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡིག་པ་མ་བྱང་བར་བདག་མི་འཆིའོ་སྙམ་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་དེས་བདག་གི་སྡིག་པ་བྱང་བ་དང་མི་བྱང་བའི་ཚོས་མི་བྱེད་པར། 181

གླགས་གང་རྙེད་ཀྱིས་སྲོག་འཕྲོག་པས་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི་ས། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པར། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །བློ་བུར་
ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཚེ་སྲོག་ལ་བློ་ལྟོས་མེད་དེ། སྡིག་པ་མ་བྱུང་བར་འཆི་དོགས་ཡོད་པས་མྱུར་དུ་སྤྱང་དགོས་སོ། །དེས་ན་གྱོད་ཁ་དེ་ལ་ཐུག་པས་ན་འགྱོད་པར་
བྱའོ༑ ༑དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱིས་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་ལ། ཕྱུལ་ཕྱིན་པར་ཅན་དང་ཕལ་པོ་ཆེའི་སྨྲུན་སྤར་མཐོས་ཞིང་གཤགས་པར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་འབྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ ༥
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁ་དྲག་པོའི་བུ་ལོན་འངང་བ་ལ་མ་ཁོར་ནས་ཞུ་བ་བྱས་པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་མི་གདུང་པ་སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མི་དགུ་
བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་བསད་པའི་སྡིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་། རྣམ་པར་སྣང་འབྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་བླངས་པས། སྡིག་པ་བྱང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ 182

༄། །ཡང་། གང་ཞིག་སྦྱིན་ཚད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་སྤྱོད་པའོ། །དེས་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱེད་དེ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་ནི། གཉེན་པོའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བལྟ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ལས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་བཏོན་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ནི། གསང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་བྱས་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །མེ་ཏོག་བརྩེགས

པའི་གཟུངས་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ནི། སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པས་
སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། གློག་པ་དང་། བྲི་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ལས་གང་མོས་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་སྡིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུལ་བ་
ལུང་ལས། གང་ཞིག་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པ། །དགེ་བ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་དེ། །ཉི་ཟླ་སྤྲིན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་འདི་དེར་སྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྡིག་པའི་
གཉེན་པོར་དགེ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྡིག་པ་ཇི་སྙེད་བྱས་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་དགེ་བ་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། དགེ་བ་གཅིག་བྱས་ཀྱང་སྡིག་པ་མང་པོ་འཇོམས་ཏེ།
ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཆུང་ངུས་རི་རབ་བམ། མེ་ཆུང་ངུས་རྩྭ་ཤིང་ངམ། དུག་ཆུང་ངུས་སེམས་ཅན་འཇོམས་པ་ལྟར། དགེ་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་འཇོམས་པས་ན། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་

༥

༄། །ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་རྣམས་སུ། །སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས། །ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ངན་སྐྱུགས་ཀྱི་འདབ་རྫབ་ཏུ་ཆུད་པའི་གང་ཟག་གཅིག །
འདམ་རྫབ་ནས་ཕྱུང་ནས་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་དྲི་བཟང་པོ་བྱུགས་པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་ཕྱིའུ་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་མ་བསད་པའི་སྡིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་
ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྡིག་པ་དག་ནས་ལྷར་སྐྱེས་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྔོན་ཚད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར།
དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་སྨིན་གྱིས་འཇིགས་ནས། ཕྱིན་

ཆད་སྡིག་པ་འཕྲོ་གཅོད་དེ་སྡོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་སྡིག །ཇོ་ངས་པ་ལེགས་པར་བཟུང་དུ་གསོལ། །འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སླན་ཆད་བདག་ནི་ཡོངས་མི་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུན་གཅོད་པ་ཅན་གྱི་ཆུའི་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་གཅུང་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་སྡིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་། ཉེས་པ་ལས་བཟློག་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྡིག་པ་དག་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ ༔རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། ཕག་

༄། །མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་དག་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ། །དེ་དག་ལྷ་ཡི་ལུས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མྱ་ངན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། །འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས
བསྐྱེད་པས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་ལྟ་བུའོ། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྲེག་པར་བྱེད་པས་བསྐལ་ ༥
པའི་མེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱ་ན་ཡང་། །དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར
བ༏ ༏དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྡིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁ་ཉེན་པོས་དབང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུས་པ་(སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པའི་ 187

དཔེ་;) འམ། དུག་ལ་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འདྲ། (སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ།) ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔོན་རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཕ་བསད་པའི་སྡིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཉམས་
སུ་བླངས་པས། སྡིག་པ་དག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །ཕྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་
བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་སྡིག་པ་འདག་པར་འགྱུར་ན། བཞི་ཀས་ བཤགས་ན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་
ཅི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་པས་སྡིག་པ་དག་པའི་རྟགས་རྨི་ལམ་དུ་ཡོང་སྟེ། སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས། རྨི་ལམ་ན་ཟས་ངན་སྐྱུག་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་མཐུང་བ་དང་། ཉི་མ་
དང་ཟླ་བ་མཐོང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་། མ་ཧེ་དང་། མི་ནག་པོ་ཐུབ་པ་དང་། དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མའི་དགེ་མདུན་མཐོང་བ་དང་། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་

ཁར་ དཔེ་བསྡུ་སྒོ་བཞི་ ཨུཾ་

༄༅། །དང་། གླང་པོ་དང་། ཁྱུ་མཆོག་དང་། རི་དང་། སེང་གེའི་ཁྲི་དང་། ཁང་བཟངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཛེགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་རྨིས་ན་སྡིག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། གཞན་དག་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བ་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བགྲང་བ་ལས་འདས་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོ་ ༦
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་གཟུང་སྟེ་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་བསགས་ཤིང་། སྒྲིབ་པ་རྣམ་གཉིས་སྦྱངས་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་
ལགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། 189

མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་མ་ཞིག་གི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་
ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ལགས་པ་
དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བགྱིའོ་སྙམ་དུ་སྤྲོ་བ་སྒོམ་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་དེ་དག་གི་
དགེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དག །ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཙུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ།

༄༅། །གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་གསུང་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་ཆོས་གསུང་བར་ཞུ་བ་འབུལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་མུན་ཐོམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྤར་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། ད་ལྟར་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དག །རྟག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སྨུན་འབྱུང་བའམ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་
བའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁ་མ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱལ་བ་མྱ་ངན་འདའ་བཞེད་ལ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །འགྲོ་འདི་སྟོངས་པར་མི་འགོད་ཕྱིར། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བ

གཅོད་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

ཉེ། སྔར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་པར་བསྔོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་
བྱས་ཏེ། །དགེ་བ་བདག་གི་བསགས་པ་གང་། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྔོ་བ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡན་
ཆད་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། དམ་བཅའ་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བསླབ་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ། སྔོན་རྒྱལ་པོ་ནམ་
མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་འབྲུག་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱན་སྔར་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་པ་སྟབས་ཅིག་ཏུ་མཛོས་པ་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སྟབས་ཅིག་ཏུ་ནོད་པར་
བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི། །སྔོན་གྱི་ཐ་མ་ཇི་སྲིད་པ། །དེ་སྲིད་སེམས་ཅན་ཕན་དོན་དུ། །སྤྱོད་པ་དཔག་ཡས་སྤྱད་པར་བགྱི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱན་སྔ་འདིར། །བྱང་

༄། །ཚུལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚིག་གིས་ནོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསླབ་པ་ཡང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྡོམ་པ་བཟུང་བ་གཉིས་སོ་སོར་ལེན་པར་འདོད་ན། གང་ལེན་པའི་ཚིག་དེ་བརྗོད་པས་ལྡང་ངོ་། །དངོས་བཞིའི་ཆོ་ག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། དོན་ཆེན་པོའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་སྤྲོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཟུང་ནས། །མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སེམས་ནི

ཀོང་མཁན་ངག་གཅེས་བཏུས།

འདི་ལྟར་གཟིངས་བསྟོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱུད་པའི། ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་༑ རྗེས་སོ། །སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སློབ་མ་དེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱན་སྔར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་སློབ་མ་དེ་ལ་གདམས་ངག་བྱས་ལ་དེ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་བསྐྱེད། བླ་མ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་

༄༅། །དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་བླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། དང་པོར་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་
བྱའོ༔ ༔དེ་ནས་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་པ་འབྱོར་ཚད་དུ་བློས་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་འབུལ་ལོ། །དེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་མཁན་སློབ་ལས་ཐོབ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་
ནི་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ཡང་རང་ལ་འབྱོར་པ་ཆེ་བར་ཡོད་ན་དངོས་སུ་ཆུང་བར་མི་

འོང་སྟེ། ཆེ་བར་བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེར་བཏང་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་བྱེ་བ་ཙམ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་གཤེགས་གྲགས་སྦྱིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟླ་བའི་ཏོག་དེ་ལ། །གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེ་བ་ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་འཁོར་པ་ཆུང་ན་དངོས་པོ་ཉུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཕུལ་བས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ ༥
དངོས་པོ་ཉུང་ཟད་ཙམ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཉག་མ་གཅིག་གི་སྒྲོན་མེ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདེ་གཤེགས་འོད་འཕྲོ་གྲོང་ཁྱེར་བརྟེན་པའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མཐའ་ཡས་འོད་དེ་ལ། །རྩྭ་ཡི་སྒྲོན་མེ་དག་ནི་ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འཁོར་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཐབས་ཆག་མི་དགོས་ཏེ། ཕྱག་

༄༅། །ལན་གསུམ་འཚལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གོ ། སྔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྦྱར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར
ཡང་༑ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཕྲེང་ལྡན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བགྱིད་ལྡན་བཞུད་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཚལ་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་སྦྱར། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས
བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་བྱའོ། །དངོས་གཞི་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་གདམས་ངག་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར
ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་གར་ཁྱབ་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་នོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་གར་ཁྱབ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གར་ཁྱབ་ན་ལས་ངན
གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ལས་ངན་གྱིས་གར་ཁྱབ་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཕ་མ་ཤ་སྟག་ཡིན། ཕ་མ་ཐམས་

ཀུན་མཁྱེན་ངག་གཅེས་བཏུས།

ཅད་དྲིན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་བདག་གི་ཕ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ནི་བྱིང་། སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ནི་གཟིར། མགོན་སྐྱབས་བྱེད་མཁན་ནི་མེད། ཤིན་ཏུ་
འོ་རེ་རྒྱལ། ཉོན་རེ་མོངས། འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་ན་ཅི་མ་རུང་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་ན་སྙམ་དུ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དར་ཅིག་སེམས་སུ་གཞུག་གོ །དེ་ནས་ཡང་ད་ལྟ་བདག་གིས
འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ནུས་པས། ད་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ།
འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བར་ནུས་པ། དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སུ་གཞུག་གོ །དེ་ནས་སློབ་མ་དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་དུ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་

༄། །སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་ཚ་བ་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྩལ་བ་དང་། བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེས། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ཀྱང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། སེམས་ཅན་མ་སྒྲོལ་བ་རྣམས་བསྒྲོལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སླད་དུ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་བླངས་བར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མ་ཏྲལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཏེ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མ་ཏྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་
དག་མངོན་མཐོའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་ཏེ། ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་
པའི་འཆིང་བ་ལྕགས་སྒྲོག་ལྟ་བུ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲོལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་དགྲོལ་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ ༥
པར་བྱ་བའོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དབུགས་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུགས་དབྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྤྱོད་དུ་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ་ས་བཅུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ 200

༄། །རྣམས་ཏེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ས་ལམ་རྣམས་ལ་རིམ་པར་བགོད་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདའ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། །སླད་དུ་ཞེས་པ་ནི། དགོས་ཆེད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱ་བར་དམ་བཅའ་བའོ། །ཇེས་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གྲུབ་
པའི་བསམ་པའི་དགའ་བ་དང་། སྦྱོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྒོམ་དུ་གཞུག །བསླབ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་
བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་བསྒྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་དུ་དཔའ་ཞིང་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པར་མཐོང་
བའོ༎ ༎སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་སྟེ། ༥

གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་བ་དྲི་བ་དང་། ལྷུང་བའི་ལྟི་ཡང་བརྗོད་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲི་བ་དང་། བསྒྲུལ་བ་དང་། བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། བསླབ་པ་མདོར་བརྗོད་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི། སློབ་མས་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་བུ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་བྱ་བ་ལས། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གང་དག་ལ། འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས

༥

ཕར་ ཕྱི་ གཅིག་ ཕྱིན་

༄༅། །དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསླབས་པར་གྱུར་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་དེར། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པར་འདོད་དམ། ཞེས་ལན་གསུམ་དྲིས་ལ། སློབ་མས་འཚལ་ལགས། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །རྗེས་ལ་ཆོས་དྲུག་སྟེ༑ མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པར་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྡོམ་པ་གྱ་ཚོམས་སུ་མི་སྒྲག་པ་དང་། བསླབ་པ་མདོར་བསྡུས་ནས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་མཆོད་པ་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བའོ། །འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས

ཏེ༑ གྲངས་སུ་ཆད་པ་དང་། གྲགས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དེ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོར་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
རྩ་བ་ཚུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་།
མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཁོངས་སུ་མི་ཚུད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མ་ཚུད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་བོ། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་

ཁར་ བརྒྱ་ ཉིར་ ཕྱུར་

༄༅། །ཀྱང་༔ སེམས་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པའི་དོན་བཤད་ན། སྨོན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སངས་

རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་མེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་སྐྱེ་བའམ་གནས་པའི་དོན་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་དེ་ཡོད་ན་ཚུལ་

ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་པས་སེམས་དེ་བསླབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཞེས ༥

གསུངས་སོ། །གསུམ་པའི་དོན་བཤད་ན། སྡིག་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྡིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་བསྲེག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པའི་དོན་བཤད་ 205

ན༑ སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེའི་རླན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཚུགས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་གྱི་ཡལ་འདབ་རྒྱས་
ཤིང་༑ རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྱང་སེམས་འདི་སྐྱེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས་ཀྱང་།
སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་ ༥
པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་གཱའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཡོངས་བཀང་

༄༅། །སྟོ༔ ༔བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་ཕྱུལ་བ་བས། །གང་གི་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བགྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་རྟེན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ས་ལས། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཏེ། མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། སྡོམ་པ་བརྒྱད་པོའི་སྙིང་དུ། རང་དོན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སྔར་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་ཉིད་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་གམ། བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏམ། བག་མེད་པར་སྤྱོད་དམ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ

ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་དེ་ཡང་དག་བླངས་གྱུར་པ། །དེ་ནས་གཉུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ། །བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་
བསོད་ནམས་ཤུགས། །རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དོན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སེལ།
བདེ་བ་ནི་སྒྲུབ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཅོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདེ་བས་འཕོངས་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་མང་ལྡན་དེ་དག་ལ། །བདེ་བ་ཀུན་གྱིས་ཚིམ་པ་དང་། །སྡུག་
བསྔལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། །གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ། །དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
གྲངས་སུམ་ཆད་པ་ནི། འདི་ནས་གཉུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བགྲང་གིས་མི་ལང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ངོ་བོའི་ཉེས་དམིགས་ནི་གསུམ་སྟེ།

༄༅། །ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཉེས་པས་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་པས་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་མ་བསྲུབས་ཏེ་
སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སེམས་ཅན་བསླུས་པར་སོང་བས། དེའི་རྣམ་སྨིན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ན།
།། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསླུས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་པས་གཞན་དོན་མི་ནུས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱུང་གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱི་དོན་ལས་དམན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ལྟུང་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག །འཁོར་བར་རེས་ཀྱིས
འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྨོན་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུ་དང་། འཇུག་པ་འཆོར་བའི་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་

ནི༔ སེམས་ཅན་བློས་སྤྱངས་པ་དང་། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་དང་། །མི་མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་འཚོར་རོ། །འཇུག་པའི་སྡོམ་པ། འཚོར་བའི་རྒྱུ་ནི། བྱང་ས་ལས། ཕམ་པའི་གནས་
ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱད་ན་འཚོར་བར་བཤད་དོ། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུ་སྤྱད་པ་ནི་ན་སྐད་ཙམ་དུ་བཤད་དོ། །སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེའི་སྟེང་དུ་སྨོན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་བས་ཀྱང་འཚོར་བས་བཤད་དོ། །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་བཞི་གསུངས་སོ། །སྨྲ་མ་གཉིས་པོ་དང་།
བསླབ་པ་ཕུལ་བ་དང་། ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཏོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤོར་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི།
སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སྐར་བླངས་པས་སོར་ཆུད་དོ། །འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་ཤོར་བ་ལ་ཡང་། སྨོན་པའི་སེམས་ཤོར་བས་འཇུག་པ་ཤོར་བ་དེ་ནི། སྨོན་པ་སོར་ཆུད་པས་འཇུག་པ་ཡང་རང་

༄། །བཞིན་གྱིས་སོར་ཆུད་དོ། །རྒྱུ་གཞན་གྱིས་སྡོམ་པ་ཤོར་བ་ནི། སླར་ལེན་དགོས་སོ། །ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུ་སྤྱད་པ་ནི་བཤགས་པས་
ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྡོམ་པ་སླར་ཡང་བླང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་
བཞིན༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ།། །།བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
ཀྱི་བསླབ་བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། །སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སེམས་ཅན་བློས་
མི་བཏང་བ་དང་། །སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་དྲན་བྱ་དང་། །ཚོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ་དང་། །ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། །དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་བླང་དོར་ཏེ། །ལྔ་པོས་སྨོན་པའི་

བསླབ་བྱ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དེའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་ཅན་བློས་
མི་བཏང་བ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་བཤད་ན། མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་བློས་ཡོངས་སུ་མི་བཏང་བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་
ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལ་མི་རིགས་པ་ཞིག་བྱས་པས། བདག་དེ་ལ་སེམས་རྒྱུང་བསྲིངས་ནས། ཤ་ཚ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ཁྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་གདགས། གནོད་པ་

༄༅། །བཟློག་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་བཟློག་སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་བློས་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བློས་བཏང་བ་ལ་ཟེར་རམ། གཅིག་ཙམ་བློས་
བཏང་བ་ལ་ཡང་ཟེར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བློས་སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ། ཁྲ་དང་སྤྱང་ཀི་ལ་ཡང་མི་འོང་སྟེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་བློས་བཏང་བས་ཀྱང་
ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སླེབ་ན་བྱང་སེམས་འཆོར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་བློས་སྤོང་ཞིང་བསླབ་བྱ་གཞན་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་
དེ༏ དཔེར་ན་བུ་གཅིག་པུ་བསད་ནས་བུའི་རྫས་གསོག་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ག་ན་འཆོར་ཏེ། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་འཆོར་
དོགས་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པས་ཕན་བདེ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཕན་བཏགས་ལན་དུ་གནོད་བྱས་ན། །ཡང་ལན་

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྙུན། །འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེས་མཆོག་ནི། །ཉེས་པའི་ལན་ཡང་ལེགས་པས་ལྡོན། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་
བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་སེམས་དག་ནི། །བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ཡི། །
མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་ཐམས་ ༦
ཅད་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ཆེན་པོ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་
པས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རང་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱོབས་པས་ན་གནས་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་པས་རྟེན་ལྟ་ 214

༄༅། །བྲུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་མདུང་ལྟ་བུའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྷོན་ཤིང་རབ་ཏུ་གཅོད་པར་
བྱེད་པས་སྟ་རེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་ ༥
དེ་དག་ཐམས་ཅད་དྲན་པར་བྱས་པས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་རྩེས་ཆེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སེམས་དེ་མ་ཉམས་པར་སྐྱོང་
བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་དག་རྟག་ཏུ་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐན་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་དྲན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་ 215

པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དེ་དག་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་གཉིས་པོ་དེ་རྟག་ཏུ་བསག་ཅིང་། ཐ་ན་སྔགས་ཐུང་ཞིག་བཟླས་པ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཚད་དུ་བཏུབ་པས་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་བསག་པར་བྱའོ། །ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། དེ་རིང་བདག་གིས་བསོད་ནམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ནི་གང་བྱ་དང་། །སེམས་ཅན་ཕན་པར་གང་བྱ་ཞེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟག་ཏུ་བསམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

༄༅། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི། །
འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་ཏུ་འཕེལ་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་རྒྱུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལ་སྦྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་རྟག་ཏུ་བསམ་པའམ། ཐ་ན་ཡང་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་
ནང་དུ་ལན་རེ་བསམ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་དངོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསམ་པའམ། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱས་པར་བྱ་བའམ། ཐ་ན་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ། ཇོ་བོས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚིག་ལས་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་

དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་བརྗོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་སེམས་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་སེམས་སྐྱེད་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་ཕན་བདེའི་དོན་དུ་བསྔོ་ཞིང་བཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་སྐྱེད་པ་ནི། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྔོ་བསྲུང་བྱ་ཞིང་སྡིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཛེམ་པའོ། །ལྔ་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བརྟེན་པ་ལ་བསླབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་དྲན་དོན་དུ། །ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྲུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསླབ་པ་གང་ནས་བཤད་ན། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ཡང་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། ཇི་

༄། །སྐབས་དྲུག །འོད་སྲུངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་
དག་གི་དོན་བསྟན་ན་བླ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་བསླུས་པ་དང་། གཞན་འགྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་སྡང་གིས་ཚིགས་
སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུས་སྤྱོད་པའོ། །དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་
དག་གི་དོན་བསྟན་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བརྫུན་མི་སྨྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུར་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ནག་པོའི་ཆོས་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་ན། བླ་མ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། སྦྱིན་གནས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་འོས་དག་ལ་བསླུ་སེམས་ཀྱིས་བརྫུན་སྨྲས་ཏེ་མགོ་
བསྐོར་ན། དེ་དག་གིས་ཆོར་རུང་མ་ཆོར་རུང་། དགྱེས་རུང་མ་དགྱེས་རུང་། ཁམ་ཆེ་རུང་ཆུང་རུང་། མགོ་འཁོར་རུང་མ་འཁོར་རུང་། ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པར་གཉེན་པོས་མ་སླེབ་ན་བྱང་སེམས་
འཆོར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་པོ། ཤེས་བཞིན་དུ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བརྫུན་མི་སྨྲ་བ་དེ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །སྐྱུན་སྨྲ་བ་དང་བྱ་ཡུལ་བའི་ཞལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་གསུངས། ནག་པོའི་ཆོས་
གཉིས་པ་དེ་བཤད་ན། གཞན་དག་གིས་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ལ། རྒྱ་ཡོན་བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་འདྲ་གསུང་། འགྱོད་པ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས

༄། །ན། སྒྲིན་པ་ཐུས་པ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ནི་བཟང་སྟེ། སང་གནང་ལྷོགས་པར་སོང་ནས། སྤྲང་དགོས་པར་མཆི་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁོ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་རུང་མ་སྐྱེས་རུང་། བྱན་ཆོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སླེབ་ན་བྱང་སེམས་འཚེར་རོ། །དེའི་གཉེར་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ནག་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་ཞེ་སྡང་བས་དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ངོར་ཡང་རུང་། ལྐོག་ཏུ་ཡང་རུང་། དམིགས་ཀྱིས་ཕྱེས་ཀྱང་རུང་། མ་ཕྱེས་ཀྱང་རུང་། འཇམ་པོས་ཀྱང་རུང་། རྩུབ་པོས་ཀྱང་རུང་། ཐོས་ཀྱང་རུང་། མ་ཐོས་ཀྱང་རུང་། དགའ་ཡང་རུང་། མ་དགའ་ཡང་རུང་ཏེ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སླེབ་ན་བྱང་སེམས་འཚེར་རོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས

བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གཡོ་སྒྱུའི་བསམ་པས་ཟོལ་ཟོག་ཅིག་བྱས་པ་སྟེ། ཁོས་ཚོར་རུང་མ་ཚོར་རུང་། ཁོ་ལ་གནོད་རུང་མ་གནོད་རུང་། ཐུན་མོང་གི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སླེབ་ན། བྱང་སེམས་འཚོར་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་པ། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་རང་དོན་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའོ།། །།འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསླབ་བྱ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྡོམ་གནས་པས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསླབ་

ཕར། བཅུ། བཅུ་གཅིག ཤུ།

༄། །པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསླབ་ནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་གུས་ཆེར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། བཟོད་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གསུམ་ཆར་གྱི་གྲོགས་ཡིན་
ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསླབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་ ༦
གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། སྡོམ་ནི། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་འདིས། །
འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསླབ་བྱ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལག་བཟང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ 223

ཀཾ་ཚང་མཆན་ངག་གཅེས་བཏུས།

བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ལ་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བསྡུས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་བསྡུས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། སྡོམ་ནི། གྲངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་ངེས་ཚིག་དང་། །རབ་ཏུ་དབྱེ་དང་བསྡུས་པ་སྟེ། །དྲུག་གིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། མངོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མངོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན

༄༅། །དུ་སྨིན་པའོ། །ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །འཁོར་གྱི་དོན་དུ་བཟོད་པའོ། །ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ནི། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཞི་གནས་
ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། །འཁོར་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་
དང་༑ ༑ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་བར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་
བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩོམ་ནུས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་དམན་པ་དང་མཆོག་གི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་དམན་པ་ནི་སྔོན་དུ་བསྟན་ལ་མཆོག་ཏུ་གནས་པ་ནི་ཕྱིས་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན་ཕྲ་བ་དང་རགས་པའི་གོ་རིམ་སྟེ།

གང་རགས་རགས་སུ་གྱུར་པ་འཇུག་སླ་སླ་ནི་སྔོན་དུ་བསྟན་ལ། གང་ཕྲ་ཕྲར་གྱུར་པ་འཇུག་དཀའ་དཀའ་ནི་ཕྱིས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། །དམན་
དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་པས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་དམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ངེས་ཚིག་ནི། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱིན་པའོ། །བསིལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་

༄༅། །ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཁྲོ་བ་བཟོད་པར་བྱེད་པས་ན་བཟོད་པའོ། །མཆོག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་ནོ། །འདིས་
དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ན་ཤེས་རབ་བོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་
པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། སྦྱིན་པའི་ ༥
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དྲུག་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དྲུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་
བསྡུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསྡུ་བ་ནི་ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ 227

ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ཚོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པའོ༑ ༑དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན་རང་ཡང་རྟག་ཏུ་བཀྲེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། དབུལ་ཞིང་ ༦

༄༅། །འཕངས་ནས་ཉམས་ཐག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སེར་སྣ་ཅན་ནི་ཡི་དྭགས་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ཚེ་དབུལ་པོར་འགྱུར༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། གྲོ་བཞིན་སྐྱེས་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པ། བདག་ཅག་སེར་སྣས་འཇུངས་པ་ཅན། །སྦྱིན་པ་ཅུང་ཟད་མ་བཏང་སྟེ། །བདག་ཅག་ཡི་དྭགས་འཇིག་རྟེན་ལྷགས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན། གཞན་དོན་ཡང་མི་ནུས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱིན་གཏོང་མ་སྦྱོང་ལོངས་སྤྱོད་མེད། །སེམས་ཅན་བསྡུ་བར་ཡོངས་མི་ནུས། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་རང་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅོད། །དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། །སྤྱོད་ཚེ་ལོངས་སྤྱོད་

མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེསགསུངས་སོ། །ཕྲེས་སྦྱིང་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྔུལ་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ། །སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ ༔དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་གཞན་དོན་བྱ་བར་ཡང་ནུས་ཏེ། སྦྱིན་པས་བསྡུས་ནས་དམ་ཆོས་ལ་དགོད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྦྱིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ན་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས༔ སྦྱིན་པ་གཏོང་ལ་བྱང་ཆུབ་རྙེད་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁྲིམ་

ཕར་ བརྒྱ་ བཅོ་ལྔ་ ཀ

༄༅། །བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་བྱིན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤེལ་མར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བསྲུང་མི་འཚལ་བའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བསྲུང་འཚལ་བའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་འཇིགས་པ་མེད་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའོ། །གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང ༦ 231

བྱང་ས་ལས། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སྲོག་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་སྦྱིན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཞན་ལ་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་ནི་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། དག་པའི་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་དག་པ་དང་། ཞིང་

༄། །མ་དག་པ་དང་། ཐབས་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི། ལོག་པའི་བསམ་པ་དང་། དམན་པའི་བསམ་པའོ། །དེ་ལ་ལོག་པའི་བསམ་པས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། ཚེ་འདིའི་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའོ། །དེ་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ས་ལས༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་དག་བསད་པའམ། །བཅིང་བའམ། །ཆད་པས་བཅད་པའམ། གོ་རར་གཞུག་པའམ། །བསྐྲད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གྲགས་པ་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་ལ་འགྲན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་དབུལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷ་མིའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ནས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་བྱ་

ཀྱེ༑ ༑དེ་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། དབུལ་པོར་འགྱུར་དུ་དོགས་པའི་འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་། །འཁོར་
ཡོས་སྐྱུར་བ་ཉིད་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་ཞིང་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་དག་པའི་སྦྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་། བྱང་ས་ལས་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་
བསྡུ་ན། དངོས་པོ་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དུག་དང་མེ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ། ལེན་པ་པོ་ཁོ་རང་ལ་གནོད་པར་བྱ་བ་འམ། །ཕ་རོལ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་སློང་ན་སྦྱིན་
པར་མི་བྱེད་དོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། གང་ལ་དུག་ནི་ཕན་གྱུར་ན། །དེ་ལ་དུག་ཀྱང་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཁ་ཟས་མཆོག་ཀྱང་མི་ཕན་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་སྦྱིན་མི་བྱ། །སྦྲུལ་གྱིས་ཟིན་པ་ཇི་ལྟ་བུར། །
སོར་མོ་བཅད་པ་ཕན་བཤད་པ། །དེ་ནི་ཐུབ་པས་གཞན་ཕན་ལ། །མི་བདེ་བ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས། །སློང་ན་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་དང་རྟེན་གྱི་འབྲེལ་འཁོར་དང་དེའི་

༄༅། །ཐབས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གནོད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སློང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཕ་དང་མ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་
དོ། །ཕ་དང་མ་གཏའ་མར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་མི་དགའ་བཞིན་དུ་གཞན་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ལོངས་སྤྱོད་མང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉུང་ངུ་སྦྱིན་
པར་མི་བྱེད་དོ། །བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞིང་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མགོ་འཚལ་བའི། བསམ་པས་ལུས་སློང་ན་ཡང་། རང་གི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གསེ་ཞིང་སྦྱིན་ ༥
པར་མི་བྱེད་དོ། །བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སེམས་ཅན་ནམ། སྨྱོས་པ་དང་སེམས་འཁྲུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་
མེད་དེ། སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་བླ་བརྗོལ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །སེམས་ཅན་འགྲངས་ངོམས་ཅན་ལ་ཡང་བཟའ་བཏུང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཐབས་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། མི་དགའ་བ་དང་

ཁྲོས་པ་དང་འཁྲུགས་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ངན་པ་ལ་བརྙས་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་སྨྲར་ཏེ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །སློང་བ་ལ་ཡང་འཕྱ་བ་དང་། སྡིགས་པ་དང་། དཔའ་
བསྐྱོད་བས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། ཞིང་དང་། ཐབས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ནང་གི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱིའི་
དངོས་པོའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ལག་པ་འདོད་པ་ལག་པ་སྦྱིན་ནོ། །རྐང་པ་འདོད་པ་
ལ་རྐང་པ། མིག་འདོད་པ་ལ་མིག །ཤ་འདོད་པ་ལ་ཤ། །ཁྲག་འདོད་པ་ལ་ཁྲག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བློ་
མ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ལུས་རིལ་པོར་བཏང་གིས། ལུས་བསེལ། ཞིང་མི་བཏང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སྙིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་འདི་བཏང་བར་མི་སྟེ། །ཅི་ནས་འདི་

ཕར། བརྒྱ་ བཅོ་བརྒྱད་ རྒྱུད་

༄། །དང་གཞན་དོན་དུ། །དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཏང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིའི་དངོས་པོ་ནི། བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། བགོ་བ་དང་། བཞོན་པ་དང་། བུད་དང་རྒྱང་མ་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནོར་དང་། འབྲུ་དང་། དངུལ་དང་། གསེར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
དང་༑ རྒྱན་དང་། རྟ་དང་། གླང་པོ་ཆེ་དང་། བུ་དང་། བུ་མོ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བདོག་ཚད་བཏང་བར་
གནང་ངོ་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག །གཞན་ལ་མི་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་གཞན་
ཐམས་ཅད་བཏང་གི །ཆོས་གོས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྦྱིན་པར་མ་གནང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་གོས་རྣམས་བྱིན་ན་

ཞ

གཞན་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞིང་ནི་བཞི་ལས། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སོགས་པའོ། །ཕན་བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་
ནི། ཕ་དང་མ་ལ་སོགས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། ནད་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གནོད་པ་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི་དགྲ་ལ་སོགས་
པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཕན་འདོགས་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་ཐབས་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྦྱིན་པ་དང་།
སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། །སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པའོ། །སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྦྱིན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། རང་གི་ལག་པ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་གནོད་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་

༄། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ཡིད་དགའ་བ། སྦྱིན་པའི་ཚེ་སེམས་དང་བ་དང་། བྱིན་ཟིན་ནས་འགྱོད་པ་མེད་པའོ། །བཀུར་སྟི་ནི་གུས་
པས་སྦྱིན་པའོ། །རང་གི་ལག་པ་ནི་གཞན་ལ་མ་བཅོལ་བར་སྦྱིན་པའོ། །དུས་ལ་བབ་པ་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྦྱིན་པའོ། །གཞན་ལ་མི་གནོད་པ་ནི། རང་གི་འཁོར་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མི་གནོད་པར་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་ཡིན་ཡང་རྗེས་བསྒྲུབ་པའི་འཁོར་རྣམས་གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ནོར་འཕྲོགས་སམ། བརྐུས་སམ། བསྡོན་ནས་ཀྱང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་པ་དང་། ཕྱོགས་མི་བྱེད་པར་སྦྱིན་
པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱིར་ཞིང་སྦྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱིན་པའོ། །ཕྱོགས་མི་བྱེད་པར་

ཞེས་པ་ནི། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཞིང་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྦྱིན་པའོ། །འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ལེན་པ་པོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཅི་འདོད་པ་སྦྱིན་པའོ། །ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཆོམ་རྐུན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། གཅན་གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། ནད་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་དག་གི་སྐྱབས་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པ་ནི། སེང་གེ་དང་སྟག་དང་ཆུ་སྲིན་འཛིན་འཕྲི་དང་། །རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོམ་རྐུན་དང་། ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱབས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཡུལ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཆོས་དངོས་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པ་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པའོ། །བསམ་པ་ནི་ངན་པ་སྤངས་ཤིང་བཟང་པོ་ཧྲེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་

༄༅། །པ་ངན་པ་སྤང་བ་ནི། རྙེད་བཀུར་དང་བསྟོད་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་དང་བྲལ་བས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པར་འགྲོ་ལ་ཆོས་ནི་ རྗེས་སུ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དག་ཅིང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བྱེད་རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་བསྔགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་བཟང་པོ་ཧྲེན་པ་ནི། སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་འདེག་ཧྲེན་ཆོས་སྦྱིན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་དངོས་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་ནོར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་ནི། ཆོས་ཞུ་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་

ལས༔ ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན། །རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསླབ་ཅེས། །ཐོག་མར་ཚིག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕྲལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་
བྱའོ༔ །སྨོད་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བྱ། །གལ་ཏེ་སྨོད་ནི་ཤེས་གྱུར་ན། །གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་འཆད་པའི་ཚེ་ཡང་ས་ཕྱོགས་གཙང་མ་ཡིད་དུ་
འོང་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །ཡངས་པའི་གདན་ནི་རབ་ཏུ་བཤམས་བཏིང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ ༥
བསྡད་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོས་བུ་རས་སྣམས་སྣ་ཚོགས་ལེགས་བཏིང་བ། །རྐང་སྟན་བཅས་པའི་ཁྲི་ལ་རབ་འདུག་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཡང་ཁྲུས་བྱ། གོས་ལེགས་
པར་བགོས། གཙང་སྦྲ་བྱས། སྤྱོད་ལམ་གཟབ་པས་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་སྨྲ་བས་གཙང་སྦྲ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཟབ་པ་དང་།

ཁར། པཛྙཱ། ཤེར་ཕྱིན། ཕྲ

༄༅། །ཞིགས་པར་བཀྲུས་པ་དང་། ཞིགས་པར་གསོལ་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་ནི་འཁོད། ཁྲི་ལ་ནི་བཤད་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་། བདུད་ཀྱི་ནུས་པ་གཞོམ་པའི་སྔགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཏདྱ་ཐཱ། ཤེ་མེ་ཤ་མ་ཝ་ཏི། ཤ་མི་ཏ་ཤ་ཏྲུ། ཨཾ་ཀུ་རེ། མཾ་ཀུ་རེ། མཱ་ར་ཛི་ཏེ་ཀ
རོ་ཊ། ཀེ་ཡཱུ་རེ། ཏེ་ཛོ་ཝ་ཏི། ཨོ་ལོ་ཡ་ནི། བི་ཤུདྡྷ་ནིརྨ་ལེ་མ་ལཱ་པ་ན་ཡེ། ཁུ་ཁུ་རེ། ཁ་ཁ་གྲ་སེ། གྲ་ས་ན། ཨོ་མུ་ཁི། པ་རཾ་མུ་ཁི། ཨ་མུ་ཁི། ཤ་མི་ཁི། ཤ་མི་ཏཱ་ནི། སརྦ་གྲ་ཧ་བནྡྷ་ནཱ་ནི། ནི་གྲི་ ༥
ཧི་ཏཱ། སརྦ་པཱ་ར་པྲ་ཝ་དི་ན། བི་མུཀྟ་མཱ་ར་པཱ་ཤ། སྠཱ་བི་ཏཱ། བུདྡྷ་མུ་དྲ། ཨ་ནུདྒྷ་ཏི་ཏཱ། སརྦ་མཱ་རེ། བུ་ཙ་རི་ཏ་པ་རི་ཤུདྡྷེ། བི་གཙྪནྟུ། སརྦ་མཱ་ར་ཀརྨ་ཎི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། སྔགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་
དག་སྔོན་དུ་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་ན། དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མཐོ་འཚམ་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དག་འོང་བ་དེ་དག་གིས

ཀོཾ་ཆོང་མཁན་ངག་གཅེས་བཏུས།

ཀྱང་བར་ཆད་བྱེད་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་འབྲེལ་པ་བ་གསལ་བ་རན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྦྱིན་པ་སྤེལ་བ་ནི། སྦྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉུང་ངུ་ཡིན་ཡང་མང་པོར་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ཉུང་ངུ་ཡང་མང་པོར་བྱེད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །བསྔོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་གང་གཏོང་ཡང་། དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་གཏོང་། བར་དུ་སྦྱིན་

༤ 244

༄༅། །པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་མེད། མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ་དང་བྲལ་ན། ཕྱིན་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་ཐོབ་བོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱིན་པ་བྱིན་ནས་དངོས
ལ་གནས་པ་མེད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་ནམ་དུའང་རྣམ་པར་སྨིན་ལ་རེ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་གཏོང་བ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ། །ཆུང་ངུ་བཏང་ལ་མང་པོར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས
གསུངས་སོ། །བསྔོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། ཕྱིན་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་ན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
དོན་ཏོ། །དེས་ན་བྱང་ས་ལས། འབྲས་བུ་ལ་ལྟ་ཞིང་ཕྱིན་པ་ཕྱིན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ ༔བསྔོ་བས་ནི་འཕེལ་བ་གཅིག་པར་མ་ཟད་ཀྱིས། མི་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ། དཔེར་ན་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་

ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་ནི་བསྐལ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་
འགའ་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །སྤྱོད་པས་བསོད་ནམས་དག་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དེ་དག་སྟོང་པས་ཟིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་ལ། སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་སྟེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འབའ་ ༥
ཞིག་གི་རྒྱུར་འགྲོ་བས་ན་དག་པའོ། །དེ་ལ་སྟོང་པས་ཟིན་པ་ནི། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྦྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཞིས་གདབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་རྒྱ་
བཞིས་བཏབ་ནས་བྱིན་པར་བྱེད་དེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ནང་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། ཕྱི་ལོངས་སྤྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། སེམས་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་

ཕར་ བཀྲ། ཤེར་གསུམ་ ཕྱིན་

༄༅། །གདབ་པ་དང་། ཆོས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུས་གདབ་པ་སྟེ། རྒྱུ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱུས་བཏབ་ནས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་ནི། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཚམ་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་མ་བཟོད་ནས་སྦྱིན་པའོ། །སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས། མི་འདོད་ཀྱང་རང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་སྦྱིན་པས་བསྡུས་ནས་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་བསྟོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་

གཙོད༔ ༔དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཙོད། །སྤྱོད་ཆེ་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྦྱིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། ཟས་བྱིན་པས་ནི་སྟོབས་ཅན་འགྱུར། །གོས་བྱིན་པས་ནི་ཁ་དོག་ལྡན། །བཞོན་པ་བྱིན་པས་བདེ་འགྱུར་བརྟན། །མར་མེ་བྱིན་པས་མིག་དང་ལྡན། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་ནི་བདུད་དང་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་སྦྱིན་པ་ཡིས། །བདུད་
རྣམས་ཀུན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ཡི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཏང་བས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་མྱུར་དུ་མཇལ་ནས་འགྲོགས་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་
ཅད་མྱུར་དུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དག །སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཉིད། །འདོད་པ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་

ཕར་ ཕྱི། ཤེར་བཞི ཕྱིན་

༄༅། །འགྱུར༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པའོ།། །།ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམས་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན། དེས་ལྷ་མི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ ༥
མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྐང་པ་ཆག་གྱུར་ན། །སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོ་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་
དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་ཕྲད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཆོས་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་

སོ༔ ༔ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་རྐང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་ནུས། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཚང་བས་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་དག་ལས་བཟློག་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྐྱིད་པ་ལས། ཁྲིམས་ཀྱིས་དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྙེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཐིངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ས་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ཞིང་ས་གཤིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་

ཁར་ བཀྲ་ ཉེར་ལྔ་ ཀུན་

༄། །ལས༔ ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན། །འབྲས་བུ་ཉེ་ར་སྤྱོད་ཚད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ཡང་
ཀྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་འཛིན་མྱུར་ཐོབ་སྟེ། །འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་སྨོན་
ལམ་ཅི་བཏབ་པ་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གང་བསྲུང་བས། །སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཁྲིམས་གཙང་ཕན་འདོགས་མང་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་གྲུབ་པ་ཡོངས་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་ཕྲད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཆོག །ཚུལ་ཁྲིམས

ལྡན་པ་དགའ་བ་ཀུན་གྱི་གནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བསྟོད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ས
ལས༔ ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་
པ་དང་། ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གུས་པ་བསྐྱེད་ནས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་འདི་དག་ཀྱང་མདོར
བསྡུས་ན། ལེན་པ་དང་བསྲུང་བ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ལེན་པ་ནི་ཆོག་དང་པོའོ། །བསྲུང་བ་ནི་ཆོག་ཕྱི་མ་གསུམ་མོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས
སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའོ། གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས

༄༅། །ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ། རིས་བདུན་པོ། དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་སློབ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་རང་རྒྱ་བ་རང་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྙིང་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྲུང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཚངས་པའི་

ཕྱིར་མ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དབང་ཕྱུག་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྨྲ་ར་ཏེ། དམྱལ་བའི་འཇིགས་པས་འཇིགས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་མ་ཡིན། དེ་
བཞིན་དུ་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འཇིགས་སྐྲག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་ནི། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ལྔ། བློན་པོའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ལྔ། ལས་དང་པོ་པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བརྒྱད་དེ། མིང་དུ་བཅོ་བརྒྱད། རྫས་(རྗེས་)སུ་བཅུ་བཞི་པོ་སྤོང་བ་ལ་བསླབ་
པའོ༑ ༑ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། །ཕམ་ཕམ་པ་ཡི་ལྟུང་བར་འདོད། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤོང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། །

༄༅། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སློང་ལའང་། །ངུར་སྨྲིག་འཕྲོག་དང་བརྡེག་པ་དང་། །བཙོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་དང་། །མཚམས་མེད་ལྔ་པོ་
བྱེད་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། །གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་དག །རྩ་བའི་ལྟུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །བློ་སྦྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །
སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བཟློག་པ་དང་། །སོ་སོ་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། །སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤོང་བར་
འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ཕ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང་། །ཚིགས་བཅད་རྒྱུ་ཡི་གཞན་སྨོད་དང་། །བདག་ནི་ཟབ་མོ་
བཟོད་པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྨྲ་བ་དང་། །དགེ་སློང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་

དང་༑ ༑ཡང་དག་འཛོག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམས། །དེ་དག་ཚ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཚ་དྲུག་སྤྱོང་བ་ལ་བསླབ་པའོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཕམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ནི།
བྱང་སའི་དོན་བསྡུས་པ་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྙེད་དང་བཀུར་སྟིར་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྣས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་
དང་༑ ༑གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྲོས་ནས་གཞན་ལ་འཚོག་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཆོས་འདྲར་སྣང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ
ཚ་དྲུག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད། །འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་

ཅ

༄༅། །ཚུལ་ཁྲིམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ངག་གི་དགེ་བ་བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་གནས་ནས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་དང་གཅིག་པུར་དགའ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །བླ་མ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། ནད་པ་ལ་རིམ་གྲོ་དང་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱིན་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བརྙས་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་ཞིང་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བག་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། བསླབ་པ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྲུང་བ་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་བསྲུང་ཞིང་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་། ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་

ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གི་འབྲུལ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་འཆགས་ཤིང་གཏོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་དང་།
བསྲུང་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་
ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དང་། ཐབས་མི་ཤེས་པ་ལ་རིག་པ་སྟོན་
པ་དང་། བྱས་པ་བཟོ་ཞིང་ཆོར་ཏེ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། འཇིགས་པ་རྣམས་ལས་བསྲུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་སེལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་སྟོབ་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལེགས་པར་སྡུད་པ་དང་། སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་ཚར་གཅོད་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས

༄། །སྐྲག་པ་དང་། འདུན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དད་ཅིང་རང་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། སྒོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་སྤང་ཞིང་། དག་པ་གསུམ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། དགོས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཆོང་རྒྱུག་ལ་སོགས་པ་རྨུ་རྒོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་ངོ་། །འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དལ་བ་དང་འཇམ་པ་ལ་གནས་ཏེ། བཞིན་འཛུམ་པ་དང་བཅས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་འཛུམ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས། །ཁྲོ་གཉེར་ངོ་འཛུམ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ༔ ༔འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་བལྟ་བའི་ཚེ་ཡི་ལྟར་བལྟ་ན། མིག་གིས་སེམས་ཅན་བལྟ་ན་ཡང་། །འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །དྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་དུ་བལྟ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུག་པའི་ཚེ་ཡི་ལྟར་འདུག་ན། །རྐང་པ་བརྐྱང་ཏེ་མི་འདུག་ཅིང་། །ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེའོ། །ཞེས

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ཟ་ན། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། ཁ་བཀང་བ་དང་སྒྲ་བཅས་དང་། །ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ན།

ཁྲི་ལ་སོགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ། །སྒྲ་དང་བཅས་པས་མི་འདོར་རོ། །སྒོ་ཡང་དྲག་ཏུ་མི་དབྱེ་སྟེ། །རྟག་ཏུ་བཅོམ་སྐྱུང་དགའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉལ་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ཉལ་ན། ཇི་སྐད་

དུ༑ མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ངག་གི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། སྨྲ་བ་མང་པོ་དང་། སྨྲ་བ་རྟོན་པོ་སྤྲངས་པའོ། །དེ་

ཡང་སྨྲ་བ་མང་པོའི་ཉེས་པ་ནི། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས། །སེམས་ནི་མི་མཉེར་རབ་ཏུ་རྒྱུབ་པར་འགྱུར། །ཞི་

གནས་ལྷག་མཐོང་དག་དང་རབ་ཏུ་རིང་། །སྨྲ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །རྟག་ཏུ་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པ་མེད། །སྨྲགས་པའི་གཏམ་དག་ལ་ནི་དགའ་བ་སྐྱེ། །སྙིང་པོ་མེད་ལ་གནས་ཤིང

༄༅། །ཤེས་རབ་ཉམས། །སླ་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། སླ་བ་རྟོན་པོའི་ཉེས་པ་ནི། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། གང་གིས་འཁྲུལ་པ་ཅི་མཐོང་
ཡང་། །དེ་དག་ཉེས་པར་མི་བསྒྲག་སྟེ། །ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷུང་བ་གླེང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྲག་དོག་གིས་གླེང་ན་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སླ་བ་མང་པོ་དང་།
རྟོན་པོ་སྤོང་བར་བྱའོ། །ངག་གི་འདུ་བྱེད་དག་པར་ཇི་ལྟར་སླ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྨན་ཡིད་ཕེབས་འཕྲེལ་པ་དང་། །དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སྤང་བ་དང་། །འཇམ
ཞིང་རན་པར་སླ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། རྟོད་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཉིད་དང་རྨུགས་པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟོད་པ

དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་པའི་ཞེས་པ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ཞེ་སྡང་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་གཏི་མུག་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་གཡོ་བ་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གནང་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕྲོག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ནི་ཕ་རོལ་འདྲིད་པའི་སྨད་འཚོང་མ་དང་འདྲ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྙེད་པ་རྙེད་ཀྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། རྨི་ལམ་རྨིས་པའི་ཆུ་ལྟ་བུར། །འཐུངས་ཀྱང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །བསྟེན་ན་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འདོད་པ་ཆུང་བར་བྱ། ཆོག་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༄། །གཉིད་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་གཉིད་དང་རྨུགས་ལ་དགར་གྱུར་པ། །དེ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཆུང་འགྱུར། །དེ་ཡིས་བློ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར། ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་གཉིད་དང་རྨུགས་ལ་དགའ་གྱུར་པ། །མི་ཤེས་ལེ་ལོ་སྨྲོམས་ལས་ཤེས་རབ་འཆལ། །དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པས་གླགས་རྙེད་དེ། །ནགས་ན་གནས་པའི་ཚེ་ན་འཚེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྲིལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྡོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྲིལ་པ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ

སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་
རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་དེས་ཀྱང་ཞི་ལ་
གྱིས་མི་ནོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་
རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་བྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་

༄༅། །སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དེ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཕྱག་བྱས་པ་ཡིན། ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བལྟགས་པ་ཡིན། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟོད་པ་ཡིན། དྲི་ཟ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་མཆོད་པ་ཡིན། བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོངས་པ་ཡིན། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟག་ཏུ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།། །།བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་ལྡན་ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་ལ་
ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེའོ། །ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་ན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྔར་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལས། ཁོང་ཁྲོ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇོམས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་
མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཞེ་སྡང་ཁོང་དུ་ཞུགས་པས། མདའ་དུག་
ཁོང་དུ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡིད་ལ་ཟུག་རྔུ་ལངས་ནས་དགའ་བདེ་དང་ཞི་བ་མི་མྱོང་སྟེ། ཐ་མ་གཉིད་ཀྱང་མི་ཕེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེ་སྡང་ཟུག་རྔུའི་སེམས་འཆང་ན། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་

༄། །ཉམས་མི་སྨྱོང་། །དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་ཐོབ་ལ། །གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། མདོར་ན་ཁྲོ་བའི་བདེར་གནས་པ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཁོང་དུ་ཞེ་སྡང་ཞུགས་པས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྲོ་གཏུམ་འབྱུང་སྟེ། དེས་མཛའ་བཤེས་དང་གཡོག་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་ཞིང་སྤུན་ནས། ནོར་ཟས་བྱིན་
ཡང་འཁོར་དུ་མི་བཀུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །དེ་ཡི་མཛའ་བཤེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར། །སྦྱིན་པས་བསྡུས་ཀྱང་རྟེན་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྙེད་
ནས་བར་ཆད་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། སེམས་སྡང་བར་གྱུར་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྙེད་ནས་བར་ཆད་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་
མི་ལྡན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་མ་ལོངས་པས་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སྡང་ཞིང་བཟོད་དང་བྲལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན། དེ་ཉིད་དགེ་བའི་རྒྱ་བརྒྱམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་
མེད༑ ༑དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་
ཡང༑ གང་ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁྲོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་
ལས༑ ཁྲོ་བ་སངས་རྒྱས་ལམ་མིན་ཞེས། །རྟག་ཏུ་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཇི་མི་སྙམ་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཟང་ཟིང་
མེད་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཇི་མི་སྙམ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁ། བཅུ་ས་བཞི། ཅུ།

༄༅། །བཟོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གཞན་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་
བཟོད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གནོད་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དཔྱད་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟག་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་དོན་ ༥
དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་བརྡེག་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་
བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་བགེགས་བྱེད་པ་བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། མི་འཁྲུག་པ་དང་། ཕྱིར་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ལ་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ 269

ནི་བཟློད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལྟར་ན། གཞན་དག་བདག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ། ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བརྟག་པ་དང་། རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་།
ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། སྐྱོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བརྟག་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་དང་། དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟག་པ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟག་ལ་བཟློད་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལྷ་སྦྱིན་ལྟ་བུ་བདག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཞེ་སྡང་གིས་རང་དབང་མེད་ལ། ༥
ཞེ་སྡང་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་དབང་མེད་དེ། དེས་ན་ཁོ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས། བདག་གིས་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་
དབང་གིས་དེ་དབང་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྤྲུལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མི་ཁྲོ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། བདག་གིས་ད་ལྟ་མྱོང་བའི་གནོད་པ་འདི་

༄༅། །ཁོ་ན་འདྲ་བ་ཞིག་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་བྱས་པས་གནོད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་ཉེས་པས་ན་གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་གིས་སྔོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གནོད་པ་བྱས། །དེ་བས་སེམས་ཅན་འཚེ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གནོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་ལུས་འདི་མེད་ན་ཕ་རོལ་པོས་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་བརྡེགས་ས་མི་རྙེད་དེ། དེས་ན་ལུས་འདི་ཡོད་པས་གནོད་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་ཕྱུང་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་སེམས་འདི་ས་ལུས་བཟང་པོ་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་བྱ་བ་མི་འཛིན་པར། ལུས་ངན་པ་གཟེ་རེ་ཅན་གཟུང་བས་གནོད་པས་ཚུགས་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལན་པས། གཞན་ལ་ལན་

བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཤུབ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། རེག་ཏུ་མི་བཟོད་སྡུག་བསྔལ་ཅན། སྲིད་ལྡོངས་བདག་གིས་གཟུང་གྱུར་ན། །དེ་ལ་གནོད་པ་སུ་ལ་ཁྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
སྐྱོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལ་ལ་རྨོངས་ཏེ་ཉེས་པ་བྱེད། །ལ་ལ་རྨོངས་ཏེ་ཁྲོས་གྱུར་ན། དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་གང་གིས་བྱ། སྐྱོན་དང་བཅས་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེས་ན་སྐྱོན་ལ་འཛེམས་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཕན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ། བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་སྡིག་པ་བྱང་། སྡིག་པ་བྱང་བས་
ཚོགས་རྫོགས། །ཚོགས་རྫོགས་པས་འཚང་རྒྱ་སྟེ། །དེས་ན་གནོད་བྱེད་འདི་དོན་གྱིས་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །འདི་དག་ལ་ནི་བརྟེན་བཅས་ནས། །
བཟོད་པས་བདག་སྡིག་མང་དུ་བྱང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་དུ་མི་བཏུབ་ལ། །བཟོད་པ་སྒོམ་པ་

༄། །ལ་གནོད་བྱེད་མེད་དུ་མི་བཅུབ་སྟེ། དེས་ན་གནོད་བྱེད་འདི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་གྱུར་པ། །
བདག་གི་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱ། །འདི་དག་བདག་གིས་བསྒྲུབས་པས་ན། །དེ་ཕྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་འདི། །ཐོག་མར་འདི་ལ་བདར་འོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། །ཇི་སྐད་དུ། །གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་པ། །ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ། །སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་གང་ཞིག་
གིས་ལན་ལོན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། །ཇི་སྐད་དུ། །འདི་དག་མགུ་བྱ་མང་པོ་ཞིག །འདི་ལྟར་ཕུན་སུམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། །
འདུ་ཤེས་ལྔ་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་གསུངས་ཏེ། །ཇི་སྐད་དུ། གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་པའི་འདུ་

ཀཾ་ཚང་མཐའ་དག་གཅིག་བཏུས།

ཤེས་དང་། །སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། །ད་ལྟ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདི་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཕ་མའམ༔ ༔སྤུན་ཟླའམ། །སློབ་དཔོན་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ། །དེ་དག་གིས་བདག་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་ནི་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པས། །ད་ལྟ་གནོད་པ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བདག་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་སྙམ་དུ་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། །གནོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ཙམ་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ། འདི་ལ་ནི་གཤེ་བར་བྱེད་པའམ། །བརྡེག་པ་དང་། མཚང་འདྲུ་བ་དང་། །བརྒྱད་བཀག་བྱེད་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནམ་སྲོག་གམ། །སྐྱེ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །མི་བརྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། །སེམས་ཅན་ནི་མི་རྟག་སྐྱེ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། །གནོད་པའི་མཆོག་ནི་སྲོག་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས

༄། །འཆི་བས་སྲོག་བཅད་མི་དགོས་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་ཉེན་ལ། །བདག་གིས་དེ་དག་གསལ་བར་བྱའི་སྡུག་བསྔལ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། །དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གནོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆུང་མའི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཟུང་ནས་གནོད་པ་ཕྲན་ཚེགས་ལ་ལན་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ནི། །བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དང་དུ་བླང་བའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དང་དུ་བླང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དོན་གྱིས་འདི་རྣམས

ཡིན་ཏེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་སྙོམས་ལ་སོགས་པའི་རྩོལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །དཀོན་མཆོག་དང་བླ་མ་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་། །ཆོས་ཉན་པ་དང་། །བཤད་པ་
དང་༑ ༑ཁ་ཏོན་དང་བསྒོམ་པ་དང་། །ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྩོལ་བ་ལས་
བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །ངལ་བ་དང་། །དུབ་པ་དང་། །ཚ་བ་དང་། །གྲང་བ་དང་། །བཀྲེས་དང་། སྐོམ་པ་དང་། །སེམས་ཀྱིས་འཁྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐྱོ་བར་དང་དུ་ལེན་
པའོ༑ ༑དེ་ཡང་དཔེར་ན། ནད་དྲག་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཏར་སྲེག་ས་ཀྱིས་ནད་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས།
བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་འདི་ནི་ཚོད་ཡོད་དེ། །ནུག་ཛྱ་ཁོང་བརླག་གནོད་བསལ་ཕྱིར། །ལུས་རྨ་གཏོང་པའི་སྡུག་བསྔལ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྡུག་

༄༅། །བསྔལ་དང་དུ་བླངས་ནས་འཁོར་བའི་གཡུལ་ངོ་བཟློག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འཇོམས་པ་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་པའི་དགྲ་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བ་བསད་པ་ནི་
འཇིག་རྟེན་ན་དཔའ་བོར་གྲགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། །རོ་ལ་མཚོན་བརྡེག་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཁྲུད་བསད་ནས། །ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་དགྲ་
འཇོམས་པ། །དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔའ་བོ་སྟེ། །ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པ་ནི། །བྱུང་ས་ལས། དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན ༦
ལ་སོགས་པ་གནས་བརྒྱད་ལ་མོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པའོ། །བཟོད་པ་སྤྱེལ་བ་ནི། །ཡེ་ཤེས
དང་༑ ༑ཤེས་རབ་དང་། །བསྔོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤྱེལ་བ་སྟེ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བཟོད་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། །སྟོང་པ་དང་། །སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ། །གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བཟོད

པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱང་ས་ལས། །བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཚད་མེད་ལ་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི་དེ་
ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་། །ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་ནད་མེད་པ་དང་། །སྙན་གྲགས་དང་། །ཚེ་རིང་བ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་
འཇུག་ལས། །འཁོར་ཚེ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་
ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། །བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའོ།།   །།བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། །སྡོམ་ནི། །སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་

༄། །གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྲིལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །བརྩོན་འགྲུས་ཕ་རོལ་
ཕྱིན་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཡང་། །བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་ལེ་ལོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། །ལེ་ལོ་ཡོད་ན་དགེ་བ་མི་འགྲུབ། གཞན་
དོན་མི་ནུས། །བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་
མེད་དོ། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ཞིང་རྣམ་པར་རིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན། །དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིབ་ཅིང་
འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །སྡུད་པ་ལས། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་མཐར་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་བརྙེས་པར་འགྱུར། །ཞེས

གསུངས་སོ། །ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན། །འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་རི་བོ་ལས་རྒྱལ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གྲོལ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ན་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འཚང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་
གང་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །རྟག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་གང་བརྩམས་པ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་མི་དཀའ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། །དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། །བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན། །ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། །དགེ་བ་ལ་སེམས་

༄། །མངོན་པར་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། །དགེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱོགས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ་ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་སྟེ། །སྙོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། །སྙིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། །སྨད་པའི་ལེ་ལོའོ། །དེ་ལ་སྙོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ནི། །ཉལ་བ་དང་། །གཉིས
པ་དང་། །གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། །དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་ཞེ་ན། །ཚེ་ལ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། །དགེ་སློང་དག་ཤེས
པ་ནི་འགྲིབ། །སྲོག་ནི་ཆད། །ཚེའི་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། །ཅིའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་དང་བརྟུལ་བ་བརྟན་པོས་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱེད། །ཅེས
གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། །མྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། །དེ་སྲིད་དུ་ནི་ཚོགས་བསག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆི་ཁར་ཚོགས་བསགས་པས་ཆོག་གམ་སྙམ་ན། །དུས་ཐུག་ནས

བསྒག་ལོང་མི་འོང་སྟེ། །ཇི་སྐད་དུ། །དེ་ཚེ་ལེ་ལོ་སྤྲངས་ཀྱང་ནི། །དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་བདག་ནི་མི་འཆིའོ་སྙམ་ན། །བློ་ལྟོས་མེད་དེ། །ཇི་
སྐད་དུ། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྡོད་པས། །ན་དང་མི་ན་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །གློ་བུར་ཚེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་སྙོམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དེ་ཇི་
ལྟར་སྤང་ན། །བང་དུ་སྒྲུལ་འོང་བ་ལྟར་འདོར་བའམ། །མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་ལྟར་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། །དེ་བས་པང་དུ་སྦྲུལ་འོང་ན། །ཇི་ལྟར་རིངས་པར་ལྡང་བ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྙོམ་འོང་ན། །མྱུར་དུ་དེ་དག་བཟློག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚཱ་ཤེས་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། མགོ་འམ་གོས་ལ་བློ་བུར་མེ་ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བཟློག་བགྱི་བ་བཏང་
ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱིད་སླད་འབད་འཚལ་ཏེ། །དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་ངན་པས་འབད་པ་བྱས་ ཅ

༄། །ཀུན་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཐོབ་སྙམ་ནས་སེམས་ཞུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཞུམ་མི་དགོས་པས་སྐྱིད་ལུག་དེ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞུམ་མི་དགོས་སྙམ་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྦྲང་བུ་ཤ་སྦྲང་བུང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྲིན་བུར་གང་གྱུར་པ། །དེས་ཀུང་བརྩོན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་བླ་མེད་ཐོབ། །བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་ལ། །ཕན་དང་གནོད་པ་ངོ་ཤེས་པས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སླད་པའི་ལེ་ལོ་ནི། དགྲ་འདུལ་བ་དང་ཟས་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། །གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡན་ལག་གོ །

དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། །གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། །དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་མ་བཀོད་ཀྱི་བར་དུ། བདག་གིས་དགེ་བའི་བརྩོན་
འགྲུས་མི་འདོར་རོ་སྙམ་དུ་གོ་ཆ་གྱོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཐ་མ་ཅི་ཙམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གོ་ཆ་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་རྣམས། །བསྙུ་ཕྱིར་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་
ཚད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །གོ་ཆ་བགོས་པ་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བསྐལ་པ་འདི་སྙེད་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་བགོ །དེ་བསྐལ་པ་འདི་
སྙེད་ཅིག་ཏུ་གོ་ཆ་མི་བགོ་ཞེས་བསྐལ་པ་བགྲང་བས་བྱང་ཆུབ་མི་ཚོལ་གྱིས། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་གོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ས་ལས། །བདག་གི་སེམས་ཅན་གཅིག་ ༥

༄༅། །སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐལ་པ་སྟོང་དང་མཉམ་པར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་དགོས་ན་ཡང་བདག་སྤྲོ་བར་བྱེད་དེ། དུས་ཡུན་ཆེས་ཐུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་དང་སྙོ་གསེས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་ཅི་མི་འབྱུང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་གནས་ན། །རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྲིན་གཟུགས་ཏེ། །ཞ་ལ་སོགས་པས་སེང་གེ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་སྲིམ་

༥ 285

ན༔ ཇི་སྐད་དུ། །ཕྱུངས་མར་གང་བའི་སྣོད་བཀུར་ལ། །རལ་གྲི་ཐོགས་ལ་དྲུང་བསྡད་དེ། །པོ་ན་གསོད་ཐོགས་འདེགས་པ་ལྟར། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྒྲིམ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་འབད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འབད་ན། བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་ལྔས་འབད་
པར་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གུས་པ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་གཡོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །
དེ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་
ན༔ ཅི་ནས་ལུས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རྩོམ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གུས་པར་བྱེད་

༄༅། །པའི་བརྟོན་འགྲུས་ནི། དགའ་བཞིན་སྦྲོ་བཞིན་མྱུར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་ལས་ཚར་ཕྱིན་བྱའི་ཕྱིར། །ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི། །གླང་ཆེན་མཚོར་ཕྲང་འཇུག་པ་ལྟར༑ ༑ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མི་གཡོ་བའི་བརྟོན་འགྲུས་ནི། རང་རྣམ་རྟོག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །མི་ལྡོག་པའི་བརྟོན་འགྲུས་ནི། གཞན་གྱིས་འཚེ་བ་དང་། མུ་གོད་དང་། འཁྲུག་པ་དང་། ལྟ་བའི་སློགས་མ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བརྟོན་འགྲུས་ནི། བརྟོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དེས་མཐོ་བར་སེམས་པ་མེད་པའོ། །ད་ནི་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་བརྟོན་འགྲུས་ནི། བྱ་བ་ལ་གྲོགས་མེད་པའི་གྲོགས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྦྱོར་བའི་བརྟོན་འགྲུས་བཤད་ནས། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྟོན་འགྲུས་ནི། བྱང་

རྒྱབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བ་ལ་དམིགས་ཚོགས་མེད་པར་འབད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྒྱུ་གྲིའི་སོར་ཚགས་སྦྲང་རྩི་ལྟའི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན། །རྣམ་སྨིན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྒོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། འཁོར་བ་ན་

ཁར་ ༄། །གནས་པའི་ཚེ་ཡང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་མཆོག་རྣམས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྤྱོད་འདོད་པ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་པའོ།། །།བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་
བཀྲ་ཞེ་བཞི་ དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །བསམ་གཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྡུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ ༥
ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དབང་དུ་འགྱུར་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆེ་བས་རྨུས་པར་འགྱུར་
ཀྲ་ རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྣམས་པར་གཡེང་བའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྲག་ན་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་མངོན་ཤེས་མི་སྐྱེ་ལ། 289

མངོན་ཤེས་མ་སྐྱེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་នུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། །མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ལ། ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྲིང་ལས༑ བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དངོས་པོ་དམན་པ་ལ་ཞེན་པ་འདོར། མངོན་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མང་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྨད་པ་འདོར། །རིགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཏིང་འཛིན་མངོན་པར་འགྲུབ༑ ༑ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དེས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ

ཕ

290

༄༅། །ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ཤེས་བྱས་ནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་
སྙིང་རྗེ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོར་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་སེམས་ནང་དུ་དགེ་བ་ལ་རྩེ་
གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྱང་སའི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དགེ་བ་ལ་སེམས་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་

གཏན་དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བ་ནི་དབེན་པ་སྟེ། ལུས་འདུ་
འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པར་བྱ་བ་དོན་དྲུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདུ་འཛིའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུ་འཛིའི་རྒྱུ་དང་། འདུ་འཛིའི་ཉེས་པ་དང་། དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ ༥
དང་། དབེན་པའི་རྒྱུ་དང་། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལ་འདུ་འཛིའི་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཡེངས་པའོ། །འདུ་འཛིའི་རྒྱུ་ནི།
ཆགས་པ་སྟེ་བུ་སྨད་དང་གཡོག་འཁོར་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་རྫེད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྙན་གྲགས་ལ་ཆགས་པས་འདུ་ 292

༄། །འཇིགས་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ལས། །མི་འཇིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྣེད་སོགས་ལ། །སྲིད་པས་འཇིག་རྟེན་མི་སྤོངས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུ་འཛིའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་

གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་འདུ་འཛིའི་ཉེས་དམིགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱིས་མ་

བསྡམས་པ་ཡིན། ངག་གིས་མ་བསྡམས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་མ་བསྡམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་གྱིས་ཀུང་གོས་པ་ཡིན། བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྙེད་པ་ཡིན།

བག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མི་ཐོབ་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་མི་

ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བསྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བུ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྲེད་བསྐྱེད་ནས། །སྨད་པར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་ལ་བརྟེན་པ་དེས། །ནམ་ཡང་བླ་

༥ 293

མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་མི་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཉིད་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་བསྒྲིབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་
སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མི་བྱེད་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་།
ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། བུད་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྲེད་སྤངས་ནས། །ཁྱིམ་གྱིས་སྐྲག་ཏེ་ཁྱིམ་ལས་མངོན་བྱུང་བ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་རྙེད་མི་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྙེད་པ་དང་ ༥
གྲགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྙེད་གྲགས་དེ་གཏན་དུ་གཟུང་བར་མི་ནུས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། རྙེད་དང་གྲགས་པའི་
ཚོགས་བཅས་ཏེ། །གང་དུ་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་སྟོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ

༄། །འགྱུར་ཞིང་ལྡང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་འཛི་དེ་དག་དང་བྲལ་བའོ། །དཔེན་པའི་རྒྱུ་ནི། གཅིག་ཕུར་དགོན་པར་གནས་པའོ། །དེ་ལ་དགོན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། རྔར་གྲོད་དམ་ནགས་གསེབ་བམ་བྱ་སྐྱིབས་སམ་ཐང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ནའང་ཡིན་ཏེ། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་
གཅིག་ཕན་ཆད་འདས་པ་དེ་ལ་དགོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དཔེན་
པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ། འདུ་འཛི་ལས་བྲོས་ཏེ་དགོན་པ་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་མང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་
ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཡང་དག་པར་ ༥

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཟས་སྙོམ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཕུལ་བ་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དགོན་པར་བསྡད་པའི་བསམ་པས། དགོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་བོར་བ་ཙམ་ལ་མཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཟས་དང་སྙོམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྣམས་དང་། །མེ་ཏོག་སྤོས་དང་འཕྲེང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཕྱུ་མཆོག་རྒྱལ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་དགོན་པར་གནས་ཏེ་གོམ་བདུན་བོར། །འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉམ་མོངས་པའི་མི་འཕེལ་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས༔ དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་རྟག་ཏུ་ཡིད་འབྱུང་འགྱུར། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ལའང་འདོད་པ་མེད། །ཟག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་

༄། །ཏིང་ངེ་འཛིན་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དག་ལ་དགའ་སྤྲོངས་ལ། །རྟག་ཏུ་དབེན་ཞིང་ནགས་ཁྲོད་བསྟེན་པར་གྱིས། །བསེ་རུ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་ཐོས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་ནི་དགོན་པར་བསྡད་ལ། བདག་དགོན་པར་འོང་བ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་འོངས་སྙམ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དགོན་པར་འོངས་པ་འདི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་གཡེང་བའི་ས་ཕྱོགས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་བྲོས་ཏེ། དགོན་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཅིས་འཇིགས་ན། ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདུ་འཛིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས

འདིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །ཕུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་དང་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱིས་འདིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་གསུམ་གྱིས་འདིགས་ཤིང་སྐྲག་གོ །
བདག་དེ་ལྟ་བུས་འདིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་དགོན་པར་འོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས། ད་ལྟ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྙམ་དུ
བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་ཀྱིས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་གཅན་གཟན་དང་། རྐུན་པ་དང་། ཆོམ་རྐུན་དང
ཡང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པར་བྱའོ། །ངག་ལ་བརྟག་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་ངག་འཁྱལ་དང་། ཕྲ་མ་དང་ངན་སྨྲས་ལ་སོགས་པ་སྨྲ
ཞིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་རྨ་བྱ་དང་ནེ་ཙོ་དང་འཇོལ་མོ་དང་ཙོ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པར་བྱའོ། །

ཕར། བཤད་རྒྱུད། ཕྱ།

༄༅། །སེམས་ལ་བརྟག་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཤིང་འདུག་ན། འོན་བདག་རི་དྭགས་དང་། སྤྲ་དང་སྤྲེའུ་དང་དོམ་དང་དྲེད་ལ་
སོགས་པ་དང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པར་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལུས་
སེམས་གཉིས་དབེན་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རང་གི་སེམས་བྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉོན་མོངས་པ་ ༥
ཤས་གང་ཆེ་བ་རྟགས་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའོ། །ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་ནི་བྱམས་པ་སྒོམ་པའོ། །གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་སྒོམ་པའོ། །ཕྲག་དོག་གི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་པའོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སྒོམ་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་རགས་པའམ་རྣམ་རྟོག་མང་

ན་རླུང་སྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་རང་འདོད་ཆགས་ཆེ་ན་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་རང་གི་ལུས་འདི་ཤ་དང་། ཁྲག་དང་། ལྤགས་པ་དང་། རུས་པ་དང་། རྐང་དང་། རྒྱུ་སེར་དང་།
མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་། སྣབས་དང་། མཆིལ་མ་དང་། ཕྱི་ས་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བའི་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་སོང་སྟེ། རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཤི་
ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཤི་ནས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་ལོན་པ། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྔོས་པ་དང་། རྣམ་པར་གནགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འབུས
གཞིགས་པའི་རོ་མཐོང་ནས། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་སྒྲུར་རོ། །ཡང་ཤི་བའི་རོ་དུར་ཁྲོད་དུ་བསྐྱལ་བ་གང་
རུས་ལ་ཤའི་ཆགས་པ་དང་། རྒྱུས་པའི་དྲ་བ་ཐྲང་ཐྲེང་དུ་འདུག་པ་དང་། གང་རུས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གྱེས་པ་དང་། ཤི་ནས་ལོ་དུ་མ་ལོན་པ་རུས་པ་དུང་གི་མདོག་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་། ཐེ་བའི་

༄༅། །མདོ་ག་ལྟར་གྱུར་པ་མཐོང་ན་ཡང་། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་རང་ཞེ་སྡང་ཤས་
ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་སྒོམ་པ་ལ། སྤྱིར་བྱམས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ར་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྟེ། གང་ཐོག་མར་སྙིང་དུ་སྡུག་པའི་སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་བསམ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱམས་པ་དེ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འདྲིས་པ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་ ༦
འོག་ཏུ་ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རང་གི་གྲོང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ནས་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །ཡང་རང་གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་
གཉེན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒོམ་པ་ནི། སཱ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་གང་ཞིག་གིས་སཱ་ལུ་ལྗང་པ་འདི་ཤེས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་ཤེས་སོ། །གང་གིས་ཆོས་ཤེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལུགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལུགས་ལས་བཟློག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། ནང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ༑ ནང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་། ནང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་དག་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཁམས་སུའོ། །

༄༅། །སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངལ་སྐྱེས་ལའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཤེས་བྱ་ལ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་
འམ་མི་དགེ་བའམ་མི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ལས་དེ་འིས་བོན་སྔོས་པའི་སེམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་
ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱའོ། །
མིང་དང་གཟུགས་དེ་ཉིད་འཕེལ་བས་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅེས་བྱའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་
དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྐྱེན་གྱིས་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་རིག་པ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་བདེ་བའམ་སྡུག་བསྔལ་ལམ་བཏང་

སྐྱོམས་སུ་སྨྲོང་བའི་ཚོར་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བ་སྨྲོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་ཞེན་པ་ནི་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལ་བྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་ཕྱིར་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྲེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན། ཡང་སྲིད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེས་ནས་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་འཕེལ་བ་དང་། སྨིན་པ་ནི་རྒས་པ་དང་། འཇིག་པ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་བྱའོ། །འཆི་བ་ན་རྨོངས་པས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་སྨྲེ་སྔགས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་མི་བདེ་བ་སྨྲོང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །

༥

ཤེར་ བརྒྱ་ དགུ་ཅིག ཕྱི་

༄༅། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཁྲུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ཡང་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་
ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རྟེན་འབྱུང་ལས། ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཉིས་གང་། །དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཐུབ་པས་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ལས་དང་
སྡུག་བསྔལ་དང་། །གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཟད་པར་འདུས། །དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་དང་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ནི་ས་བོན་འདེབས་མཁན་ལྟ་བུའོ། །ལས་ནི་ཞིང་ས་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །སྲེད་པ་ནི་རླན་ལྟ་བུའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི་

ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་མ་བྱུང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མངོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ན་རྒ་ཤི་འི་བར་དུ་ཡང་མི་མངོན་པ་ཞིག་ན། འོན་ཀྱང་མ་རིག་
པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་རྒ་ཤི་འི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་འདུ་བྱེད་
རྣམས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ཅག་ནི་མ་རིག་པས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་དུ་ཡང་མི་སེམས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་འདི་སྙམ་ ༦
དུ་བདག་གིས་རྒ་ཤི་མངོན་པར་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །རྒ་ཤི་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་སྐྱེ་བས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པའི་བར་དུ་སྟེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་
ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་རྒ་ཤི་འི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་རྒ་

༄༅། །ཤིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་ལྟའོ། །ཡང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཁམས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྲ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་སྡུད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཆུའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ཟོས་པ་དང་འཐུངས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མེའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རླུང་གི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་ནང་བསྒྲུབས་ཡོད་པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔའི་ཚོགས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །རྐྱེན་འདི་དག་མེད་པར་ལུས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ནག་གི་ཁམས་དྲུག་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཐབས་ཅད་འདུས་པ་དེ་ལས་ལུས་མངོན་པར་ ༦

འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁམས་དྲུག་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ལུས་ཀྱང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་རྐྱེན་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྐྱེན་འདི་དག་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་ཤེ་ན། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཚོར་བའི་བར་ནི་ད་ལྟ་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། །སྲེད་པ་དང་སྲིད་པའི་བར་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། དེ་ཕན་ཆད་ཀྱང་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་ལས་བཟློག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པས་རྒྱ་ཤིའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འགག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག །ཅེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བ་འགགས་པས། རྒ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་

༄། །དང་། སྨི་སྡུགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཕྲུག་དོག་ཤེས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི། བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་བདེ་བ་འདོད་ལ། བདག་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་པ་མཉམ་པོར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ༥
བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་སྒོམ། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྲུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ང་རྒྱལ་ཤེས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་རྗེ་བ་སྒོམ་པ་ནི། བྱིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཁོན་གཅིས་པར་གཟུང་ནས་རང་ཚིས་བྱས་པས་འཁོར་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་

གཅེས་པར་གཟུངས་གཞན་དོན་ཀོན་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཕྱིས་པས་རང་དོན་བྱས་པ་དང་། །ཐུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བདག་འཛིན་དོར། གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་གཞན་བདག་ཏུ་བྱའོ༔ ༔དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ཉིད་སྐྱོན་ཅན་གཞན་དག་ལ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དོར་བ་དང་། །གཞན་ བླང་བ་ནི་སྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་པའམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེན་ལྷུང་ལ་བསླབ་སྟེ། བགྲང་བ་དང་རྗེས་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས། བགྲང་དང་རྗེས་འགྲོ་འཇོག་པ་དང་། །རྟོག་པ་དང་ནི་བསྒྱུར་བ་དང་། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྤང་སྐྱབ་བསྒྱུར་གསུམ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ ཅ

ཕར་ བཀྲ་ངེས་ ཀུན་

༄༅། །ཞེན་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་སམ། མར་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཕྱག་སྲོལ་དང་བཞེད་པ་ནི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་དང་དཔལ་ནཱ་རོ་པའི་ཆོས་དྲུག་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་དངོས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་༏ ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་སྟོད་དུ་རུང་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་སྟོད་དུ་རུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བྱང་ས་ལས༏ དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པ། མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། རློམ་སེམས་དང་

བྲལ་བ། རོ་མྱང་བ་མེད་པ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། དེ་དག་གིས་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་གྱ་གྱུ་མེད་པར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་
ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའོ། །མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི། ངང་གིས་འཇུག་པའོ། །ཀློམ་སེམས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རོ་མྱང་བ་མེད་པ་ཞེས་
པ་ནི་སྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ། །མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའོ། །ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ། བསམ་
གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། དགའ་བ་

ཕར་ བཀྲ་ དཀྲུག་ ཕྱི་

༄། །དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། ཞིམ་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི། བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པའོ། །ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་ལ་
གཉིས་ཏེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྟོབས་བཅུའི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ན། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ ༥
དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུབ་མོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་མིང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་នོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུལ་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །འོ་ན་ཞི་

གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་གྲགས་པ་ལ། ཞི་གནས་ནི་ཅི་ཙམ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དེའོ། །ལྷག་
མཐོང་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་
འཛོག་ཕྱིར་དང་། །ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ ༥
ཚའོ༔ །བསམ་གཏན་སྦྱོལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྒོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ་
སྟེ༔ གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ 314

༄༅། །བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལྷའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ།
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འདོད་སྤྱོད་དགའ་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། །ཚངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དགེ་རྒྱས་དང་། །
འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པའོ།། ||
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །ཤེས་དང་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ ༥

ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྟུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་བར་དུ་ལྡན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་ན། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལོང་ཁྲིད་མེད་པའི་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བགྲོད་པར་མི་ནུས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་ནུས། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་ཡིས། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན། ལོང་ཁྲིད་ཀྱིས་ལོང་བའི་ཚོགས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྲིད་པ་ལྟར། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

༄། །ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་ཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་
ཁྲིད༔ །ཅེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ །འོན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་ཆོག་མོད། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ ༥
ཐབས་དག་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། །དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་གང་དུ་འཆིང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བརྟེན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཞི་བ་ཕྱོགས་ཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེར་ལྟུང་ནས་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་

ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ཀྱང་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་དོ། །ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་རྟེན་ན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེས་བོའི་ས་ལས་མི་འདའ་བས། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་
བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཆིང་ལ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཆིང་བས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་
ཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་ཀྱིས་
མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཞེས

༄། །གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་
གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན། ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་
ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལ་ལམ་བརྟག་པའི་མིག་དང་། ས་གཅོད་པའི་རྐང་པ་གཉིས་འཛོམ་དགོས་པ་ལྟར། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
དང་ཐབས་ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་
ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རང་དགར་མི་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཉུང་ཟད་ལ་མེ་སྦར་ཡང་། མེ་ཆེ་ལ་யུན་རིང་པ་མི་འབྱུང་ལ། ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྙམ་ཞིང་མང་བ་བསགས་ནས་མེ་སྦར་ན། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་ ༥

བཤད་ཀྱང་མི་སྲོད་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཉུང་ཟད་ཙམ་ལས་མ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་མི་སྐྱེ་ལ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྲེག་གོ །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་བོ། དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གཏན་

༄༅། །ཚིགས་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་བཞི་པོ་དག་ལ་བསྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་ནང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ན་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དག་གི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་མི་གཙང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ། གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་དུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་པའི། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ལ། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་སྟོན་ཏེ། །དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། །དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོན་དང་། །འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྐྱོན་དང་། །གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་དང་། །གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། །ཇོ་བོའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་དུ། །ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཞེས་པ་ལ་

༄༅། །སོགས་པ་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་དུ་གསུང་ཙ་ན། དངོས་པོའམ་དངོས་འཛིན་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། བདག་གཉིས་པོ་
དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་སམ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། །གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་ན། འདི་ལའང་འདོད་ལུགས་མང་སྟེ། དོན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ནམ་མི་བྱེད་
དགུ་བྱེད་རིག་རིག་ཟྭ་ཟྭ་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སེལ་བུ་ལས། རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །ཟྭ་ཟྭ་འགྲོ་བ་འདི་རང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་གཅིག་
ཕུར་གཟུང་ནས་ང་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེས་ལས་བསྐྱེད་དོ། །ལས་ཀྱིས

སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ནི་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་དེ་གང་ཡིན་ན། །དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སེལ་བུ་ལས། མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ༑ ༑ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་གཟུང་ན་ཞེན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱའོ། །བདག་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཡོད་བདག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ལོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་དེ་

༄༅། །དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ནས་ཡོད་ན། བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་མཐོང་བའི་དུས་ན་བདག་དེ་མེད་པས་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། གང་ཕྱིར་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གཉིས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའམ་སེམས་སམ། གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་རང་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའམ། དུས་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གྲུབ་ཟིན་ནམ་མ་ཟིན། གྲུབ་མ་ཟིན་ན་རྒྱུ་མི་རུང་ལ། གྲུབ་ཟིན་ན་འབྲས་བུར་མི་རུང་ཞིང་། རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདི་

ལྟར་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་འབྲས་བུམ་བྱུང་བ་དེ་སྲིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པས་སྔ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་ལས་
ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ས་བོན་རུལ་པ་ནུས་པ་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་
འོངས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟར་བས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མི་འཐད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་གྲུབ་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཅེས་བྱ་
བ་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཡོད་དམ། སེམས་ལ་ཡོད་དམ། མིང་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །ལུས་འདི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྲ་བ་ནི་ས་ཡིན། གཤེར་བ་ནི་ཆུ་ཡིན།

ཁར་ བརྒྱ་ ཉེར་གསུམ་ རྒྱན་

༄། །དྲོད་ནི་མེ་ཡིན། དབུགས་དང་གཡོ་འགུལ་ནི་རླུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་གམ་སེམས་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་བདག་
གམ་སེམས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ནི་ཅི་རུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་རང་མ་གྲུབ་པས། བདག་གྲུབ་པ་
མེད་དོ། །མིང་ལ་བདག་གམ་སེམས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མིང་ནི་བློ་བུར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫས་སུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། བདག་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས ༥
གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་མ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་
པའོ༔ །དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ཕྱི་བཟུང་བའི་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཅིག་རྫས་སུ་ཡོད། དེ་ 327

ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ཚོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་
གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྡུས་སོ། །ཞེས་
པའོ;། ;དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན་རང་ཡང་རྟག་ཏུ་བཀྲེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། དབུལ་ཞིང་

༄། །ཕྲན་ཚམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་གྲུབ་ན་གཅིག་བསགས་པའི་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལས། གཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་གྲུབ་
བོ༔ ༔དེས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་རང་བཞིན་ཕྱིའི་ཡུལ་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ཞིང་འདུག་པ་འདི་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན་འདི་ནི་རང་སེམས་ཉིད་འཁྲུལ་
ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་བས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེ་དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ ༥
ལ་ལུང་ནི། ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྲུགས་
པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྣང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་ནི། ཕྱི་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་

སྣང་ཡིན་པར་དམ་བཅའ། མེད་པ་སྣང་ཞིང་འདུག་པའི་ཕྱིར། མིའི་རྨི་ལམ་བསྒོམ་པའི་ལྗོན་ཤིང་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་དང་། སྣང་བ་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་ བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར། ཐ་དད་པའི་ རིགས་དྲུག་གི། ཕྱིར་སྣང་བ་འདི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ནི། །རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཕྱི་བཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །རང་རྒྱལ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས། དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སེམས་དེ་སྐད་ཅིག་མར་བརྟག་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་དེ་སུས་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པས་དངོས་སུ་མ་གྲུབ་པ། ཡུལ་མེད་པས་སེམས་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་དེ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། དུ་མར་ཡོད། སྐད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་

༄། །ཡོད་དམ་དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་སྟེ་དུམ་ར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐར་ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཐོག་མཐར་དབུས་བརྟག་དགོས། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་བརྟགས་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་བོ། །དུམ་ར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་གྲུབ་ན་སྐད་ཅིག་བསགས་པའི་དུམ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུམ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །དུམ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་བོ། །དོན་གཉིས་པ་བཤད་ན། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་སྟོད་སྨད་གང་དུ་གནས་པ་བཙལ། གཟུགས་སམ་ཁ་དོག་ཅི་ལྟར་འདུག་པ་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། ངེས་ཤེས་སྐྱེ་སྐྱེ་སུ་ཚོལ་བ་དང་། དམིགས་རིམ་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་ཚོལ། དེ་ཅི་ལྟར་བཙལ་ཡང་མ་མཐོང་ 5

331

མ་རྙེད་ན། མཐོང་རྒྱུའམ་ཁ་དོག་དངོས་པོའི་མཚན་མ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མེད། ཡོད་པ་དེ་མ་མཐོང་མ་རྙེད་པ་མ་ཡིན། བཙལ་བ་པོ་རང་ཚོལ་རྒྱུའམ། ཚོལ་མཁན་རང་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། སྨྲ་
བསམ་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་གང་དུའང་བཙལ་བས་མི་མཐོང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུངས་སེམས་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་
མེད། གཉིས་ཀའི་བར་ལ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །འོད་སྲུངས་སེམས་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། བརྟེན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པའོ། །
འོད་སྲུངས་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས་མི་གཟིགས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་
སེམས་ནི་གསོག་དང་གསོབ། །ཡོད་པ་མིན་པར་རབ་ཤེས་ནས། །དེ་ལ་སྙིང་པོར་མི་བཟུང་སྟེ། །དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས། །དེ་དག་ལ་ནི་གྲུབ་པ་མེད། །ཆོས ༦

༄༅། །རྣམས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྟན། །མཐའ་གཉིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་སུ། །མཁས་རྣམས་དབུ་མར་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་པ༑ ༑དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་ཡིན་ཏེ། །ངས་ཀྱང་དེ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་གནས་པ། ལས་དང་བྱ་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དེ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་ན། རང་རིག་རང་གསལ་དུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མེད་ན། །གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བ། །མོ་གཤམ་བུ་ཡི་འགྲིང་བག་བཞིན། །དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏེ་ལོ་པས་ཀྱང་། །ཀྱེ་ཧོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ངག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་བཤད་ན། ཡང་གོང་དུ

བཤད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པས་ན། དེ་འཛིན་པའི་ནང་གི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། སེམས
འདི་ནི་སྔོན་པོའམ། སེར་པོའམ། དམར་པའམ། དཀར་པོའམ། བཙོད་ཁའམ། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའམ། ཡང་དག་པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་
བའམ༏ གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅེས་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག སེམས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པས། ནང་ན་མི་གནས། ཕྱི་རོལ་ན་མི་གནས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། །ཡོངས་སུ་དག་པ། །ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིས་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་རིག་ན། །གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་བརྗོད་བྱེད། ཅེས་པ་དང་། དེ་ན་ཤེས་བྱ་ཉེར་གནས་པ། །

༄༅། །མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བཀག་ནས། དོན་གཉིས་པ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དངོས་མེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། །བདག་གཉིས་པོའམ༏ སེམས་དེ་སྔར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ། ཕྱིས་མེད་པ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱར་རུང་སྟེ། བདག་གཉིས་སམ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་མ་གྲུབ་པས་ནི། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་སོ། །ས་ར་ཧ་པས། །དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་གླེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། །ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་མིན། །སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་པ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མེད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་ ༥

འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་དངོས་པོ་མི་རྟེད་པ། །དེ་ཚེ་དངོས་མེད་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་དོན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ནི་
འཁོར་བའི་རྒྱ་བར་འདུག་ན། དངོས་མེད་དུ་བལྟས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྔ་མ་བས་ཕྱི་མ་སྐྱོན་ཆེ་སྟེ། ས་ར་ཧས། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཕྱུགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ། །
དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་བླུན། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་གང་ཟག་ཏུ་བལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ནི་བླའི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་པས། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་བའི་ཤེས་རབ་
ལས་ཀྱང་། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་བལྟ་བ། །དེ་དག་གསོར་མི་རུང་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསོར་ཅི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ནད་པ་ལ་འཕྲུ་སྨན་བཏང་བས། ནད་དང་འཕྲུ་ ༥

༄། །སྣང་གཉིས་ཆར་འབྲུས་ན་ནད་སོས་པ་ཡིན་ལ། ནད་འབྲུས་ནས་འབྲུ་སྣང་མ་ཞུ་ན། ནད་པ་གསོར་མི་རུང་སྟེ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་བལྟ་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་
སྒོམས་པས་བུད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་ཅིང་བལྟ་ན། སྟོང་པའི་བདག་པོ་སྟོང་པར་འགྲོ་སྟེ། །ངན་འགྲོར་ལྡོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། །ཡོད་པ་པོ་ནི་བདེ་འགྲོར་
འགྲོ༔ ༔མེད་པ་པོ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟུ་མ་བས་ཕྱི་མ་སྐྱོན་ཆེའོ། །དོན་བཞི་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྐྱོན་འཆད་པ་ལ། དོན་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པར་
འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། །རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་རློངས་པའོ། །རློངས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྒྱིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་ཡོད་པའམ་

མེད་པ་ཞེས། །འཛིན་པ་དེ་ནི་རློམས་པ་སྟེ། །རློམས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ལྔ་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལ། །འོ་ན་གང་གིས་གྲོལ་ཞེ་ན། །མཐའ་ལ་མི་
གནས་པ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། །ཡང་དག་ ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་དུ། ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པ། །གཉིས་ རྟག་ཆད། ལ་མི་བརྟེན
ཐར་ འཁོར་བ་ལས། པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་གཉིས་ རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ། མི་བརྟེན་པ་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །
མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་དབུ་མ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྙམ་ན། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུངས་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། །འོད་སྲུངས་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན།

༄། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འོད་སྲུངས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། །སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུངས་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྲུངས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འོད་སྲུངས་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུངས་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་། ནང་ཡང་སེམས་མིན་ཕྱི་མིན་ཞིང་། གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྙེད་མ་ཡིན། །འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་གར་མེད་དེ། །འདི་ནི་ཅུང་ཟད་མིན་དེའི་

ཕྱིར༑ ༑སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་དབུ་མའི་ལམ་བྱས་ཀྱང་། དབུ་མ་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟག་ཏུ་མེད་དེ། དོན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་བློ་ལས་འདས་པར་གནས་པའོ། །ཇོ་བོས་ཀྱང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་ཞིག མ་འོངས་པའི་སེམས་ནི་མི་སྐྱེ་ཞིང་མི་འབྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས
ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟག་དཀའ་སྟེ། ཁ་དོག་མེད་པ། དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་མ་གྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། །ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །
དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དོན་དྲུག་པ་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་
འཆད་པ་ལ། འོ་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་འམ། དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དངོས་མེད་ཅིག་ཡིན་ཞེ་

༄༅། །ན༔ དམིགས་པ་ཅན་ལ་ལ་དག་སྐྱང་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། །མྱ་ངན་འདས་པ་དངོས་མེད་པའང་། །མིན་ན་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་པ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས༔ གལ་ཏེ་མྱ་ངན་འདས་དངོས་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན༔ ༔ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཙམ་ལ་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ། བློ་འདས་བརྗོད་བྲལ་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་འཛིན་པ། །ཟད་པ་མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཚེ་

དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །བློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཚངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་
ཀྱང་ ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི། གང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ། གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་།
འོད་སྲུངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི། བློ་ཡི་འཇུག་པ་ཞི་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་
འགག་གམ། སྤང་ཐོབ་ལ་སོགས་ཆོས་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས། སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །
དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འགག་གམ། སྤང་ཐོབ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ལ་རང་གིས་བྱས་པའམ། བཅོས་པའམ། བསྒྱུར་བ་

༄། །མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། འདི་ལ་གསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་
རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་བམ། རང་སེམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་དག་ཀུང་། རྟོག་པས་བཅད་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་བམ། སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཤེས
པར་བྱ་བའམ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཆོས་གང་གིས་ཀུང་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀུང་། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་
འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་སེམས་སམ་ཤེས་རབ་དེ་

གོམས་པར་བྱ་བ་འཆད་དེ། འོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཅང་དགོས་སམ་ཞེ་ན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དངུལ་རྡོ་དེ་དངུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་།
བཞུ་བཙལ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་དངུལ་མི་སྣང་། དངུལ་ཆུ་འདོད་ན་དངུལ་རྡོ་དེ་བཞུ་བཙལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བས་ཤེས་པ་དང་གོམས་པར་བྱ་དགོས། དེས་ན་གོམས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་གོམས་པར་ ༥
བྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྔོན་འགྲོ་དང་། མཉམ་གཞག་དང་། རྗེས་ཐོབ་དང་། གོམ་རྟོགས་སོ། དེ་ལ་སྔོན་འགྲོ་ནི། སེམས་རྣལ་དུ་དབབ་པའོ། །ཅི་ལྟར་དབབ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་དབེན་པའི་ལམ་ལ་སྟན་བཏེན་པར་བྱ། འདུ་འཛི་མེད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅའ

༄། །སྟེ་འདུག་ནས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁྲིད་ལུགས་ལྟར་བྱས་ནས།
ཡོད་མེད་བླང་དོར་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་འབད་རྩོལ་དང་བྲལ་བར་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་ཏེ་ལོས། མི་མནོ་མི་བསམ་མི་ཤེས་ཤིང་། །མི་སྒོམ་མི་དཔྱད་རང་སར་བཞག །ཅེས་གསུངས་སོ། །
སེམས་ཉིད་ངལ་གསོར་ཡང་། ཐུ་ཉོན་ཁྱོད་གང་རྣམ་པར་རྟོག །འདི་ར་བདག་མ་བཅིང་མ་གྲོལ་ཕྱིར། །མ་ཡེངས་མ་བཅོས་རང་དགར་ནི། །ཀྱེ་ཧོ་དུབ་པ་དུལ་སོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀླུ་
སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། གླང་ཆེན་ལོབ་ནས་སེམས་ཚུགས་ཚུད་པ་ལྟར། འགྲོ་འོང་བཅད་ན་ངང་གིས་དལ་བ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོག་སོ་ང་ལ་ཆོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །གར་ཡང་མ་
རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་སེམས་ཤིག །བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྷུག་པར་ཞོག །མ་བཅོས་པ་ནི་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་མཛོད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་གཤེགས་ཤུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

སོ༔ ༔རི་ཁྲོད་དབང་ཕྱུག་གིས་ཀྱང་། གང་ལ་འང་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་། །ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་སུ་བླང་། །ངྲོད་རྟགས་ལ་སོགས་འདོད་མི་བྱ། །སྒོམ་དུ་མེད་པར་བསྟན་མོད་ཀྱང་། །ལེ་ལོ་བཏང་
སྙོམས་དབང་མི་གཏོང་། །རྒྱུན་དུ་དྲན་པར་སྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒོམ་དོན་གྲུབ་པ་ལས། སྒོམ་པའི་ཚེ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྒོམ་སྟེ། །ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དེ་ལ་སྒོམ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
སོ༔ ༔སར་རཧ་པས་ཀྱང་། གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་། །རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་གཞན་པ་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་བོས་ཀྱང་། ཟབ་ ༥
ཅིང་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགག་གདོད་ནས་དག །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ། བློ་མིག་ཞིབ་
མོས་རྟོག་བྲལ་བས། །བྱིང་རྒོད་རབ་རིབ་མེད་པར་ལྟ། །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། ཤེས་པ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་བཞག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན༑ ཤེས་རབ་ 346

༄། །ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་བླང་བའམ།
གཟུང་བའམ། དོར་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ལགས་སོ། །གང་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ལགས་སོ། །གང་ལ་ཡང་མི་
སེམས་རྣམ་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་འདི་ནི་ ༥
ཆོས་གང་ཡང་མི་སྒོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་སྒོམ་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ནམ་
མཁའ་ཅི་ལྟར་སྒོམ་ན། ཡང་མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ནམ་མཁའ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། 347

སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སློབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བསམ་བྱ་བསམ་པར་མི་
བྱ་ཞིང་། །བསམ་མིན་པ་ཡང་མི་བསམ་མོ། །བསམ་དང་བསམ་མིན་མ་བསམ་ན། །དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ།
ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་ ༥
དང་། འཁའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་བདེན་ཆུང་ལས་ཀྱང་། མ་མཐོང་བ་ནི་དེ་མཐོང་བར། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། ཞེས་
གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་ 348

ཁྲ་ བཀྲ་དོན་བཞི་ ཀྲ་

༄། །བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་ཞིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅི་ནུས་སུ་བསག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་

འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་སྒྱུ་མ་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། །སྒྱུ་མ་གཞན་དང་ཕུང་པོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ། །སྣ་ཚོགས་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་སྤྱོད་པ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་

རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གི་གཟུགས་སྤྲུལ་ཞིང་། །རྟ་དང་གླང་པོ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་བྱས། །དེ་ལ་ཅི་བཞིན་སྣང་བ་ ༥

གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཀྱང་། མི་རྟོག་ དྲན་པའི་བློ་ཡོད་ཀྱང་། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་རྒྱུན་མི་

བཅད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གོམས་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རློམ་སེམས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བདག་ཉིད་མཉམ་པར་བཞག་ཅིའམ 349

ལངས་ཞེས་རློམ་སེམས་མེད། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་(ཡོད་)ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེའི་ངང་ལས་དར་ཅིག་ཙམ་གནས་ན་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཉན་པའམ། ཀློག་པའམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་གང་གི་བསྐལ་པ་ཅིག་གི་བར་དུ་ཉན་པ་བས། གང་གི་སེ་གོལ་གཏོགས་ཙམ་ཅིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་ན་བསོད་ནམས་འཕེལ་ལོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན༔ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་གང་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལ་གནས་པ་ཤ་སྟག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐང་ཅིག་བསམ་གཏན་སྟན་ཞུགས་ན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ། །སྲོག་བྱིན་པ་བས་འདི་དོན་ཆེ། །ཞེས

༄། །གསུངས་སོ། །གཙུག་ཏོར་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཐོས་དང་བསམ་པ་བས་ནི། ཉིན་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྒོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་སྐྱེ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཚོགས་བསགས་པ་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྐད་ཅིག་བསྒོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་མི་གནས་ན། གཞན་དགེ་བ་དེ་དག་གིས་བདག་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཡུན་རིང་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བྱེད་ཅིང་། །བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བསམ་གཏན་བསྟན་བྱས་ཀྱང་༑ ཡང་དག་དོན་གྱིས་མཐའ་འདི་མ་རྟོགས་ན། །བསྟན་པ་འདི་ལ་དེ་དག་གྲོལ་མི་འགྱུར། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་འདི་སུས་ཤེས་པ། །ནམ་ཡང་དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་ཆགས་མི་འགྱུར། །ཞེས ༥

351

གསུངས་སོ། །སའི་སྙིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཏིང་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་འགྱུར་གྱིས། །དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན། །དེ་བས་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་པ་མཆོག
ཡིན་གྱིས། །མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་བྲི་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བསྐལ་པར་བྱས་པ་བས། ཉི་མ
གཅིག་བསྒོམས་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་ན། ཆོས་འདི་ལ་མ་འདུས་པ་ཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་དྲོས་པས
ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ། སྲོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པར་ཤེས། གཟུགས་སུ་མ་ཡིན། མཚན་དུ་མ་ཡིན། ཆོས
སུ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟིང་མེ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས

༄། །ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་རྗེས་སུ་སོང་བ་
མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པར་སྒོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདུས་མ་
བྱས་པར་བརྟེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་ལྷ་བསྒོམ་པ་དང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་བརྗོད་ཀྱང་འདི་ཡོད་ན་ཚང་བར་གསུངས། དེ་ཡང་གང་ནས་གསུངས་ན། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་

ལས་ཀ་ སློམ་མེད་བསྒོམ་པ་པོ་ཡང་མེད། །ལྟ་མེད་ སྤྱགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །ལྟ་དང་སྤྱགས་རྣམས་ཡང་དག་གནས། །ནམ་སྣང་མི་བསྐྱོད་དོན་གྲུབ་དང་། །རིན་ཆེན་དཔག་མེད་སེམས་དཔའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། གཟུགས་བརྙན་ལུགས་མ་ལ་སོགས་ལས། །རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རབ་བརྟེན་ན། །དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ལྷར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་། སྤྱགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །སྔགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། །གསང་བ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སྦྱིན་སྲེག་ནི། །དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སྟེར་བ་དང་། །རྣམ་རྟོག་འཇོམས་ཕྱིར་སྦྱིན་སྲེག་སྟེ། །ཤིང་སོགས་བསྲེགས་པས་སྦྱིན་སྲེག་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕར་ བཀྲ། དོན་བརྒྱད་ ཀ་

༄༅། །ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་ཚང་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མ་གཡོས་ན། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་འདུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་བསམ་པ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །ཐ་དད་ལ་མི་གནས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཁྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །བླང་དོར་མེད་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །མ་ཆགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་ཆོས་སྒོམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མི་བརྟེན་མི་གནས། སྲིད་པ་ཀུན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་དགེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་མཐུན་པར་སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཞི་བའི། སེམས་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་མི་ཆགས། བཟོད་པ་འདི་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །མཁས་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དག་ནི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་སྤངས་པ་སྟེ།

སེམས་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་མི་ཆགས། ཡང་དག་བསྒོད་ནམས་ཞིང་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། སེམས་ཅན་ཀུན་ཕན་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར། ཧྲིང་འཛིན་སྒོམ་ཞིང་ཁྱེར་ལྷི་སྤྲངས་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་མཁས་པས་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཕྱག་འཚལ་བ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། །ཅི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་། །ཅི་ལྟར་
མར་ལ་མར་བཞག་ལྟར། །རང་གིས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འདི། །ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདི་ར་ཕྱག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་ཡོད་ན་མཆོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་
མདོ་ལས། །སྟོང་ཉིད་ཆོས་ལ་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གང་མོས་པ། །དེ་དག་སྟོན་པ་མཆོད་པ་སྟེ། །མཆོད་པ་འདི་ནི་བླ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདུད་རྩི་གསང་བའི་རྒྱུད་
ལས༔ མཉེས་པ་དོན་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ། །སྤྲོས་སོགས་ཕྱུལ་བས་མཉེས་པ་མེད། །རང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དག །མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདི་ཉིད་དང་ལྡན་

༄། །ན༔ སྡིག་པ་བཤགས་པ་ཡང་འདི་རང་ཡིན་ཏེ། ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་བཤགས་པ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། །དྲང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་ལྟོས། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །འདི་ནི་འགྱོད་ཚང་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་འདི་ཉིད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དམ་ཚིག་སྲུང་བ་ཡང་ཚང་སྟེ། ལྷའི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ལ་སྡོམ་པ་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་རློམ་སེམས་མེད་པ་དེ་ནི། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་ཡང་མ་བྲེགས། ཆོས་གོས་ཀྱང་མ་གོན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་མ་མནོས་མོད་ཀྱང་། འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་གསུམ་ཡང་ཚང་སྟེ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་རྒྱུད་ལས། མ་བཅོས་རྣལ་མའི་ཟས་ཅིག་ཟོས་གྱུར་ན། །གྲུབ་མཐའ་མ་ལུས་ཀུན་ཀྱང་ཚིམ་པར་

འཁྱུར༔ ༔ཁྲིས་པས་མ་རྟོག་ཐ་སྙད་ཚིག་ལ་རྟེན། །ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ར་ཧ་པས་ཀྱང་། །ཀློག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་སྒོམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། །
བསྟན་ཆོས་སྙིང་ལ་འཆང་བའང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚོན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དོན་དེ་ཉིད་གཏོར་མ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས།
མཆོད་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ། །ལས་དང་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀུན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟེན་གྱུར་པས། །ཐམས་ཅད་འདི་ཡི་སྤྱོད་པར་ངེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ངོ་བོའམ་སེམས་ཉིད་
གཅིག་པུ་བསྒོམ་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་ན། ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་འབྱུང་བ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། །གནས་ལུགས་ལ་རྨོངས་པའི་སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ༔ ༔ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། །རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲེལ་པར་བཤད་པ་དང་། །རིམ་པར་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ཡང་། །རྨོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་སུ་གསུངས། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་འདི་ལ། །

པར།

༄༅། །རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བདེ་མཆོག་སྡོམ་པ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་མཁའ་མཚུངས་ལྟར། །རྟག་ཏུ་གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་ལ། །ས་དང་ལམ་ཐ་དད་མོད་ཀྱི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས། །ས་དང་ལམ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བགྲོད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇོ་བོས་ཀྱང་། །གཅིག་ཏུ་མཉམ་གཞག་སེམས་བརྟན་ན། །ལུས་ངག་དགེ་བ་གཙོར་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་གོམས་པའི་རྟགས་ནི། དགེ་བ་ལ་བག་ཡོད་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆུང་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྒྲུབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པར་འགྱུར། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར། ཚེ་འདི་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཡི། །དགེ་བ་དག་ལ་བག་ཡོད་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་

གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། །གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་བདུན་བརྒྱ་པ་

ལས; འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྒྱ་བར་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་སྐབས་སུ་ནི། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྲས་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྷ་རྣམས་དང་། །འགྲོ་བ་

ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། །ཤེས་རབ་ཀྱི་

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའོ།། །།དེ་ལྟར་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །བསླབ་བྱ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་རྣམས་རིམ་

༄༅། །ཕྱིས་བགྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་བཤད་ན། སྟོམ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་། །མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དང་། །ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་ལམ། །ལྔ་
ཡིས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྡུས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ལྔ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་གཞུང་ལྟར་ན་ཡང་། དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་བསྒོམས་ནས་གཞི་བརྟན་
པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་འབད་པར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ༥
རིམས་ཀྱིས་དྲོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས། །ཞེས་པས་ནི། སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་པས་ནི། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དང་འཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་ནི། རིགས་དང་ལྡན་པ་ཅིག་གིས་དང་པོར་བྱུག་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། སློབ་དཔོན་ལ་གདམས་ངག་མནོས་ནས། དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ 361

དགེ་བ་ལ་འབད་པ་བྱེད་ཚད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་དང་མོས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་གྱུར་པ་བཞིར་དབྱེའོ། །དེ་དག་ཅིའི་
ཕྱིར་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཏྲོད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་
གྱི་རྐང་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་སྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་
བར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་དུས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་

༄། །བསྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་དུས་སུའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི།
འདུན་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་སུའོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་
ཚོགས་ལམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ། བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དྲོད་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དྲོད་དང་རྩེ་མོའི་གནས་
སྐབས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །བཟོད་པ་

དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་ན་སྟོབས་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོགས་ཏུ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་
བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔོན་མ་
མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་ཏེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས

ཕར་ བརྒྱ་ ཞ་གཉིས་ ཀྲུན་

༄། །རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག །དགའ་བ་ཡང་དག །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག །བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །
སྒོམ་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཐོག་ནས་བཟུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་
པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་ ༥
མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །འདི་དག་བསྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚད་
མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་

པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། བསྒོམ་པ་བཞི་བ་ལས། ལེགས་སྟོན་པ་ཆུ་བཞི་ཆུ་བཞི་ལས་ ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ།

པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་མཐོང་བ་ལ་བཟོད་པ་

བརྒྱད་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་བ་དེས་ཆོག །ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་སྒོམ་ལམ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་གནས་དང་

ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་

ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་

ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པས་ན། སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་།

༄༅། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་ལ་སྐྱེས་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་རང་གཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི།
སྒོམ་ལམ་གྱི་མཐའི་སྦྱོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་པ། བསྲ་བ། བརྟན་པ། རོ་གཅིག་པ་
ཁྱབ་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ནི་རྐྱེན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པས་འཕན་མི་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྲ་བ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པས་སོ། །
བརྟན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །རོ་གཅིག་པ་ནི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་རྗེས

ལ་སྐྱེས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་
ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་ཟད་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བས་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ན་མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་ཡོད་དེ། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་ ༥
པའི་ལྟ་བ་ནས། མི་སློབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དང་། མི་སློབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཉིས

368

ཁར། བཀྲ། ཤ་བཞི། ཨཾ།

༄༅། །ཞི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩོལ་བ་དང་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་
པོའོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ
སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ།། །།ལམ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྡོམ་ནི། ལས་དང་པོ་དང་མོས་སྤྱོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ས་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །བཅུ་དང་
གསུམ་གྱིས་ས་རྣམས་བསྡུས། །ཞེས་སོ། །ས་དེ་རྣམས་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་རབ་དགའ་ནི་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལ་སོགས་
ཀྱིས་ནི་འོག་གི་ས་གཉིས་དང་གོང་གི་ས་བཅུ་བསྡུས་སོ། །དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནི། ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་མ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ནི་

ཀཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་དུས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་མགོ་གནོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་
རོ༔ །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བཅུ་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ༥
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ནས་གཟུང་ནས་བཅུ་པའི་
བར་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། ས་དང་པོར་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིའི་ཆོས་དང་། བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་གཉིས

༄། །ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིའི་ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ། །སའི་ངོ་བོ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དེ་ལ་སའི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །སའི་ངེས་ཚིག་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའམ།
ས་གོང་མ་གོང་མ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། ས་ཞེས་བྱའོ། །སའི་ངེས་ཚིག་དཔེ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་། ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ས་ཏེ་དཔེར་ན་བ་གླང་གི་ལྷས་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བགྲོད་
པས་ན་ས་ཏེ། །དཔེར་ན་རྟ་དཀྲུས་ས་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཕྲུང་གི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ས་ཏེ། དཔེར་ན་ཞིང་ས་བཞིན་ནོ། །ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ས་བཅུར་ཕྱེ་བའོ། །དབྱེ་བྲག་གི་ཆོས་ནི་ས་རེ་རེ་ཞིང་ཁྱད་པར་དགུ་དགུས་བསྟན་ཏེ། མིང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་

པར་དང་། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། མཐུའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལས་
དང་པོའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ཐོབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྲུབ་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་རབ་ཏུ་དགའ་
བའོ༑ ༑དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་གྱུ་གྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ། ཆོས་བཅུ་ལ་སྦྱངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། སྦྱིན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ

༄། །བཅུ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།
ས་དང་པོའི་ཐད་ཀ་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དག་ལས། དེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚོས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་བསླབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་
པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ས་བཅུ་པ་ལས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ལ། མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་
བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་མཐོང་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོས་མཆོད་པར་བྱེད། བསྙེ་སྟང་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་རི་མོར་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །

སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །བསྔོ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། བསྐལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་མཆོད་ཅིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་དང་༑ དགེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་སྟེ། རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་གསེར་ལྟ་བུ་དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་དག་གིས། ཅི་ཙམ་ཅི་ཙམ་དུ་མེར་བསྲེགས་པས། དེ་ཙམ་དེ་ཙམ་དུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱིར་ས་བཅུ

ཁ ཤེར་ཕྱིན། ཀ

༄༅། །ཕ་འདི་རྣམས་མཉམ་གཞག་ལ་རྟོགས་པའི་ཅིག་ཏུ་མཚུངས་མོད་ཀྱི། རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་ཡོད་དོ། །སོ་སོ་བཅུ་པོ་དེ་བཤད་ན། ས་དང་པོ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱངས་པའི་ཁྱད་
པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་ན་རྣམ་ ༦
པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཕྱུགས་ཤུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིགས་པ་ལྔ་དང་ཡང་བྲལ་ལོ། །འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་
ཏུ་འདིགས་པ་ལྔ་པོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཚོ་བ་མེད་པའི་འདིགས་པ་འདས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པས་འདིགས་པ་འདས། འཆི་བས་འདིགས་པ་འདས། །ངན་འགྲོས་འདིགས་པ་འདས། འཁོར་

ཀྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བའི་འཇིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། །ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་འཛམ་བུའི་གླིང་
ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེར་སྣའི་དྲི་མ་སེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །འཛམ་གླིང་
དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཀྱི། གཞན་དོན་ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་ཏེ།
སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། འདོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་
སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་བརླབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག

༥ 376

ཁར་ བཀུ་ཀུ་བཀུད་ ཀུན་

༄། །རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་

དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་

ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་གཉིས་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ངེས་ ༥

ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཆལ་ཚུལ་རྩོལ་བའི་དྲི་བྲལ་ཕྱིར། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྱས་པ་གཟོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཟོ་དང་ 377

བཟོད༔ ༔རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྙིང་བརྩེ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། སྦྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ག་
ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ
ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་དཔེར་ན་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་དག་གིས་ཚུར་གྱིས་བཀུས་ནས་མེར་བཙུག་ན། དེ་བས་ཀྱང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི། སྔར་བས་ཀྱང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་འདི་སྙམ་དུ། བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་

༄༅། །སྐམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཆོག་གི་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་གཟུང་ནས་བཅུ་པའི་བར་འདིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒོམ་སྤྲངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་ནི་མི་སྤོང་བར་འཛོག་ལ། མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་མགོ་ནོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། ཕལ་ཆེར་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལས་བཟློག་ནས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན་བདུན་དག་གིས། །འགྲོ་ཕན་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ས་གསུམ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི་འོད་བྱེད་

༥ 379

པའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་གསལ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་
སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ལ་སོགས་ཆོས་ལྔ་ལ་བསླབས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་དེ་སྦྱིན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཟུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ
གསུམ་པོ་ངེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་སླ་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པའི་ལག་ན་བསྲེལ་ན། དང་པོའི་སྲང་གྲངས་ཀྱི་ཚད་ ༥

༄༅། །ལས་ཉུང་དུ་མི་འགྲོ་བར། སྐྱོན་དང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་མི་འགྲིབ་པར་གནས་
ཤིང་། ཤིན་ཏུ་དག་པ་དང་བྱང་བ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ཧོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་
པའི་ཆོས་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་ཐོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མེའི་འོབས་སྟོང་གསུམ་ཙམ་དུ་བདག་ཉིད་འཆོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུ་མཐུན་མཆོག་གི་
དོན་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་
ཆགས་བཟློག་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་ཡི་དབང་ཆེན་མཁས་པ་སྟེ། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བཟློག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་

ཞིག་ལ་ཧ་ཅང་ངེ་འཛིན་འབུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་རོ། །ས་བཞི་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། འོད་འཕྲོ་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་འཕྲོ་བས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བསྲེག་པས་ན་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མི་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་བསྲེག་བྱེད་འོད་ལྟ་བུ། །དེ་ལྡན་ཕྱིར་ན་ས་དེ་ནི། །
གཉིས་པོ་བསྲེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། དགོན་པར་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུས། ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ནགས
གནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྡོམ་བསྟེན་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
སྐྱེར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་

ཕར་ བརྒྱ་ གོ་གཅིག་ ཕྱིན་

༄༅། །དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ན། རྒྱུན་དུ་མ་བྱས་
པའི་གསེར་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་། ས་འོག་མ་དག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་
བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། འདི་
ལྟར་ཆོས་ལ་སྲེད་པར་ཡང་ལྡོག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་
རྒྱལ་པོར་རབ་འཐབ་བྲལ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོམས་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །རབ་འཐབ་བྲལ་གནས་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་རབ་

༥ 383

བྱུང་བ། །ཀུན་ནས་འཛེམས་བྱེད་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། །སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །ས་ལྔ་པའི་མིང་
གི་ཁྱད་པར་ནི། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་བྱ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཅན་དོན་ནི་བསྒྲུབ་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྲུང་བས་ན། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ།
དེ་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རྟེན་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱིམ་པ་དང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་སྤངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལའང་མཁྲིན་པ་དང་། །འདུ་འཛིར་གྱུར་བའི་གནས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཕར་ བཀྲཱ་ ཀོ་གཉིས་ ཀྲཱ་

༄། །སེམས་དཔའ་དེ་སྦྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ༥
སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ལ་རིན་
པོ་ཆེ་སྤྱག་གིས་སྦྲས་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྔ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་
ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་དཔྱད་པས་རྣམ་པར་དག་སྟེ། ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་
ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། །ཞེས

གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཟློག་པ་ལ་མཁས་

པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར། །མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ལྟ་གནས་བཟློག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། །སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྔར་རོ། །ས་དྲུག་པའི་མིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་

པར་ནི། ས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ན། མངོན་དུ་གྱུར་པ་

ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

༄༅། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་ཆོས་དྲུག་སྤང་བ་ལ་བསླབ་པ་སྟེ། །དེ་
ལྟར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་
སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་
གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་
མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་བཻ་ཌཱུརྻས་སྦྲས་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་བའི་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། གང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲུལ་དགའ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཟློག་པ་ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲུལ་དགའ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་

༥ 388

༄༅། །ཞིག་ལ་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲར་རོ། །ས་བདུན་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི་རིང་དུ་སོང་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་
ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་སྦྱོད་པའི་མཐར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བགྲོད་ཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་བ་ལ་སོགས་ཉི་ཤུ་སྤངས་ནས། དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཆོས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་བརྟེན་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
ཡང་༑ བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྦྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ག་ཉམས་སུ་ལན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་

བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་སྦྲུས་ན་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཡང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པས། ཉན་རང་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ ༥
ནི༑ ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་
དང་༑ ༑ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྒྱུར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་

༄༅། །ལ་མཁས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །དབང་བསྒྱུར་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་པའི། །སློབ་དཔོན་ཁྱུ་མཆོག་ཆེན་པོར་
འགྱུར༑ ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲར་རོ། །ས་བརྒྱད་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི།
མི་གཡོ་བའོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། མཚན་མ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་ ༥
གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་
བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ། 391

ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་མགར་མཁས་པས་བརྒྱན་དུ་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ༑ འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བདག་པོའི་མགོ་འམ་མགུལ་པར་བཏགས་ན། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིག་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཁོང་དུ་

༄༅། །ཚུད་པས་སྟོང་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དངང་མི་སྐྲག་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས། བྲི་བ་མེད་ཅིང་། འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་། བྲི་བའམ། འཕེལ་བ་མི་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། བྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས། དབང་རྣམ་པ་བཅུ་ཡང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལ་དབང་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ། ཡོ་བྱད་ལ། ལས་ལ། སྐྱེ་བ་ལ། སྨོན་ལམ་ལ། མོས་པ་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་ལ། །ཡེ་

ཤེས་ལ། ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་སྟོང་གྱི་ཕྱུད་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། །དགྲ་བཅོམ་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི། །དོན་གཏན་འབེབས་ལ་འཕྲོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། །སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་རྙེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །ས་དགུ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་སོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་བློ་གྲོས་བཟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བློ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སྨོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ ༥

༄༅། །ནོ༔ ༔དེ་ལྟར་ཡང་། སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ག་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི།
སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དེ། འཁོར་ལོ་
སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མགོ་འམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། གླིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པ་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག

པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་བའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི། སྟོང་གཉིས་བདག་པོ་ཚངས་པར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་དྲིས་པ་ལས། །དགྲ་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི།

ཁམ། བཀྲ། གཾ་བཀྲ། ཀྲ།

༄༅། །སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཚང་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་སོ། །ས་བཅུ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པས་ནི་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཕབ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །ཡང་ན་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྲིན་བཞིན་གཉིས་ ༥
ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱམས་པ་དང་བྱམས་པའི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། གསང་སྔགས་ནས་ས་བཅུ་པའི་མཐར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་། འདི་ར་སྨོས་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དྲི་བ་ལན་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་མ་བསྟན་ཏེ། འཕགས་ 397

པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ས་དགུའི་བར་དུ་ཤེས་བྱ་ཚད་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་བློས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ། རྣམ་པར་འབྱེད་པ།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཅུས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ས་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ས་ཞེས ༣

པ་ནི་ས་བཅུ་པའོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ས་ཟེར་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས

ཀྱིས་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །འོད་ཟེར་དབང་གིས

དབང་བསྐུར་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སྤྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡེ་ 398

༄། །ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤེས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱན་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་དང་བཟོ་བོས་མ་བྱས་པ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་དེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐུར་གྱི་མགོའམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་དང་མིའི་
རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་།
ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་
རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱུག་

ཀོཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། ཉན་རང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ནི། །
གནས་གཙང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར། །བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདག །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དག་ལ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཐོབ་ཅིང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲར་རོ། །གཞན་ཡང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ ༦
རེ་རེ་ལས་ཀྱང་། གྲངས་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་སྟོན་
ནུས་སོ། །གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་རང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་ནས་ཆོས་སྟོན་

༄༅། །པར་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། བསྒྲུའི་ཁུང་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །གྲངས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བཅས་དང་། །གཞན་ཡང་ལྷ་
དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་སྟོན་པར་ནུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་ཀྱང་། །བསྐལ་པ་
གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བགྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ས་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་
མེད་པ་དང་པོས་ནི། མོས་པ་སྤྱོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུར་ལེན་པ་ཐོབ་ཀྱིས་མི་འབད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་

གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པས་ནི། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་ལས་འདས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཏེ། འདི་ལྟར་བསམ་པ་
དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ངེས་པར་འབད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྲིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་ཆེན་པོས་སྦྱོར་བ་དེའི་ནང་ན་ལ་ལ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འདུམས་པར་བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་
འདུམས་པར་བྱེད་ཀྱི། །གྲངས་མེད་པ་འདུམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། །སའི་
རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དགུ་པའོ།། །།འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བགྲོད་པར་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངང་དུ་མངོན་པར་

༄། །རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་འོ། །བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་། སྤྱོམ་ནི། རང་བཞིན་སྒྲ་དོན་དབྱེ་བ་
དང་། རྣམ་གཞག་གྲངས་ངེས་མཚན་ཉིད་དང་། །ཁྱད་པར་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་བསྡུས། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནི། སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ས་དང་ལམ་
རྣམས་སུ་སྤུན་ཕྱུག་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཇུག་ཐོགས་ཏུམ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དབྱེ་བར་ཟད་པས།
གཉིས་པོ་དེ་སྤངས་པས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཐ་དད་དེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་མངའ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མངའ་

ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་ནི་མི་མངའ་ལ་ཅི་ཡང་ས་ལེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཆར་གྱི་གཞུང་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཆོག །རིག་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདིར་དད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་། བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །བསྟན་

ཁ་ ཉིས་བརྒྱ་ གཉིས་ ཕྱིར་

༄། །བཅོམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག །སྤྲུང་ལ འོད་ཟེར་ཀུན་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག །བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དོ། །གཞུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་མངའ་ལུགས་བཤད་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །དོན་དམ་མཁྱེན་པ་སྟེ། །སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་ལས། །ཡུལ་གྱི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པར་བཅད་པ་ན། །བློའི་འཇུག་པོ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས ༥

སྤྲོས་པ་མེད་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་པས། །ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའམ་མར་ལ་མར་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པའམ། གཟུགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་བསྙད་པ་ལྟར་རམ། སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་དང་། །མར་ལ་མར་ནི་རྗེས་ཞུགས་ལྟར། །ཤེས་བྱ་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འདྲེས་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱར་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང་། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས་ཤེས་རབ་ཆེན་

ཕ། ཉིས་བརྒྱ་གསུམ་ ཀྱེ

༄༅། །པར་འགྱུར། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་ཚོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱུ་རུ་ར་རློན་པ་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་
ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་མཁྱེན་པར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཟླ་བའི་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། །རྒྱུ་ཡི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་
མཁྱེན་སྟོབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་ཞིང་ ༢
གཟིགས་ན་དངོས་འཛིན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྡུད་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་པོ་འགའ། །སྒྱུ་མ་ཐར་བར་བྱ་ཕྱིར་
བརྩོན༑ ༑གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མངོན་ཤེས་པས། །སྒྱུ་མ་ལ་ནི་དེ་མི་ཆགས། །དེ་བཞིན་སྲིད་གསུམ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་

མདོ་ལས་ཀྱང་། །སྒྱུ་མ་མཁན་པོས་སྒྱུ་སྤྲུལ་བ། །སྒྱུ་མ་ལགས་པར་འཚལ་བས་ན། །དེ་ལ་རྨོངས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ཀུན་དེ་བཞིན་གཟིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་ཕྱག་
འཚལ་བསྟོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་མཁྱེན་པ་ནི་མངའ་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་མཁྱེན་པ་མི་མངའ་འོ། །དེ་ལྟར་མཁྱེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་མ་མཁྱེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་རྒྱུ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་རྒྱུ་བྱས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱུ་བྱས་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་ནད་ཅན་
ལ་སྐྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཇུག་ཧུམ་རིག་པ་སྤངས་ནས། ཆོས་འགག་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གཟིགས་པས།

༄༅། །ཀུན་རྫོབ་འཕྲུལ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་ནད་དག་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྲ་ཤད་དང་རབ་རིབ་མི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་འདི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པར་ཟད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་པས་དེ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་នོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་བློ་ཡོད་ན། འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་སྣང་བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འཁྲུལ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་སྔ་མ་པ་ན་རེ། རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བས། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས། དུས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་གཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁྲུལ་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་འཁྲུལ་པར་བརྗོད་པ་ཡང་མི་

འཐད་དེ། གཞན་གྱི་ཤེས་པ་པོའི་འཁྲུལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་། དེ་འཛིན་པའི་བློས་མ་ལུས་པ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་། བྱང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་

བརྟན་པར་ཟད་པས་འཁྲུལ་བཅས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན། འཁྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ན། །མ་འཁྲུལ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་

ཞེན་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་པ་མེད་ལ། གནོད་པ་མེད་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་མི་འགྲོ། །ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པ་སྔ་མ་ནི།

ཇི་སྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྔ་མ་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་ནི། །འཁྲུལ་མེད་མཉམ་གཞག་བློ་འཛུག་མེད། །ཕྱི་མ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་ནི། །

འཁྲུལ་སྣང་རྗེས་ཐོབ་བློ་འཛུག་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་པ་ཕྱི་མ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ། འཕགས་པ་སློབ་མཐའ་ཡས་སྐྱབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་

༄༅། །བཞིན་གཤེགས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། །ཆོས་གང་ཡང་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་མ་མཁྱེན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཁྱེན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ༑ ༑ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །ཐར་པར་འགྲོ་དང་ལྡན་ཞེས་སྨྲ། །ཁྱོད་ནི་ཞི་བར་གཤེགས་གྱུར་ནས། །ལྕུགས་གུམ་ལྟ་བུར་བགྲང་དུ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དགེ་བཤེས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནོར་བ་
ཐམས་ཅད་ཟད་པའམ། །རང་བཞིན་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ། དེ་སྐད་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན། དོན་ལ་ཆོས་སྐུ་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཐར་པ་ནོར་པ་ཟད་ཙམ་
ཉིད༑ ༑ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐུ་ནི་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མི་མངའོ། །འོན་མདོ་ལས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

མི་འགལ་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོར་སྣང་དུ་སྐྱེས་པ་ལ། སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པར་བཞེད་ལ། ཇི་སྙེད་པ
མཁྱེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ལ་འཇོག་པས་ན། ལུགས་འདི་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་བཞེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་གཟོ་བཅོས་མ
ཕོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་མེད་དམ། རྟག་ཆད་ཚིག་དང་བློ་ལས་འདས་པ་འདི་རང་ཡིན། འདི་ལ་ཅི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཁས་སུ་རེ་བའི་བློས་བྱས
པས༑ སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཞུས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་པ་གཅིག་གསུང་དུ་ཡོང་མི་སྙམ། ཆོས་སྐུ་བློ་འདས་སྐྱེ་མེད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན། ངལ་མ་དྲི། སེམས་ལ་ལྟོས་དང་། དེ་འདྲ་ཅིག་ཡིན་གསུངས་པས
དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའམ། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཉིད

༄། །དུ་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཆེ་བ། །ཉི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་སྤྲངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་
ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་རྟག་ལྡན་པ། །སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཞིང་། །གནས་གྱུར་ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་ལྡན་ཐོབ་པ་སངས
རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྒྲའི་དོན་བཤད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་གཉིད་དང་འདྲ་བ་ལས་སངས་ནས། །ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་བློ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །བློ་རྒྱས་གཉིས་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤང་བཤད་
པའི་སྤྲངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཤེས་བྱ་ལ་བློ་རྒྱས་ཞེས་པ་ཡང་རྟོགས་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ། །དབྱེ་བ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་ན་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།

ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་གསུམ་མངའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་སྐུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། སྐུ་ལྔར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་རང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་མི་བལྟ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བྱིན་བརླབས་ ༥ 414

ཕར། ཉིས་བརྒྱ་བདུན། ཕྱིན།

༄། །དང་། གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་སྟེ། དེ་གསུམ་འཛོམ་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་འབའ་ཞིག་

ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས། ཀུན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་པའམ། ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་སངས་རྒྱས་དང་ཞལ་མཇལ་བར་རིགས་

ཏེ༑ དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་གཅིག་པུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། མེད་པ་སྣང་བ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། ལོག་ཤེས་

ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལོག་ཤེས་ལ་སྦྱང་ནས། དེ་ཙམ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་གཅིག་

པུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྨོན་ལམ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨོན་ལམ་ལ་མངའ་བརྙེས་སམ་མ་བརྙེས། མ་བརྙེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་མི་

ཅ 415

འགྱུར་ལ། བརྟེན་ན་སྨོན་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བཏབ་པས། སྨོན་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀུན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་པས། སྨོན་ལམ་གཅིག་པུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི། གསུམ་པོ་དེ་འཛོམ་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་སྐུས་རང་དོན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཐོབ་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྐུ་དེ་ཐོབ་པར་མ་ཟད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་མོས་པ་བྱས་པ་དང་། ཚུར་ཟད་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པ་དང་། ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རིམ་པ་ལྟར། ཚུར་ཟད་དང་། མང་པོ་དང་། དུ་མ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་

༄༅། །ལྔ་བ་ནི། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། མཐུ་ཕྱིན་སྨུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མོས་པ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲངས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་རང་སངས་
རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ ཅ
དཔའ་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་
གཉིས་ཡོད་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་ལ་ལོངས་སྐུའོ། མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་ལ་སྤྲུལ་སྐུའོ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། སྐུ་གསུམ་པོ་སོ་

ཀཾ་ཚང་མཁན་དཔག་གཅིག་བསྡུས།

སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས། ནོར་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའམ། འཁྲུལ་ངོར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་
ལ་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱིས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། བླ་མ་མི་ལས་
གསུངས་པ་དེ་ཀ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། མཉམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་། རྟག་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། གཙང་བ་
དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དེ་ལ་མཉམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པ་ནི། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པས་

༄༅། །དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་ནི། སྒྲོ་བསྐུར་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྙོམས་འཇུག་གི། སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་
དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་གསལ་བ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐོག་མ་མཐའ་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །
ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་སྐུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། ཕྲ་ཞིང་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། འཁོར་དང་། ཞིང་དང་། སྐུ་དང་། མཚན་དང་། ཆོས་དང་། མཛད་པ་དང་།

ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གང་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ནི། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག་གོ །གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཞིང་ནི།
ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐུ་ནི། དཔལ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། །གང་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ནི། སྐུ་དེ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྡན་པའོ། །གང་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་གོ །གང་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི། རྒྱལ་སྲས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ ༦
པའོ༔ ༔ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འབད་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། སྐུ་ལ་སོགས་པ་སྣ་
ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་བསྡུད་དང་ཞིང་དང་ 420

༄། །མཚན་༔ ༔སྐུ་དང་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། རྟེན་དང་། རྒྱུ་དང་༔ ཞིང་དང་། དུས་དང་། རང་བཞིན་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུའོ། །རྒྱུ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞིང་ནི། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་ཡང་ངོ་། །དུས་ནི། འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །རང་བཞིན་ནི། །སྤྲུལ་པ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཏེ། །བཟོ་སྤྲུལ་པ་པི་ཝང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་སྣ་ཚོགས་དཔེ་མེད་པར་མཁས་ཤིང་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པ་རི་བོང

ལ་སོགས་ལུས་དམན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ལེན་པ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་། ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཞི་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པའི་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་ལ་དགྱེས་རོལ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདའ་བར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དག་

༄། །ཅི་རིགས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འདུན་ཅིང་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དག་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྨིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་པ། །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་པར་ནི་གསུམ་སྟེ། མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྣང་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །ལོངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་

པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་
ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པའོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། རིགས་མཐུན་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་མཚམས་པའི་དུས
ལས་མི་ཡོ་ལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྟག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད། །རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྣང་བའི་ཁྱད་
པར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ཆོས་སྐུ་སྣང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ལོངས་སྐུ་སྣང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་སྤྲུལ་སྐུ་སྣང་ངོ་། །དམ་ཆོས

༄༅། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པའོ།། །།འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། ཅེས་པ་ལ།
འོ་ན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཐར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་
དོན་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ། རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བར་འདུག་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅང་འབྱུང་ངམ་སྙམ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་འབད་རྩོལ་དང་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ ༥
བཞིན་དུ། འགྲོ་དོན་ལྷུན་གྲུབ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་ན། སྡོམ་ནི། སྐུ་ནི་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། །དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱང་ནི། །རྟོག་པ་མེད་
པར་འགྲོ་དོན་མཛད། །གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་བསྡུས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས། །རྒྱུད་བླ་མ 425

ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བརྒྱ་བྱིན་ཇ་སྦྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྲ་བརྙན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། སྐྱུ་རྫོག་པ་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། །དཔེར་ན་ལྷ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དེ། ལྷའི་བུ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་
བཟང་ན་བཞུགས་པ་ལ། ཁང་བཟང་བཻ་ཌཱུརྻའི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་དྭངས་པ་ཡིན་པས། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཁང་བཟང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེར་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་
སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཞན་དག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་ནས། ངེད་ཀྱང་མྱུར་དུ་འདི་ལྟར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དེའི་དོན་དུ
དགེ་བ་ལ་འབད་པས་ཤི་འཕོས་ནས་དེར་སྐྱེའོ། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་པ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོན་པ་ལ།

༄༅། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འཚག་པ་དང་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་དང་གཟིམས་པ་དང་ཆོས་གསུང་བ་དང་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པ་མཛད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྣང་བས་དེ་ལ་དད་ཅིང་འདུན་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐུར་སྣང་བ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་བཻཌཱུརྻ་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྐུ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་འཆར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐུ་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །ལྷའི་རྔ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་ན། །ལྷའི་རྔ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུགས་འཆང་ཞེས་བྱ་བ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས

ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ཚོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། ||ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། སྡོམ་ནི། སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་
གཉིས་བསམ་པ་དང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་། །ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྡུས་སོ། །ཞེས
པའོ༑ ༑དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན་རང་ཡང་རྟག་ཏུ་བཀྲེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། དབུལ་ཞིང་

༥

༄༅། །མཛོད་དེ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །སྤྲིན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། །ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་
འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། །དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཚོགས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆར་ས་ལ་བབ་ནས་ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
བསྐྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་འབད་མེད་པ། །ས་ལ་མངོན་པར་འབབ་པ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་གདུལ་བྱ་ལ་བབས་པས། དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཆུ་ཡི་
ཆར། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ལོ་ཏོག་རྒྱུན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་དོ། །ཚངས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། །དཔེར་ན་

ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་པ་དེ། །ཚངས་པའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། །ལྷའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་བསྐྱོད་བཞིན་དུ།
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྤྲུལ་ནས་དོན་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་
དུ། །སྣང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་ལས། །བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྤྲུལ་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཉི་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟོག་པ་མེད་པར་དུས་གཅིག་ཅར་དུ། པདྨ་ལ་སོགས་པ་མེ་ཏོག་གི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས། རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རིགས་དང་མོས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བློའི་པདྨ། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་འབྱེད་པར་མཛད་

༥ 430

༄། །ཉོ། ༑དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་པ་ཡིས། །པདྨ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཡི། །ཉི་མ་དང་ཆོས་འོད་ཟེར་དག །གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་པདྨ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན། ཉི་མ་དེའི་གཟུགས་བརྙན་སྣོད་དྭངས་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཅིག་ཅར་འཆར་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་སྣང་བ་དག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །
བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཆར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་པ་ནི། །དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་
ཀྱང་༑ གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཅི་དགོས་འབད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་

ཀློང་ཆེན་ངག་གཅེས་བཏུས།

ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྐྱོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་པ་སོ་སོར་རྫོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་
པ་ཐ་དད་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བརྙན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྲོ་
དོན་མཛད་པའི་དཔེ་བསྟན་ཏོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའོ། །དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ ༣
ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་འདི་ནི། །བརྩེ་དང་རམ་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་ངོར། །ལྷ་རྗེ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་བཀོད་པ་རྫོགས་
སོ།། ༈ ༎མགོ་རྒྱུའི་ལོངས་སྤྱོད་འཇོམས་ཀྱང་མ་བསགས་ཤིང་། །འདོད་ཡོན་འཁོར་མང་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཞེན་པར། །བསླབ་གསུམ་སྡེ་སྣོད་རིག་པའི་བང་མཛོད་དེ། །སྤོང་དང་ཀློག་པའི་སྙིང་གི་དབུས་སུ་

༄༅། །བསྐྱུལ༔ ༔ཅེས་པ་འདི་འང་རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་ངེས་དོན་གསུང་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པ་དེས་སྤུན་སེང་ཞིག་ལ་མཁའ་ལྡིང་ཕྱུག་ཏུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

བཅིག

༄། །བློ་སྦྱོང་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་དད་པའི་གདུང་སེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༥

༄༅། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་དང་། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན། །གྲོལ་སྡེ་རྣམ་གཉིས་གུ་ཎ་མི་ཏྲ་དང་། ། ༥
སེངྒེ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་། །བློས་བཏང་ནློག་སྒོམ་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །གང་
ཞིལ་ཀུ་སུ་ལི་པ་ཆེ་ཆུང་དང་། །གསེར་གླིང་པ་དང་མགོན་པོ་ཨ་ཏི་ཤ །འབྲོམ་སྟོན་པོ་ཏོ་བ་དང་ཤ་རབ། །རྣལ་འབྱོར་འཆད་ཁ་བ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཡུམ་ཀ

གཉིས

བརྒྱད་འདེབས

༄༅། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་། །བློས་བཏང་ཟློག་སྒོམ་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །སྐྱིལ་བུ་པ་དང་འོད་ཟེར་བླ་མ་དང་། །ལྷ་
སྦྱིངས་བྱང་ཆུབ་འབུམ་པ་ཀུན་རྒྱམ་མཚན། །ཡོན་ཏན་དཔལ་བ་མཁན་ཆེན་བདེ་བ་དཔལ། །བཀའ་བཞི་གྲགས་པ་གཞོན་ནུར་གསོལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་། །བློས་བཏང་ཟློག་སྒོམ་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བྱང་སེམས་བསོད་གྲགས་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་

དཔལ༔ ༔ཡོན་ཏན་བློ་གྲོས་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་དང་། །པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ཀུན་དགའ་མཆོག་གྲུབ་མཚན། །རྗེ་བཙུན་གྲོལ་མཆོག་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་
དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱོངས་ཤོག །བློས་བཏང་ཟློག་སྒོམ་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ལུང་རིག་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོལ་བའི་མགོན། །རྒྱལ་ཚབ་རྣམ་གཉིས་
རྣལ་འབྱོར་ཡོན་ཏན་མགོན། །མགོན་པོ་དཔལ་འབྱོར་མགོན་པོ་གྲགས་པའི་མཚན། །མགོན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
འབྱོངས་ཤོག །བློས་བཏང་ཟློག་སྒོམ་ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཚེ་དབང་ནོར་བུ་ཕྲིན་ལས་ཤིང་རྟའི་ཞབས། །བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གྲུབ་བརྟེས་བློ་གྲོས་མཚན། །ཀརྨ་
ལྷག་མཐོང་གཞན་ཕན་འོད་ཟེར་རྗེ། །རྩ་བའི་བླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་གསོལ་བ་འདེབས། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱོངས་ཤོག །བློས་བཏང་ཟློག་སྒོམ་

ཨ། སྐོར་

གཏམ་ཚོགས། བཀྲ་འདེབས་

༄༅། །ནུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞེན་ལོག་ངེས་འབྱུང་གཉིས་པོས་གཞི་བཟུང་ནས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གསང་། །ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རྣམ་པ་གཉིས། །སྐྱེས་བརྟན་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཆོས་བརྒྱད་རྨང་བསྒྲེལ་བདག་འཛིན་རྩད་ནས་བཅད། །གཞན་གཅེས་གཉིང་ནས་འབྱོངས་ཏེ་ཅི་སྣང་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་ཁྱེར་ནུས་པའི། །བློ་སྦྱོང་མཐའ་རུ་ཕྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་གནས་བྲལ་སྟོང་ཉིད་དང་། །ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་བའི་དོན། །ལྷུན་གྲུབ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པར་བདག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་འང་བློ་སྦྱོང་ཁྲིད་ཡིག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་སྦྱོལ་བ་ཤུ་བྷཾ།། ། །།མགོ་རྒྱུའི་ལོངས་སྤྱོད་འཛོམས་ཀྱང་མ་བསམགས་ཤིང་། །འདོད་ཡོན་འཁོར་མང་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཞེན་པར། །བསླབ་གསུམ་སྡེ་སྣོད་རིག་པའི་བང་མཛོད་དེ། །སྒོང་དང་ཀློག་པའི་སྙིང་གིད་བུས་སུ་བསྒྲིལ། །ཅེས་པ་འདི་འང་ ༥

རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་ངེས་དོན་གསུང་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པ་དེས་བྱུན་སེང་ཞིག་ལ་མཁའ་ལྡིང་ཕྱུག་ཏུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་ཡིག་བློ་དམན་འཇུག་བདེ་ར་བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གུ་རུ་བཛྲ་པཱ་ཎི་ས་ཧེ་ཏུ་ན་མཿ བྱམས་པའི་འཁོར་ལོ་སྐོར་དུ་འགྲོ། །དོན་གཉིས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །ཐུབ་མཆོག་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ནི། །མི་ཕྱེད་དད་པས་གཙུག་ཏུ་བཅིང་། །དཔའ་བོ་སྙིང་རྗེའི་གྲུ་བཟུང་ནས། །སྲིད་འགྲོ་སྡུག་བསྔལ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ། །འཇམ་དཔལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སོགས། །གྲགས་ཆེན་རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་འདུད། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་ལམ་བཟང་སྟོན། །བླ་ན་མེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འདྲེན་པ་ནི། །བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བགྱིའོ། །སྲས་བཅས

ཡང་ཡུང་ ཀྱིས་ ཁྲིད་ཡིག་

༄། །རྒྱལ་བའི་བགྲོད་གཅིག་ལམ། །གོ་བར་སླ་བས་བསླད་མེད་ལ། །ལག་ལེན་བདེ་བས་འཇུག་པར་སྒྲོ། །ཟབ་པས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་དེ་འཆད། །འདིར་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་སྟོན་པ་ལ་གསུམ། བརྒྱུད་པའི་བྱུང་ཁུངས། སྤྱིའི་དགོས་དོན། ཁྲིད་གཞུང་དངོས་ ༥
འཆད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་དབང་སྲས་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་མན་ངག་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མངའ་བདག་གསེར་གླིང་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་

དང་༔ རང་གི་སྐུ་ཤ་དངོས་སུ་སྤྲིན་ཅིང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་བླ་མ་རྣམ་རཀྟི་ཏ་དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རང་ལ་དངོས་སུ་ལེན་ནུས་པ་བླ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ་གསུམ་ལས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་ཡུན་རིང་དུ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཇོ་གས་པར་གསན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས། བོད་ཀྱི་མགོན་དུ་
ཕེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐོར། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་བྱང་གྲོལ་དུ་བཀོད་པ་ལས། སློབ་མའི་གཙོ་བོ་
ཁུ་རྔོག་འབྲོམ་གསུམ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་དངོས་འབྲོམ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སློབ་རིགས་གསུམ་སྤྲུལ་པ་སྐུ་མཆེད་གསུམ་ལ། གཞུང་། གདམས་ངག །མན་ངག་གསུམ
གྱི་བཀའ་སོ་སོར་བབས་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ། བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་བཤད་སྲོལ་གྱི་བཀའ་དགེ་ལུགས་པ་ལ་བབས། །བདེན་བཞི་

༄༅། །གདམས་ངག་ཏུ་སྟོན་པའི་བཀའ་དྒྲགས་བརྒྱུད་པ་ལ་བབས། མན་ངག་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་བཀའ་སྲོལ་གཉིས་ཀས་སྐྱོང་བར་བཞེད། །དེ་ལྟར་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེར་གྲགས་པ། ལྷ་བཞིས་ལུས་བརྒྱན། སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱིས་ངག་བརྒྱན། བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་བརྒྱན་པའི་བཀའ་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ། མདོ་ལུགས་རང་རྐང་དང་། སྔགས་དང་ཟུང་ཟད་འབྲེལ་བའི་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་མོད། གཙོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཀའ་བབས་པས་བརྒྱུད་འཛིན་སྐྱེས་ཆེན་ཕལ་མོ་ཆེས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་མན་ངག་དང་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ཅིང་། དེ་ལའང་ཁྲིད་ཚུལ་གྱི་ཕྱག་སྲོལ་འདྲ་མིན་མང་བ་ལས། དོན་བདུན་མ་འདི་ནི་བྱ་འཆད་ཀ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་གདམས་པའི་བཀའ་སྲོལ་ལས་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་བདེ་འབྲས་ལ་སྙིང་ ༥

པོ་མེད་པ་ལྟ་ཞོག །ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་མྱང་འདས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་དགོས། དེ་འཐོབ་པར་བྱེད་
པ་ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྲོས་བྲལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་དེ་གཉིས་ལ་མི་
བརྟེན་པའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་
ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་གང་དང
ལྡན་ན་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲངས་སུ་ཆུད་པའི་རྩ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། དེའང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་།

༄༅། །མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནའང་དམིགས་མེད་སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་ཉག་གཅིག་མཛད་པ་ལས་ཅིའང་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ངེ་བཞིན་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་སྦྱོང་ན་ངེས་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་སྐྱེས་པས་དོན་དམ་བྱང་སེམས་རང་ཤུགས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་འབྲས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནན་ཏན་དུ་བསྒོམ་དགོས་ལ། དེའི་གདམས་ངག་འདུན་པས་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །མྱུར་ཏུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འོག་ཏུ་འཆད་པའི་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསྒོམ་རིམ་ཁོ་ན་ཏེ། བློ་སྦྱོང་རིམ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡན་ལག་ཤ་སྟག་གོ །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་ཁྲིད་དངོས་འཆད་པ་དང་། བརྒྱུད་པའི་ ༥

ཀོཾ་ཚང་མཐུན་ངག་གཅིག་བསྡུས།

གདམས་པས་ཁ་སྐོང་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། སྔོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བསྟེན་པ། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ། རྗེས་དན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བ། ཚེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་
དྲིལ་ནས་བསྟེན་པ། བློ་འབྱོངས་པའི་ཚད། བློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག །བློ་སྦྱོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སྔོན་འགྲོ་དག་ལ་བསླབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་
སྔོན་འགྲོ་དང་། ཁྲིད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའོ། །དང་པོ་ནི་ཐུན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མ་ཐམས་ཅད་དུ། རང་གི་སྤྱི་བོར་པད་ཟླའི་གདན་ལ་རྩ་བའི་བླ་མ་ཞལ་འཛུམ་བག །སྐུ་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་ཞིང་། ༥
ཐུགས་དམིགས་མེད་སྙིང་རྗེས་འགྲོ་ལ་དགོངས་ཏེ་བཞུགས་པ། རྩ་བརྒྱུད་བླ་མ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསམ། མོས་གུས་དྲུང་དྲུང་བའི་ངང་ནས་སྨྲོ་ན་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་བྱ།
ཁྱད་པར་དུ། བླ་མ་ཡང་དག་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་མཛད་དུ་

༄༅། །གསོལ༔ ༔ཞེས་གསོལ་བ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བཏབ་པའི་མཐར། བླ་མ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་བོའི་ཚངས་བུག་ནས་མར་བྱོན། །སྙིང་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་སྟོང་ཕྲོགས་ཁ་གྱེན་བསྟན་ལྟ་
བུར་བཞུགས་པར་བསམ་ལ་མོས་གུས་དུང་བ་ཞིག་བྱ་བ་ནི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ཐུན་འགོ་ཐམས་ཅད་དུ་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསམ་པ་བཞི་པོ་ཁྲིད་གསར་བ་ཡིན་ན་ལམ་རིམ་ལྟར་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ངེས་སུ་བསྒོམ་དགོས་ལ། དམིགས་པའི་རྩ་བ་མདོར་བསྡུས་ལ་ ༥
མོས་ན། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུ་དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་དགོས། སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ན་དགེ་བ་རྣམ་
དག་བསྒྲུབ་པ་ཆེས་ཉུང་བས་འབྲས་བུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དཀའ། དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་མི་ལུས་ཐོབ་པ་སྲིད་ཙམ་དུ་འདུག་པས། །བདག་གིས་ད་རེས་མི་ལུས་ 449

ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཆུད་ཟོས་སུ་མི་བཏང་བར་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ། དེའང་ཚེ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་འཆི་བའི་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་རིང་ཙམ་ཡང་མི་འཆི་བར་འདུག་པའི་ ༦
གདིང་ཡང་མེད་པས། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འབད་དགོས། འཆི་བའི་ཚེ་དགེ་སྡིག་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་ཟས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལུས་དབང་ཐང་གང་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་
ཞིང་ཕན་པ་སྤུ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་བདེ་བ་སྐྲ་རྩེ་ཙམ་
མེད༔ དགེ་སྡིག་གི་ལས་ལས་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་བསླུ་བ་མེད་པས་སྡིག་པ་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད། དགེ་བ་ཕྲ་ན་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ནན་ཏན་དུ་
སྦྱང་༔ ཐུན་མཐུག་རྣམས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཅི་ནུས་དང་། །ཐུན་མཚམས་སུ་དམིགས་པའི་དོན་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་ནི་སྦྱོར་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲེ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་

༄༅། །གཞི་ལ་གཉིས། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཞར་བྱུང་དུ་བསྒོམ་པ། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་དང་ཐུན་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོར་
བ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོང་ནས། ལུས་དྲང་པོར་འདུག་སྟེ་དབུགས་ཕྱིར་འགྲོ་དང་ནང་འགྲོ་ལན་ཉེར་གཅིག་གི་བར་དུ་མ་འཁྲུགས་པར་བགྲངས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སྣོད་དུ་རུང་བར་
འགྱུར་རོ། །དངོས་གཞི་ནི། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྣོད་བཅུད་དངོས་པོའི་ཆོས་གཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་རྣམས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཁོ་ན་
ཡིན་པས། དོན་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་དེ་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བསམ་ལ་འདུན་པ་རྒྱུད་ཙམ་སྦྱང་། སེམས་ཉིད་བདེན་ནམ་སྙམ་ན། མ་སྐྱེས་རིག་པའི་གཤིས་
ལ་དཔྱད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ཅིང་བྱུང་བའི་ཁུངས་མེད་པས་དང་པོར་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་

ནང་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་མི་གནས། མཐར་འགྲོ་ཞིང་འགག་པའི་ཡུལ་མེད་པ་སྐྱེ་འགག་གནས་བྲལ་གྱི་རིག་པའི་གཤིས་ལ་སེམས་ཚོལ་གྱི་དཔྱད་པས་ཐག་ཆོད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ། །དེའི་ཚེ་ལུས་སེམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་སྣམ་པ་དང་། སྟོང་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཕན་གནོད་མེད་དོ་སྙམ་པ་སོགས་གཉེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བྱུང་ན། གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་སར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉེན་པོ་བདེན་མེད་ཀྱི་འདུན་པ་དེ་གཞིའི་ངོ་བོ་བལྟས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱང་གཏད་མེད་རང་སར་གྲོལ་བ་དེའི་ངང་དུ་ལྷོད་ཀྱིས་ཀློད། དེ་དག་ནི་དཔྱད་སྒོམ་པའི་གྲུབ་དོན་མན་ངག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །ངོ་བོ་ཀུན་གཞིའི་ངང་ལ་བཞག །ཅེས་པ་ནི་འཇོག་ཚུལ་དངོས་བསྟན་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་གྱི་སྤྲོ་བསྡུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀུན་གཞི་ངང་ལུགས་དགེ་བ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་སྒྲུས་བསྟན་པ། སྤྲོས་བྲལ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ངང་དུ། གཤིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བློས་གང་ཡང་མི་འཛིན་

༥ 452

༄། །པར་རང་བབ་ཏུ་བཞག་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་སེམས་ཉིད་གསལ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཅི་གནས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་འཇོག་སྒོམ་པའི་

བབ་སོའོ། །རྗེས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྔར་ལྟར་འགྲེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐུན་མཚམས་སྒྱུ་མའི་སྤྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གི་ཉམས་དང

མ་བྲལ་བར། རང་གཞན་སྣོད་བཅུད་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པའི་འདུན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བྱང༥

སེམས་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་སྔོན་འགྲོ་སོགས་གོང་ལྟར་ལ། གཏོང་ལེན་གྱི་གཞི་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་དགོས་ཏེ། དེའང་ཐོག་མར

རང་གི་རྒྱ་བའི་མ་མདུན་དུ་ཡོད་པར་དམིགས། འདིས་བདག་ལྟོན་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབད་རྩོ་ལ་ཆེན་པོས་བསྐྱངས། མོ་རང་ན་ཚ་འཁྱག་ལྟོགས་ཐམས་ཅད་བསྲན། ཟས་གོས་སྟེར། 453

མི་གཙང་བ་ཕྱིས། བཟང་པོ་བསླབ། ངན་པ་ལས་བཟློག་པས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ཞིང་ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ། ཚེ་འདིར་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཚེ་རབས་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སུ་འང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བྱས་ནས། བདག་གི་དོན་བྱས་པས་འདི་རང་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་སྙིང་རྗེ་སྙམ་པ་དྲག་ཏུ་བསྒོམ། དེ་ནས་ཁ་ཙམ་
མིན་པའི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ཤིང་འབྱུངས་ནས་རིམ་པར་རྒྱ་ཆེ་ལ་བསླབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྩ་བའི་མ་དེ་ཧི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཕན་མ་
བཏགས་པ་མེད་སྙམས་པས་ཐོག་མར་སྐྱེ་སྣ་བ་འཛའ་བཤེས་གཉེན་འདུན། སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ངན་སོང་གསུམ། །ཉམ་ཐག་པའི་མི། ཚེ་འདིར་སྐྱིད་ཀྱང་ཤི་མ་ཐག་དམྱལ་བར་
འགྲོ་བའི་སྡིག་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་བསྒོམ། དེ་འབྱོངས་ནས་སྐྱེ་དཀའ་བ་གནོད་བྱེད་དགྲ་དང་གདོན་སོགས་ལ་བསྒོམ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒོམ། །བདག་གི་ཕ་མ་མི་འདོད་

ཡོངས་འདུས་ བཀྲ་ ཁྲིད་ཡིག་

༄། །བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་མ་ཟད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་ཁམས་པོ་ཆེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་འདི་རྣམས་སྙིང་རེ་རྗེ། ཅི་ཚུག་བྱ། ད་ནི་ངས་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་ལན་དུ་གནོད་པ་བསལ། བདེ་བ་དང་སྐྱིད་པ་བྱས་ནས་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་བསྒྲུབ་མི་བཟོད་པ་ཙམ་དུ་སྦྱོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། གཏོང་ལེན་གཉིས་པོ་སྤེལ་མར་སྦྱངས། །དེ་ཉིད་རླུང་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་གྱུར་ཕ་མ་དེ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དངོས་སུ་གནོད། ཀུན་འབྱུང་གིས་བརྒྱུད་ནས་གནོད་པས། མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བླང་བར་བགྱིའོ་སྙམ་པས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བྱུང་བར་བསྒོམ་ཞིང་། །བྱུང་ན་དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱ། བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཕ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཏང་བར་བགྱིའོ་སྙམ་པས་བདེ་བ་དེ་ ༥

455

རྣམས་གཞན་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ཐོབ་པར་བསྒོམ་ཞིང་ཐོབ་ན་དགའ་བའི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱ། ཁྱད་པར་དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་ཁྱད། རང་གི་དབུགས་ནང་དུ་རྔུབ་པ་དང་བསྟུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནག་ཞུབ་ཀྱིས་བསྡུས། སྣ་སྒོ་ནས་ཞུགས། རང་གི་སྙིང་ནང་དུ་ཐིམ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡིག་སྡུག་དང་གཏན་བྲལ་དུ་སོང་བར་བསམ༑ དབུགས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ན། རང་གི་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཟླ་ཟེར་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་སྣ་སྒོ་ནས་དཀར་ལམ་གྱིས་སོང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ། དེ་རྣམས་འཕྲལ་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བསམ་ཞིང་དགའ་བའང་བསྒོམ། དེ་ལྟར་རླུང་ལ་གཏོང་ལེན་བསྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞིར་བྱས་ཏེ་སྦྱང་། ཕྱིས་སྔའང་དྲན་པས་ནམ་ཟིན་ཟིན་ལ་ཉམས་སུ་ལེན། བློ་སྦྱོང་གི་དངོས་གཞི་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེ་བ་ལྟར། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་མི་

ཡང་ཟབ་ཀ ཤྲཱི ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགེ་རྩ་གསུམ། །ཞེས་
པ་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཞེན་ཆགས། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་གནོད་བྱེད་ལ་ཞེ་སྡང་། བར་མ་ལ་ཅི་འང་མི་བསམ་པའི་གཏི་མུག་སྟེ་ཡུལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དུག་
གསུམ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས། །དེ་མ་ཐག་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པའི་ཚེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ ༥
བདག་གི་འདི་ལ་འདུས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགེ་རྩ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གོ་བདག་གི་འདིས་ཆོད་ནས་སངས་
རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྙམ་དུ་བསམ། ཞེ་སྡང་སོགས་ལའང་དེས་འགྲེས་ཏེ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བས་དུག་གསུམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐའ་ཡས་པ་གསུམ་དུ་ 457

འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཚིག་གིས་སྦྱོང་། །ཞེས་པས། དུས་ཐམས་ཅད་དུ། བདག་ལ་དེ་དག་སྡིག་སྨིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་ཤོག །ཅེས་འཕགས་པའི་གསུང་དང་། ཁེ་
དང་རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་འབུལ་ལོ། །གྱོང་དང་ཕུབ་ཁ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བླང་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་བཀའ་གདམས་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་བྱུང་བ་དང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡིག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་ཅིང་། བདག་གི་དགེ་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་
མེད་གསུང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་གང་རུང་བརྗོད་ཅིང་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བྱ། ལེན་པའི་གོ་རིམས་རང་ནས་བརྩམ། །ཞེས་པས། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རང་ལ་ལེན་ནུས་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་གྱི་ཐོག་མར་
རང་ནས་བརྩམ་ཏེ། རང་ལ་མ་འོངས་པར་སྨིན་འགྱུར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཡིད་ཀྱིས་བླངས་ལ། དེ་བྱང་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་བླང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལམ་ཁྱེར་ནི། ཅ 458

༄། །སྣོད་བཅུད་སྡིག་པས་གང་བའི་ཚེ། །རྐྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྒྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྣོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་པ་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པས་འཚེ་བ་སོགས་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མང་པོས་གང་བའི་ཚེ། ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་རྐྱེན་ངན་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་དགོས་པས། དེ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་པ། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདའ། །ཞེས་པས། རང་གི་ལུས་ལ་ན་ཚ། སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། མི་ཁ་སྐྱུར་འདེབས། དགྲ་གྱོད་ཁ་མཆུ། མདོར་ན་རང་དང་རང་ཕྱོགས་ལ་མི་འདོད་པ་ཆེ་ཕྲ་ཅི་བྱུང་ཡང་། འདིས་གནོད་པ་བྱས་སོ་སྙམ་པའི་ལེ་ལན་གཞན་ལ་མི་བདའ་བར། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་འདིས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་འདོད་ཁོ་ནས་མི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འདི་རྣམས་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡིན་

པས༔ གཞན་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ལ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། བདག་གཅེས་འཛིན་འདིས་ལན་པས་འདི་གཅིག་པུ་ཅི་སྨྲ་བྱུའི་སྣམ་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་གྱི་ཐོག་ཏུ་རྒྱལ་སྲུགས་ལ་བཏང་སྟེ། སྤྱོད་

འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཚེ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །

ཞེས་དང་། འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྲག་ཐམས་ཅད་དུ། །འཁོར་བར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས། །ད་ནི་འཁོན་རྣམས་དྲན་བྱས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་རང་སེམས་ངན་པ་གཞོམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྒོམ། །ཞེས་པས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ལ་སངས

རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་བཀའ་དྲིན་མཉམ། ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕ་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དྲིན་ཆེ། ཡང་དགོས་གནོད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་བདག་གི་ཚོགས་

༄༅། །བསགས་དང་སྦྱིན་སྦྱོང་གི་གྲོགས་དང་དཔུང་གཉེན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ་གཏོང་ལེན་བསྒོམ། ཐ་ན་ཁྱི་དང་འབྲུ་སྲིན་ཡན་ཆད་ལ་ཁོང་མི་ཁྲོ་བར་
དངོས་སུ་ཕན་ཅི་ཐོགས་ལ་འབད། མི་ནུས་ན་སེམས་ཅན་ནམ་གནོད་བྱེད་འདི་མྱུར་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ། བདེ་བ་དང་ལྡན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པས་ངག་
ཏུའང་བརྗོད། ཡང་ད་ཕྱིན་ཆད། བདག་གིས་དགེ་བ་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདིའི་དོན་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད། ལྷ་འདྲེ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གིས་འདི་ལ་གནོད་པ་བསྐྱལ་ ༥
བས་གནོད་པ་བྱུང་། ད་རེས་དེའི་ལན་དུ་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་ནོ་སྙམ་པས། གནོད་བྱེད་དེའི་མདུན་དུ་རང་ལུས་བློས་བཏང་ལ། བདག་གི་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་ཚོད་ཀྱིས་
རོལ་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་། བློས་ལིངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས། གནོད་བྱེད་དེས་ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་པས་རྒྱུད་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་གང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྐྱེས་པར་

བསྒོམ༑ ཡང་། བདག་གཉེན་པོ་དང་བྲལ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པ་མ་ཚོར་བ་ལ། གནོད་བྱེད་འདིས་སྨྲན་པས་འདི་བླ་མའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ངེས་ཏེ། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྦྱོང་བའི་བསླུལ་མ་བྱས་པས་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྙམ་དུ་བསམ། ཡང་། ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན། འདི་མ་བྱུང་ན་བདག་ཚེ་འདི་འི་བྱ་བས་གཡེངས་ཏེ་ཆོས་མི་དྲན་པར་འདུག །
འདིས་ཆོས་དྲན་དུ་བཅུག་པས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་སྙམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ། མདོར་ན་རང་དོན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་སུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཁྲིམ་
པ་ཡིན་ཅིང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་སུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་པ་ཡིན་པས། གླང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། ངས་ཇི་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཞིག་ཞལ་ཕྱེ་སྟེ་བལྟས་ཀྱང་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་
གི་ཡིན་པར་འདུག །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཇོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིན་པར་འདུག །དེའི་གནད་ཀས་ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྦྱིན། གྱོང་དང་ཕྱབ་ཀ་རང་གིས་ལེན་པ་འདི་མིན་པ་གོ་རྒྱུ་མེད་

༣

༄། །གསུངས། གཉིས་པ་ནི། འཁྲུལ་སྣང་སྒྱུ་བཞིར་ལྟ་བ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་བ་བླ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱིར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སྒོས་རྒྱན་ངན་དེའང་རྨི་ལམ་དུ་མེས་འཚོག་པའམ་ཆུས་ཁྱེར་ནས་ཉམ་ཐག་པ་ལྟར། རང་སེམས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བ་སྟེ། སྣང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཐག་བཅད། སྣང་ཙམ་དེ་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་བཞག་པས། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཆོས་སྐུ། རྣམ་པ་གསལ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལོངས་སྐུ། དེ་རྣམས་དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི། སྐུ་བཞི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གདམས་ངག །ལྟ་བའི་གོ་ཆ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་འགོར་ཞེས་འཁྲུལ་སྣང་གཅོད་པའི་མན་ངག་བླ་ན་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞི་ལྡན་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཚོགས་བསགས་པའི་སྦྱོར་བ། སྡིག་པ་བཤགས་པའི་སྦྱོར་བ། ལྷ་འདྲེ་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པ། ༥

མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བའི་སྦྱོར་བ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱེན་ངན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་༑ འོང་བ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འོང་བ་འདི་ར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྡིག་པ་སྤྱོད་ངས། བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་སོགས་ཤིག་པའི་བརྡར་འདུག་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ་སྙམ་པས། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ། དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར། འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ། མར་མེ་སྣ་ཚོགས་ཕྱག་བསྐོར་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་གསོག་ཅི་འགྲུབ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད། ཁྱད་པར་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་མཎྜལ་ལ་འབད། བདག་ན་བ་ལེགས་ན་ན་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སོས་པ་ལེགས་ན་སོས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཤི་བ་ལེགས་ན་ཤི་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུན་པ་སྔར་ལྟར་ལ། སྔར་བྱས་ཀྱི་སྡིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས།

༄༅། །ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་སྙམ་པ་ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། གཟུངས་སྔགས་ཁྱད་པར་ཅན་བཟླས་པ་སོགས་གཉེན་པོའི་སྒོ་དྲུག་ལ་འབད་ཅིང་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་བཞི་པོ་ཚང་དུ་ལོངས་པར་བྱ། གསུམ་པ་ནི། གཏོད་བྱེད་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན། ཁྱེད་ཀྱིས་སྔར་བདག་གི་ལན་ཆགས་བསྐུག་ཏུ་ཕྱིན་ཅིང་བུ་ལོན་ཁྱེར་བར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། ད་དུང་བདག་བརླག་པར་མཛད་དུ་གསོལ༔ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ནད་བུར་ཆགས་ཉམ་ང་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་ཕྲིན་ལས་བཅོལ། དེ་ལྟར་མི་ནུས་ན། གཏོར་མ་བཏང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཏོང་ལེན་བསྒོམ་ལ། ངས་ཁྱོད་ལ་འཕྲུལ་དང་ཡུན་དུ་གང་ཕན་པ་བྱ་ཡིས། ངའི་ཆོས་ཀྱི་བར་

ཚད་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་བཀའ་བསྒོས། བཞི་པ་ནི། ཆོས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་འབུལ། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཞི་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འགྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་བཅོལ། ཁྱད་པར་གོང་སློས་རེ་
དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱའོ། །རྐྱེན་གློ་བུར་བ་ལམ་དུ་སློང་བའི་ཕྱིར། །འཕྲུལ་ལ་གང་ཐུག་བསྒོམ་དུ་སྦྱར། །ཞེས་པས། གློ་བུར་དུ་ན་ཚ་གདོན་བགེགས་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་
རང་ལ་བྱུང་བའམ། གཞན་ལ་མི་འདོད་པས་གཅེས་པ་མཐོང་ན་གཏོང་ལེན་ཁོ་ན་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། དགེ་བ་སོགས་རང་གི་བསམ་སྦྱོར་ལེགས་པ་ཀུན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདི་བས་
ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ངང་གིས་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྐྱིད་པ་བྱུང་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར། གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་སྐྱེ་བའམ། དབང་མེད་དུ་བྱ་བ
ངན་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་བྱུང་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ངན་པའམ། བྱ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་འདི་ལ་འདུས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམ། མདོར་ན་ཟ་ཉལ་འགྲོ་

༄༅། །འཆག་སྤྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀུང་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། འཕྲུལ་ལ་རྐྱེན་བཟང་ངན་གང་བྱུག་ཀུང་བློ་སྦྱོང་གི་བསྒོམ་ཁ་ནར་སྦྱང་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཚེ་
གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། །ཚེ་འདིར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། འཆི་ཀར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མན་ངག་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་པ། །སྟོབས་ལྔ་དག་དང་སྦྱར་བར་
བྱ༑ །ཞེས་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་ཟབ་དགུ་གཅིག་དྲིལ་ཉམས་ལེན་གནད་འགག་མདོར་བསྡུ་ན་སྟོབས་ལྔ་སྟེ། དང་པོ་འཕེན་པའི་སྟོབས་ནི། དུས་འདི་ནས་
བཟུང་སྟེ་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་ཁྱད་པར་མ་ཤིའི་བར་དང་། སྒོས་སུ་ལོ་འདི་དང་ཟླ་བ་འདི། ཡང་སྒོས་དེ་རིང་ནས་སང་གི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་གཏན་ནས་མི་འབྲལ་
བར་བྱའོ། །ཞེས་བློའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་བཏང་། གཉིས་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། སྤྱོད་ལམ་མམ། དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ལ་འཇུག་གི་འདུག་ཀུང་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཀྲིག

གིས་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་མ་བྲལ་བར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱང་བ་སྟེ། མདོར་ན་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བསླབ་པའོ། །གསུམ་པ་དཀར་པོའི་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་
ནི༑ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ལ་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུངས་པའོ། །བཞི་པ་སྨོན་འཇུག་པའི་སྟོབས་ནི། བདག་
གཅེས་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནམ་བྱུང་བ་ན། སྔར་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས། སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེན། ཚེ་འདིར་ཡང་སྡིག་པ་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་བྱུང་
བ་ཐམས་ཅད་འདི་ཁོ་ནས་ལེན། ད་ཡང་ཁྱོད་དང་འགྲོགས་ན་སྐྱིད་མེད། ད་རེས་འདི་ཅི་བརླག་ཅི་ཐུལ་བྱ་དགོས་སྙམ་པས་བདག་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྒྱངས་ཀྱིས་སྤང་བའོ། །ལྔ་པ་སྨོན་
ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་ཀྱི་གཤམ་དུ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཁོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འདྲེན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཁྱད་པར་དུས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་མ་

༄༅། །ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུའང་མི་བརྗེད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག་ཅིག །རྐྱེན་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
གྲོགས་སུ་འཁྱེར་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་གདབ་ཅིང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་དོན་དུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་འདའ་ཁ་མའི་གདམས་ངག་ཇི་ལྟར་
བྱེད་ཅེ་ན། ཐེག་ཆེན་འཕེལ་བའི་གདམས་ངག་ནི། སྟོབས་ལྔ་ཉིད་ཡིན་སྤྱོད་ལམ་གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་ལ་སྦྱངས་པའི་གང་ཟག་འཆི་ངེས་པའི་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པའི་ཚེ། དང་པོར།
ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་སྒོས་རང་ཉིད་ཕན་ཡོན་འདི་རང་ཆེ་སྙམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཏང་ལ་ཆགས་ཞེན་འཕྲི་བ་སྤྲུ་རྒྱུ་ཙམ་མེད་པར་བྱེད་པ་དཀར་པོའི་ས་བོན་གྱི་
སྟོབས༔ ནུས་ན་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ། མི་ནུས་ནའང་བདག་གི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་ཡོད་པའི་མཐུས། བདག་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་

པོ་ཆེ་མི་བརྗེད་ཅིང་སྒྲུངས་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཆོས་འདི་སྟོན་པའི་བླ་མ་ཡང་དག་པ་དང་མཇལ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཡིད་རྩེ་གཅིག་པས་སྨོན་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་འདིས་སྐྱེ་བ་གྲངས་མེད་པར་སྡུག་ཏུ་བཅུག །ད་རེས་ཀྱང་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་༑ དོན་དམ་པར་བདག་དང་སེམས་མ་གྲུབ་པས་འཆི་རྒྱུ་མེད། ནའོ་འཆིའོ་བསམ་པའི་བདག་འཛིན་ཁྱོད་ཅི་ནས་བརླག་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་ཁ་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་འཕེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔར་བསྒོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི་གོམས་པའི་སྟོབས་ཡིན་པས། གཙོ་བོར་དེ་དག་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཞིང་། གྲོགས་སུ་སྤྱོད་ལམ་ཡང་གཅེས་ཏེ་ལུས་གནད་ཆོས་བདུན་ནམ། མི་ནུས་ན་གཡོན་གཡས་འོག་ཏུ

༄། །བཅུག ༔ལག་པ་གཡས་ལ་འཁྲམ་པ་བརྟེན་པའི་མཐེའུ་ཆུང་གིས་སྣ་བུག་གཡས་བཀག །རླུང་གཡོན་ནས་རྒྱུ་བར་བྱས་ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རླུང་འགྲོ་འོང་དང་
སྦྱར་ཏེ་གཏོང་ལེན་སྦྱང་། དེའི་རྗེས་ལ་འཁོར་འདས་སྐྱེ་འཆི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྣང་ཡིན། སེམས་ཉིད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ངང་ལ་བློས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་
བཞག ༔དེ་དག་གི་ངང་ལ་དབུགས་འགྲོ་ནུས་པར་བྱའོ། །འཆི་ཁའི་གདམས་ངག་ཤུད་ཆེ་བ་མང་སྟེ་འདི་ལས་ངོ་མཚར་བ་མེད་གསུངས། འགྲོན་བུ་མ་ཉམས་པའི་བསྲེག་ཐབ། རྡོ་ཁབ་ལེན་
གྱི་ཕྱེ་མ་གཉིས་སྦྲང་སྙོན་ལ་སྦྱར་བ་སྤྱི་བོར་བྱུག་པའང་རྫས་ཀྱི་འཕོ་བའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་བློ་འབྱུངས་པའི་ཚད་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་དགོས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ༔ ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་བདག་འཛིན་འདུལ་བ་གཅིག་ཕུར་འདུས་པས། ཆོས་བྱས་བཞིན། བློ་སྦྱོང་བསྒོམ་བཞིན་བདག་གཅེས་འཛིན་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་དགོས།

བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མ་སོང་ན་ཆོས་བྱས་ཚད་དོན་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན། ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་རྩ་བ་འདི་ལ་ཐུག་པས། འདི་ཆོས་པ་སྲང་ལ་འཇལ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གསུངས།
དཔང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཟུང་། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་དག་གིས་ཆོས་པ་ཚད་ལྡན་དུ་མཐོང་བ་ཡང་དཔང་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རང་བློ་ཕྱོགས་སྒྱུར་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པས་མི་རྟོགས། སྤྱོད་ལམ
ལེགས་པ་སྣ་རེས་ཀྱང་མགུ་བར་སྤྱིད། རང་སེམས་རང་གིས་མ་ཁྲེལ་བ་ཞིག་རྟག་ཏུ་བྱུང་ན་བློ་འབྱངས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། གཞན་གྱི་དཔང་པོ་ལ་ཆགས་མི་འཇོག་པར། རང་སེམས་ཀྱི་
དཔང་པོ་གཙོ་བོར་བཟུང་ངོ་། །ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བརྟེན། །ཞེས་པ་ནི། རྐྱེན་ངན་སྡུག་བསྔལ་ཅི་བྱུང་ཡང་འཇིགས་སྐྲག་ཡི་མུག་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར། བློ་སྦྱོང་གི་གྲོགས་སུ་སོང་
ནས་ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་པ་དང་རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པ་ནི་བློ་འབྱངས་པའི་ཚད་ཡིན་པས། རྐྱེན་ངན་གང་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

༄༅། །དགའ་བཞིན་དུ་ལེན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཡིངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་རྟ་རྒྱལ་ཅན་དེ་ཡེངས་ཀྱང་རྟ་ལས་མི་ལྷུང་བ་ལྟར་བློ་བྱུར་དུ་རྐྱེན་
ངན་བྱུང་བ་ན། ཆེད་གཏད་དྲན་པས་མ་བཟུང་ཡང་རྐྱེན་ངན་དེ་ཉིད་བློ་སྦྱོང་གི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་ན་འབྱུངས་པ་སྟེ། དཔྲ་གཉེན་གནོད་བྱེད་བདེ་སྡུག་ཅི་སྣང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྩོ་ལ་མེད་ལྷང་ལྷང་སྐྱེ་བའོ། །བཞི་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་གནད་དུ་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་མི་དགོས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཟེར་བ་མིན་པས། སངས་ ༥
མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་གོང་འཕེལ་ལ་བསླབ་བོ། །དྲུག་པ་བློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག་ནི། སྤྱི་དོན་གསུམ་ལ་རྟག་ཏུ་བསླབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་དོན་གསུམ་ནི། བློ་སྦྱོང་ཁས་བླངས་དང་མ་འགལ་བ་
སྟེ༔། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྔགས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཕྲ་མོ་རྩུན་ཆད་རང་གིས་གང་བླངས་པ་ལ་ཉེས་ལྟུང་གི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་། ཐོར་ཚོར་མ་ཤོར་བ་སྟེ། བདག་གཅེས་འཛིན་མེད་པ་གཞན་ 473

གྱིས་གོ་རུ་རེ་བས། ལྷ་རྟེན་བཤིག་པ། ཤིང་གཉན་གཅོད་པ། ཆུ་གཉན་དཀྲུགས་པ། མཇོ་སྲུང་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་ཐོ་ཆོའི་སྤྱོད་པ་སྤངས་ཏེ་རྣམ་ཐར་གཙང་སེང་ངེ་བར་བྱ་བ་དང་།
ཕྱོགས་རེར་མ་ལྷུང་བ་སྟེ། མིའི་གནོད་པ་བཟོད་ཀྱང་ལྷ་འདྲེའི་གནོད་པ་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་གོ་ལྡོག་པ་དང་། གཉེན་ལ་བཟོད་དགྲ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་བཟོད་ཀྱང་ན་ཚ་
སོགས་སྡུག་བསྔལ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ཀྱང་སྙིད་ཐོག་ཏུ་ཆོས་འཚོར་བ་སོགས་བློ་སྦྱོང་ཕྱོགས་རེ་བ་སྲུང་བ་དམ་ཚིག་ཡིན་པས་རྟག་ཏུ་བསླབ་པར་བྱའོ། །འདུན་པ་
བསྒྱུར་ལ་རང་སོར་བཞག །ཅེས་པ་ནི། སྔར་རང་གཅེས་གཞན་མི་གཅེས་པའི་འདུན་པ་དེ་གོ་ལྡོག་ཏུ་བསྒྱུར་ལ་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་གཅེས་པར་བཟུང་། བློ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་མདོན་ཚན་ཆུང་
ལ་ས་ཚོད་ཆེ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས། ཕྱིའི་སྤྱོད་ལམ་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོགས་པོ་གཞན་རྣམས་དང་འདྲ་བར་རང་སོ་ཐུབ་པར་བཞག་ལ། གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བར་རྒྱུད་སྨིན་པ་ཞིག་བྱའོ། །ཡན་

༄༅། །ལག་ཉམས་པ་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་པས། གཞན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོན་ཞར་བ་གླེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་སྡོམ་པ་ཉམས་པ་སོགས་མི་སྙན་པའི་ཚིག་མི་བརྗོད་
པར་ཞི་དུལ་འཇམ་དང་བཅས་པས་འཐད་ཅིང་ཡིད་ལ་འབབ་པའི་ཚིག་བརྗོད་དོ། །གཞན་ཕྱོགས་གང་ཡང་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གཞན་ཕྱོགས་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་ཆོས་སྒོར
ཞུགས་པ་གང་གིའང་སྐྱོན་མི་བསམ་སྟེ། སྐྱོན་མཐོང་བ་དེ་ང་རང་གི་སྣང་བ་མ་དག་པས་ལེན། ཁོང་ལ་དེ་འདྲ་མེད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལའང་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བ་ཁ་ཅིག་བྱུང་བ་
དང་འདྲ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། རང་བློ་སྐྱོན་ཅན་ཚར་བཅད་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་སྔོན་ལ་སྦྱང་། །ཞེས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་གང་ཆེ་བརྟག་ལ། ཐོག་མར་དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྤྲུངས་ནས་འདུལ་ཞིང་སྦྱང་། འབྲས་བུར་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས། །ཞེས་བློ་སྦྱོང་བསྒོམས་པས་ལྷ་འདྲེ་ཕྱུལ་དུ་རེ་བ་དང་། རང་བཟང་པོར་མཐོང་དུ་རེ་བས་གནོད་ལན་དུ་ཕན་ ༥

གདགས་པ་སོགས་ཚུལ་འཆོས་ཡིན་པས་སྤང་སྟེ། མདོར་ན་ཆེ་འདི་འི་བདེ་སྐྱིད་སྣང་གྲགས། ཕྱི་མ་ལྷ་མི་འི་བདེ་བ་རང་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་འདོད་སོགས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་

འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་ངོ་། །དུག་ཅན་གྱི་ཟས་སྤང་། ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཁ་ཟས་

དུག་ཅན་དང་མཚུངས་པས་སྤང་ལ། འཛིན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བསླབ་བོ། །གཞུང་བཟང་པོ་མ་བསྟེན། ཞེས་པ་ན། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་མི་གཞུང་བཟང་པོ་ཅན་དེ་སས་ཕྱོགས་དུས་ ༥

ཆོད་ དེ་ཙམ་སོང་ཡང་རང་ལ་ལོག་པའི་མི་བརྗེད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་འཁོན་དུ་བཟུང་ནས་འཁོན་འཛིན་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ལྡོག་པ་དེ་སྤངས་ལ། གནོད་

པའི་ལན་དུ་སླར་ཡང་ཕན་འདོགས་པའི་བསམ་སྦྱོར་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །ཤག་ངན་མ་གཏོད། ཅེས་པ་ནི། སྤྱིར་གཞན་གྱི་མཚང་འབྲུ་བ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ། སྒོས་སུ་ཕ་རོལ་པོས་རང་ལ་ 476

བློ་སྦྱོང་ དོན་བདུན་ ཁྲིད་ཡིག

༄། །ཚིག་ངན་སྨྲས་པའི་ལན་དུ་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཚིག་མི་སྨྲ་བ་མ་ཟད། ཉེས་པ་བྱུང་ནའང་འདིས་ལན་མི་སྨྲ་བར་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །
འཕྲང་མ་སྒུགས། ཅེས་པས། གཞན་གྱི་གནོད་པ་བྱས་པ་ཞེ་ལ་བཞག་ནས་ལོ་མང་པོ་ལོན་ཀྱང་མ་བརྗེད་པར་གནོད་ལན་འཁོལ་བའི་འཕྲང་བྱུང་དུས་གནོད་སྐྱེལ་བ་དེ་སྤང་ནས་གནོད་ལན་
ཕན་གང་ཐོགས་བཏགས་པ་སྟེ། གདོན་གྱི་གནོད་པ་ལྟ་བུ་ལའང་གནོད་འདོན་མི་བྱ་བར་བྱམས་སྙིང་རྗེ་འབབ་ཞིག་བསྒོམ། གནད་ལ་མི་དབབ། ཞེས་མིའི་སྐྱོན་མཚང་ནས་འབྲུ་བ་སོགས་ ༥
གནད་ལ་བཀར་བའི་ཚིག་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་སྲོག་སྔགས་འདྲེན་པ་སོགས་གཞན་སེམས་ལ་ཟུག་རྔུ་སྐྱེད་པའི་ཚིག་མི་བརྗོད། མཛོ་ཁལ་གླང་ལ་མི་འབྱོ། ཞེས་པས། རང་ལ་བབ་པའི་
ཁག་ངན་གཞན་ལ་བསྐུར་བ་དང་། རང་ཐོག་བབ་པའི་བྱ་དཀའ་བ་གཡོ་སྒྱུས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐུར་ན། མཛོའི་རྒྱབ་ཁལ་གླང་ལ་བྱོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་བྱ། མགྱོགས་ཀྱི་རྩེ་མི་གཏོད། 477

ཅེས་ཧྲ་རྒྱུགས་པའི་ཚེ་སུ་མགྱོགས་ལ་བློ་རྩེ་གཏོད་པ་བཞིན་ཆོས་པ་འདྲ་འདྲའི་ནང་དུ་རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་སོགས་རང་ལ་ལྷག་པར་འོང་དུ་རེ་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྙེད་པ་ཐོབ་པའི་
ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྩོན་པའི་བསམ་སྦྱོར་སྤྲངས་ཏེ། རྙེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་བྱུང་མ་བྱུང་ལ་ཁྱད་མེད་པར་བྱའོ། །གཏོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པས། ཕྱུག་རང་བཟང་བར་འདོད་ནས་འཕྲུལ་
ཕམ་ཁ་ལེན་པ་དང་། ནད་གདོན་ཞི་དང་རྐྱེན་ངན་པ་བཟློག་ཕྱིར་རེ་ནས་བློ་སྦྱོང་བྱེད་ན། གཏོ་བཅོས་བོན་གྱི་ར་བཞིན་དུ་ལོག་པའི་ཆོས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་སྐྱིད་སྡུག་གང་
བྱུང་ཡང་རེ་དོགས་སྐྱེམས་འཕྲིགས་སྤྲངས་ཏེ་བསྒོམ། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་ཞལ་ནས། ཚན་གཅིག་གི་རྣམ་རྟོག་ལ་བློ་སྦྱོང་འདི། འདྲེ་གདོན་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཞིག་ཏུ་གོ་བ་འདྲ་སྟེ། དེ་
རྩུག་བྱེད་ན་བོན་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་མེད། ཆོས་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། འདིས་མཚོན་ནས་ཆོས་ལོག་ཟེར་བའང་། རྟག་ཆད་དུ

༄༅། །ལྷ་བ་ལྷ་ལོག །མཆོག་འཛིན་གྱི་སྒོམ་པ་སྒོམ་ལོག །སྤྱོམ་པ་གསུམ་དང་མི་མཐུན་པ་སྤྱོད་ལོག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཚད་མ་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་སྤྱོད་དང་འགལ་བ་རང་གཞན་མཆོག་དམན་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཆོས་ལོག་ཟེར་ཞིང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཅོད་ལོག་གམ། ནད་ལ་སྨན་ལོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱིར་བཞམ་; གཏེར་ནས་བྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ལོག་ཅེས་རྫོམ་ཆོས་དང་གཏེར་ཆོས་དེ་དག་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཡིན་མིན་ལེའུ་གཅིག་གི་ཚིག་དོན་ལའང་མ་དཔྱད་པར་སླུ་བ་ནི། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་ཞེན་ཕྱོགས་སམ། གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་ལ་ལྟོས་ནས་བསྒྲགས་པར་སྣང་མོད། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཚོད་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་མི་བཟུང་བར་གསུངས་པས་ལྟ་སྤྱོད་ཚད་དང་ལྡན་ཕྱིན་གང་ཟག་དེ་ལ་རང་མ་མགུ་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་བཟང་པོ་དང་འདྲ་མིན་གཉིས་འཚོང་བ་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ ༥

མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས། གང་ཟག་ལ་མི་བརྟེན་ཆོས་ལ་བརྟེན། ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་བསྩལ་པ་སྟེ་འདིའང་གོ་བ་གལ་ཆེ་སྣང་བ་ནི་འཕྲོས་སུ་སྨོས་པའོ། །ལྟ་
བཏུད་དུ་མི་དབབ། ཅེས་པས། བློ་སྦྱོང་སྒོམ་བཞིན་ང་རྒྱལ་དང་རློམས་སེམས་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་རེངས་ན། ལྟ་བཏུད་དུ་བབ་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་ཆོས་མིན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས། །ཆོས་སམ་
བློ་སྦྱོང་ཇི་ཙམ་སྒོམ་བཞིན་རང་རྒྱུད་ཇེ་ཐུལ་དུ་འགྲོ་བར་བྱས་ཏེ། ཀུན་ལ་བྲན་གྱི་ཐ་མ་ལྟར་བྱའོ། །སྙིང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟུག་མ་ཆོལ། ཞེས་ཡོན་བདག་སོགས་ལ་ན་ཚ་ཞི་ཆད་བྱུང་ན་ཟས་ ༦
ནོར་འོང་། གྲོགས་གྲོགས་མཆེད་ཤི་ན་དཔེ་ཆ་ལྟ་རྟེན་འོང་། རང་དང་མཉམ་པ་ཤི་ན་ང་གཅིག་པུ་ལ་བསོད་ནམས་འོང་། དགྲ་ཤི་ན་ལེགས་སྐྱམ་པ་སོགས་མདོར་ན་རང་སྐྱིད་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་གཞན་ལ་མི་འདོད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་དུ་རེ་བ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །བདུན་པ་བློ་སྦྱོང་གི་བསླབ་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། 480

༄། །ཟས་ཟ་བ། གོས་གོན་པ། ཉལ་བ། འགྲོ་འདུག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་ཕན་གདག་པའི་བསམ་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་པུས་ལམ་དུ་ཁྱེར། །ཡོག་
ནོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་བྱ། །ཞེས་དཔྱད་ཀྱི་ཡོག་གནོན་དུ་དཔྱད་རང་བྱ་བ་བཞིན། བློ་སྦྱོང་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ན་ཚ་རྒྱན་ངན་མང་བ། མི་ཁ་སྐྱུར་འདེབས་ཟུག་པ། འབྱུང་གདོན་དགྲ་གྱོད་
ཀྱིས་འཚེ་བ། རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་རུ་སོང་བ། སྒོམ་སྙིང་མི་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བདག་གི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་
རྣམས་སྙིང་རེ་རྗེ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། མི་འདོད་པ་འདིའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཡོག་ནོན་
གཅིག་པུ་བྱའོ། །ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས། །ཞེས་པས་ཐོག་མ་ནངས་པར་ལྡང་མ་ཐག་པའི་ཚེ། དེ་རིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་ཤུགས་

དྲག་པོ་བཏང་། ཉིན་མོ་འང་དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་མཐར་དོ་ནུབ་ཉལ་བ་ན་དེ་རིང་གི་བསམ་སྦྱོར་རྣམ་ལ་བརྟགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགལ་བ་བྱུང་ན་རང་ལ་བརྟན་
བསྒྲང་སྟེ་བཤགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་དམ་བཅའ་བྱ། མ་འགལ་བར་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒོམ་ཞིང་ཕྱིན་ཆད་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་ལ་འཇུག་
ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་གདབ་པ་སྟེ་བྱ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དུས་རྒྱུན་དུ་བསླབ། ཞེས་ལྟུང་སྡོམ་པ་སོགས་ལའང་འདུན་བསམ་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གཉིས་པོ་གང་བྱུང་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་རང་
ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཉམ་ཐག་པ་བྱུང་ནའང་སྔོན་ལས་སུ་བསམ་སྟེ་ཞེ་འགོད་སེམས་སྡུག་མི་བྱ་བར་གཞན་གྱི་སྡིག་སྡུག་ཐམས་ཅད་ལེན་ཅིང་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད།
འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་བདེ་སྐྱིད་ཆེར་བྱུང་ནའང་བག་མེད་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར། ནོར་དགེ་ཕྱོགས་སུ་བཏང་། དབང་ཐང་དགེ་བར་བསྒྱུར།

༄༅། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པར་སྨོན་ལམ་གདབ། མདོར་ན་བདེ་སྡུག་གཉིས་པོ་གང་བྱུང་ཡང་བཟོད་པར་བྱ། གཉིས་པོ་སྦྲོག་དང་བསྔོས་ནས་བསྒྲུང་། །ཞེས་སྨོམ་པ་གསུམ་སོགས་ཆོས་སྤྱིའི་བསླབ་བྱ་དང་། བློ་སྦྱོང་གི་སྒོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་སྲུང་བ་ལས་འདི་ཕྱིའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་དམ་ཚིག་དེ་གཉིས་སྦྲོག་དང་བསྔོས་ནས་བསྲུང་། དེའང་ཅི་བྱེད་རང་དོན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་འཁྲི་བ་མ་ཞུགས་པར་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་བསྲུང་ངོ་། །དཀའ་བ་གསུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་པོར་ངོ་ཤེས་པ་དཀའ། བར་དུ་བཟློག་པར་དཀའ། མཐར་རྒྱུན་གཅོད་པར་དཀའ་བས། དང་པོར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། བར་དུ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་སྐྱེད་ནས་སྤང་། མཐར་ཕྱིན་ཆད་འདི་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་སྙམ་པའི་ཞེ་བཅད་དེ་གསུམ་པོ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་བླང་། །ཞེས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུའི་ ༥

གཙོ་བོ་བླ་མ་བཟང་པོ་དང་། རང་གི་བློ་ལས་སྲུ་རུང་བས་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་རང་ལ་འཛོམ་ན་དགའ་བ་བསྒོམ། གཞན་ལའང་དེ་གསུམ་ཚང་བར་སྨོན་ལམ་གདབ། མ་ཚང་ན་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་སྨིན་ནས་ཏེ་བླང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པར་སྨོན་ལམ་གདབ། ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་བསྒོམ། །ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་རག་ལས་པས། བླ་མའི་མོས་གུས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། བློ་སྦྱོང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཡང་སྙིང་ཡིན་པས། བློ་སྦྱོང་བསྒོམ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། སྡོམ་གསུམ་གྱི་བསླབ་བྱ་ཉམས་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བསླབ་པོ། །འབྲལ་མེད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བྱ། །ཞེས་དུས་རྟག་ཏུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྡིག་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་འབྲལ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །

༥ 484

༄༅། །ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་མེད་དག་ཏུ་སྦྱང་། །ཁྱབ་དང་གཉིང་འཕྲོངས་ཀུན་ལ་གཅེས། །ཞེས་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་སེམས་ཅན་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་སོགས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་དང་། མི་མ་ཡིན་སོགས་བློ་ཡུལ་དུ་བཟང་ངན་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་བློ་སྦྱོང་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པ་དང་། དེའང་ཁ་ཙམ་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པ་གཉིང་ནས་འབྱུངས་པར་བྱ་བ་གཅེས་སོ། །
བཀོལ་བ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསྒོམ། །ཞེས་བློ་སྦྱོང་དཀའ་བའི་ཡུལ་སྣང་བའི་དགྲ། །གནོད་པའི་བགེགས་ཁྱད་པར་རང་གིས་ཕན་བཏགས་པའི་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ལོག་སྒྲུབ་མཁན་
དང་༑ རང་གི་འཁྲུན་ཟླར་འདུག་པ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོགས་པ། ཞེ་འཁྲུས་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གནོད་པ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྙིང་དུ་མི་སྡུག་པ་སོགས་ལ་ལྷག་པར་བྱམས་སྙིང་རྗེ་
རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་བསྒོམ་མོ། །བླ་མ་དང་ཕ་མ་སོགས་ཡུལ་གཉན་པོ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའང་ཁྱད་པར་དུ་སྲུང་ངོ་། །རྐྱེན་གཞན་དག་ལ་ལྟོས་མི་བྱ། །ཞེས་ཁམས་བཟང་ངན་དང་།

ལོངས་སྤྱོད་དཀོན་མོད་དང་། མི་ཁ་བྱམས་མི་བྱམས་དང་། གནོད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་རྐྱེན་བཟང་ངན་གང་ལའང་རགས་མ་ལས་པར། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམ་ན་འཛོམ་ཐོག་ཏུ་བློ་སྦྱོང་། མ་
འཛོམ་ན་མ་འཛོམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྒོམ་པ་སྟེ། མདོར་ན་རང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བློ་སྦྱོང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྟག་ཏུ་མི་འབྲལ་བའོ། །ད་རེས་གཙོ་བོ་
ཉམས་སུ་བླང་། །ཞེས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་གྲངས་མེད་པ་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཁོ་ནར་སོང་། ཕྱིས་ནས་ཀྱང་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམ་པ་འདི་འདྲ་མི་འོང་བས། ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ།
ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་མཇལ་བའི་སྐབས་འདི་ར་ཚེ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འགྲུབ་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཉམས་སུ་བླང་དགོས། དེའང་ཚེ་འདིའི་དོན་ལས་ཕྱི་མའི་དོན་གཙོ་ཆེ། ཕྱི་
མའང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་གཙོ། རང་དོན་ལས་གཞན་དོན་གཙོ། ཆོས་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ལས་སྒྲུབ་པ་གཙོ། །སྒྲུབ་པ་གཞན་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་གཙོ། དེའང་ལུང་རིགས་ཀྱི་

༄༅། །དཔྱད་སྒོམ་ལས་བླ་མའི་མན་ངག་ཕྱུར་ཚུགས་སུ་བསྒོམ་པ་གཙོ། སྦྱོང་ལམ་གཞན་ལས་མལ་དུ་བསྡད་ནས་སྦྱོང་བ་གཙོ་ཆེའོ། །གོ་ལོག་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནི། གོ་ལོག་དྲུག་སྟེང་
བ་སྟེ། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་མི་བཟོད་པར་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྐྱོང་ཞིང་ལས་ཚོང་ཁེ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པ་བཟོད་པ་གོ་ལོག །ཆོས་རྣམ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ་འདུན་པ་མི་བྱེད་པར
ཚེ་འདིའི་བདེ་སྐྱིད་དཔལ་འབྱོར་ལ་འདུན་པ་བྱེད་པ་འདུན་པ་གོ་ལོག །ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རོ་མི་མྱང་བར་ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རོ་མྱང་བ་རོ་མྱང་གོ་ལོག །སྡིག་པ་བྱེད་པ་ལ་སྙིང་
རྗེ་མི་བྱེད་པར་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་བྱེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་སྙིང་རྗེ་གོ་ལོག །རང་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཆོས་ལ་མི་སྦྱོར་བར་ཚེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉེར་སེམས་གོ་ལོག །འཁོར་
འདས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་མི་སྒོམ་པར་གཞན་ལ་མི་བདེ་བ་དང་དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གོ་ལོག་སྟེ། དྲུག་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་

བར་བྱའོ། །རེས་འཇོག་མི་བྱ། ཞེས་རེས་འགའ་བྱེད། རེས་འགའ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། བློ་སྣ་མི་མང་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བློ་སྦྱོང་བར་བྱ། དོལ་ཆོད་དུ་སྦྱང་།
ཞེས་རྣམ་གཡེང་དང་མ་འབྲེལ་བར་བློ་སྦྱོང་ཁོ་ནར་བློ་ཡིངས་ཀྱིས་བསྐྱུར་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་བར་བྱ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་དུ་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་
གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དང་བདག་འཛིན་ལས་ཐར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའང་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཡོད་ལ་བྱས་ཏེ། དྲག་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟག །སྐྱེ་ན་གཉེན་པོ་དྲག་ཏུ་བསྟེན།
ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་ཅི་འདྲ་འདུག་བལྟ། གལ་ཏེ་མེད་པ་ལྟར་འདུག་ན་ཆགས་སྡང་གི་ཡུལ་ཞིག་བསྟེན་ལ་བརྟག །དེའི་ཚེ་གཅེས་འཛིན་སྐྱེ་བར་འདུག་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གཉེན་
པོས་དེ་མ་ཐག་སྤང་ངོ་། །ཡུས་མ་བསྒོམ། ཞེས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་རང་གི་དྲིན་ཡོད་ཀྱང་ཡུས་ཆེ་མི་བྱ་སྟེ་བདག་བས་གཞན་གཅེས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁས་པ་དང་བཙུན་པ་དང་ཆོས་ཉམས་

༄༅། །སུ་བླངས་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཡུན་རིང་བྱས་པ་སོགས་རང་དོན་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཡུས་བྱ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུས་གཞན་ལ་མི་འཆོང་ངོ་། །མི་ལ་རེ་བ་མ་ཆེ། ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་བྱ་བ་རྭ་སྒྲེང་པའི་བཀའ་ཡིན་གསུངས། ཀོ་ལོང་མི་སྒོམ། ཞེས་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་གི་བསམ་པ་མི་བྱ། གཞན་གྱིས་རང་ལ་མི་མང་སར་སྨད་ཕབ་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ལན་མི་བྱ་ཞིང་སེམས་རྒྱུད་འཁྲུགས་པ་སྤང་། པོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐོལ་ཆོས་པ་རྣམས་ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ར་མ་སོང་བས། བཟོད་སྲན་ཤའུ་བས་ཆུང་། ཀོ་ལོང་གཙང་བཙན་བས་དམ་པར་གདའ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པས་ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་གསུངས། ཡུད་ཙམ་པ་མི་བྱ། ཞེས་ཚུང་ཟད་ཙམ་རེས་དགའ་མི་དགའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་སྙེ་གྲོགས་ཀྱི་སེམས་ལ་གཟན་པ་མི་བྱ། འོར་ཆེ་མ་འདོད། ཞེས་པས་རང་གིས་ཆོས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་། དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ ༥

ཀོཾ་ཆང་མཐུན་དག་གཅེས་བཏུས།

སོགས་ལ་གཞན་གྱི་འོར་ཆེའི་ཚིག་གི་གཏོང་རག་འབྱུང་དུ་རེ་བ་མི་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་སྙན་གྲགས་ཡོང་དུ་རེ་བ་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་བསླབ་བྱ་དེ་རྣམས་ནི་བློ་སྦྱོང་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་འཕེལ་དུ་
འགྱུར་བའི་ཐབས་ཡིན་ལ། མདོར་ན་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེས། ཚེ་ཧྲིལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས། འབྱུངས་པའི་གདིང་
ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་ལྟར་འབད་དོ། །སྙིགས་མ་ལྔ་པོ་བདོ་བ་འདི། །བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན། །མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་འདི། །གསེར་གླིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན། །
ཞེས་པ་ནི། དུས་དང་། སེམས་ཅན་དང་། ཚེ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྟ་བའི་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བས་བདེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ནི་ཉུང་། འགལ་རྐྱེན་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཆོས་གཞན་
གྱི་གཉེན་པོས་མ་སླེབས་པ་ན། བློ་སྦྱོང་མཁན་ལ་རྐྱེན་ངན་ཇི་ཙམ་མང་བཞིན་དགེ་སྦྱོར་འཕེལ་བ་དཔེར་ན་ཤིང་ཇི་ཙམ་མང་བཞིན་མེ་ལྕེ་ཕྱི་ཕྱིར་འཕེལ་བ་ལྟར། ཉོན་མོངས་དང་རྐྱེན་ངན་

༄༅། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་བསྒྱུར་བ། གཞན་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས། དབང་པོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བའི་མན་ངག་བདུད་རྩི་འི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་འདི། ཇོ་བོའི་བླ་མ་རྣམ་གསུམ་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་སྐྲུ་དྲིན་ཆེ་བ་ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཟབ་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །སྔོན་སྦྱང་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་སད་པས། །རང་གི་མོས་པ་མང་བའི་རྒྱུས། །སྡུག་བསྔལ་གཏམ་ངན་ཁྱད་བསད་ནས། །བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་ཞུས། །ད་ནི་ཤི་ཡང་མི་འགྱོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འཆད་ཁ་བ་ཉིད་སྔོན་གྱི་ལས་འཕྲོ་སད་ནས། ཆོས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐུགས་མོས་པས་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རང་སེམས་བདག་འཛིན་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་འདི་ཉིད། ཇོ་བོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་ལས་ཞུས་ཤིང་ཐུགས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས། བདག་བས་གཞན་གཅེས་ཀྱི་ཐུགས་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་སྐྱེས་ཏེ། ཆོས་སྒོར

ཞུགས་པའི་དོན་འབྲས་མཐར་ཕྱུག་པ་གྲུབ་ཅིང་གདིང་ཐོབ་པས་འགྱོད་པ་མེད་པའོ། །ཤློ་ཀ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་གཞུང་མཛད་པ་པོས་མཇུག་སྡུད་པའི་གསུང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པས་ཁ་སྐོང་བ་ནི། དེ་ལྟར་བློ་སྦྱོང་གི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུར་འདུག་ན་སྐྱོ་རོགས་ཡིན་ཏེ་བདེ་སྡུག་ཐམས་ཅད་བློ་སྦྱོང་ཁོ་ནས་ལམ་དུ་ཁྱེར་ཆོག་པ་མ་ཟད། ཆོས་ཟབ་མོས་ལས་ངན་ལྷོངས་ནས་སེམས་ལྷོངས་སུ། འགྲོ་ན་སྡོད་སྙིང་འདོད། སྡོད་ན་འགྲོ་སྙིང་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་ན་འདི་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་འདི་འདྲ་ན། །གནས་མལ་འདི་ཡང་ཡང་རབ་ཡིན། །བློ་སེམས་འདི་ཡང་བདེ་མོ་ཡིན། །གཞན་དུ་ཕྱིད་ཀྱི་སྡུག་སྲན་འདིས། །དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས་ཁ་རྗེ་ཆེ། །བཙོ་སྲེག་མ་མྱོང་ཁ་རྗེ་ཆེ། །ཞེས་དང་། །གཞན་ཡང་འཇིགས་པ་རབ་བསམ་སྟེ། །བདག་ལ་ཁྲེལ་བདས་ཆེན་པོ་བྱ། །ལྟོ་ལ་གྱོང་བསྐུར་དཀའ་ཐུབ་བྱ། །གོས་ལ་གྱོང་བསྐུར་དམན་ཆ་བླང་། །བདེ་སྡུག་ཁྱད་བསད་གཉེན་པོ་བསྒོམ། །ཞེས་སེམས་དཔའི་

༄། །རིམ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ལ་ཞགས་འདེབས་གནད་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ན་བའི་ཚེ་ན་ནད་གཡོག་ཡིན་ཏེ། དེའང་སྨན་པ་ནད་གཡོག་འཛའ་བཤེས་སོགས་ལ་འདི་
ལས་དྲག་པ་ཞིག་བྱེད་ཐང་སྙམ་སེམས་ཡུས་པའི་དུས་སུ། ན་བ་འདི་གཞན་སུས་ཀྱང་མ་ལན་བདག་འཛིན་ཁོ་ནས་ལན། སྨན་དང་ནད་གཡོག་གིས་ཕན་ན་སྟར་འདི་མ་བྱུས་སྙམ་པ་མེད་
རྫུང་སུའང་འཇིགས་པ་འདི་ལས་མ་ཐར། ད་རེས་བདག་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འདི་མཁོ་བས་སྙིང་ཚིམ་སྙམ་དུ་བསམ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་གཞན་གྱི་ནད་གདོན་སོགས་ལེན་པ་ལ་བསླབ་བོ། །གཞན་
ཡང་རྡོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་གསུངས་ལས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འབུར་འཇོམས་ཏེ། །གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་བརྗེག་ཡིན། །འདུན་མ་ཐམས་ཅད་ཚིག་འབྲིལ་ཏེ། །ལམ་རྣམས་ཐམས་
ཅད་གཅིག་ཆོད་ཡིན། །གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་བཞི་སྟེ། །མཐའ་འཁོབ་འདུལ་ན་དགོས་པ་ཡིན། །འཁོར་ངན་ལོག་སྒྲུབ་བཟོད་པ་ལ། །སྙིགས་མའི་དུས་སུ་མཁོ་བ་ཡིན། །ཞེས

གསུངས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་མ་ཐག་བློ་སྦྱོང་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་འབུར་འཇོམས་བྱ། གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ནས་དལ་བུས་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཐོག་བརྡེ་ས་གློ་རྡེག་ཏུ་བཅོམ། འཕྲུལ་ཕྱུག་གི་འདུན་མ་སྣ་ཁ་མང་པོ་མི་ཤོམས་པར་སེམས་ལ་གང་ཕན་དང་བདག་འཛིན་བརླག་ཅི་ཐུབ་གཅིག་ཕུར་བསྒྲིལ། བདག་འཛིན་དང་རྣམ་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ལམ་གཅིག་ཆོད་དེས་ལམ་རིམ་པ་བརྒྱ་མི་དགོས། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་ར་འདུས་པའོ། །རྐྱེན་ངན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན༔ ༔འདྲེ་གདོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན། །ན་ཚ་སྡིག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱུགས་ཤིང་ཡིན། །སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་ལོངས་ཡིན། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་སྟེ། །མཐའ་འཁོབ་འདུལ་ན་དགོས་པ་ཡིན། །འཁོར་ངན་ལོག་སྒྲུབ་བཟློད་པ་ལ། །སྙིགས་མའི་དུས་སུ་མཁོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྐྱེན་ངན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་། དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ།

༄༅། །རྟོགས་པ་ལ་བོགས་འདོན་པ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་རྐྱེན་ངན་སྣང་མི་དགོས། ལྷ་འདྲེའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། གདོན་གྱི་གནོད་པ་བྱུང་ན་དགེ་སྦྱོར་དང་ཐུགས་དམ་འཕེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བས་བླ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས་འཇིགས་མི་དགོས། དམ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ལ་སྔོན་གྱི་ལས་ངན་སྨིན་པས་ལུས་ལ་ན་ཚ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ཡང་འབྱུང་ལ། བྱུང་བ་དེ་འང་ནད་ཚབས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཚུང་ངུ་ཀླད་པ་ན་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཕྱུགས་མས་འདེད་པ་ལྟར་དག་པ་མདོ་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་པས་ནད་ལ་དགའ་བ་བསྒོམ། སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་སྡུག་བསྔལ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་སྟོང་ཉིད་དུ་འཆར། སྡུག་བསྔལ་ཇི་ཙམ་ཆེ་རུང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་ལོངས་ཡིན་པས་ཡིད་ཞུམ་པ་མི་དགོས། དེ་རྣམས་བྱུང་ན་བྱུང་གིས་བཟང་སྙེ་ཉམས་ལེན་གྱི་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་ཚོག་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་བཞི་མི་སྤང་ས

ཉམས་སུ་བླང་བའི་གདམས་ངག་གོ །སྲིད་ཀྱི་གཉའ་གནོན་ཆེན་པོ་ཡིན། །སྡུག་གི་མཛུག་སྡུད་ཆེན་པོ་ཡིན། །མི་མགོ་ཤོས་ནི་འདོད་ཐོག་ཡིན། །ལྟས་ངན་གཡང་དུ་ལེན་པ་ཡིན། །གཉེན་པོ་ལོག་གནོན་གྱི་ཆོས་བཞི་སྟེ། །མཐའ་འཁོབ་འདུལ་ན་དགོས་པ་ཡིན། །འཁོར་ངན་ལོག་སྒྲུབ་བཟློད་པ་ལ། །སྐྱིགས་མའི་དུས་སུ་མཁོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་སེམས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་ན་ཆོས་མིན་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་འདོད་དུ་འོང་བས། སྐྱིད་པར་སྣམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ། སྐྱིད་པར་སྣང་བ་ཙམ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་ནས་ལམ་དུ་ཁྱེར། སྐྱིད་སྣང་དེའི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་རང་ཚོ་ཐུབ་པར་བྱས་པས་སྐྱིད་ཀྱི་གཉའ་གནོན་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་བྱུང་ན་ཡི་མུག་མི་བྱ་བར་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་སྟོང་པར་ཡལ། སྡུག་སྣང་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་བླང་ཞིང་རང་ཚོ་ཐུབ་པར་བྱས་པས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་གི་མཛུག་སྡུད་པ་ཡིན། །མི་མགོ་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་ན་

༄༅། །བདག་གཅེས་འཛིན་བརླག་པའི་གྲོགས་བསམ་ཐོག་འདོད་ཐོག་ཡིན། །བདག་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འདི་རང་མགོ། འདི་ཅེས་ཀྱང་བརླག་ཏུ་ཆུག་ཅིག་སྙམ་བློ་བདེ་འབོལ་གྱིས་
བཞག །ལྷུས་ངན་དང་ཚོ་འཕྲུལ་བྱུང་ན་ཅི་ལེན། གང་དྲག་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་འཆར། དེའི་ཚེ་འདི་དགོས་རྒྱུ་ཡིན། བྱུང་བ་ལེགས། བདག་གཅེས་འཛིན་འདིའི་སྟེང་དུ་ལྷུས་ངན་
ཐམས་ཅད་སྤྲུངས་ཤིག་སྙམ་དུ་སྙེམས་འཕྲིག་མེད་པར་བཞག །གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་མ་ཐུལ་བའི་ལོག་གནོན་གྱི་ཆོས་བཞིའོ། །བདག་ནི་སྨྱོན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །རྒྱུངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ ༥
ཤིག་ཡིན། །གཞན་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཏེ། །ཅངས་ཏེ་ལེན་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། །གཉེན་པོ་མཇུག་སྡུད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། །མཐའ་ལྟོབ་འདུལ་ན་དགོས་པ་ཡིན། །ལྟོར་ངན་
ལོག་སྒྲུབ་བཟློད་པ་ལ། །སྙིགས་མའི་དུས་སུ་མཁོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བློ་སྦྱོང་གི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རང་དོན་རྒྱུངས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང་། གཞན་དོན་ཅངས་ཀྱིས་འཛུམས་པ་

གཉིས་ལ་འདུས་པས་ཁྲིད་ཀྱི་མདུག་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱ་བར་བཟུང་ངོ་། །ལོག་ཅེར་ལོག་ལ་ཅེར་ཅེར་ལྟོས། །ཤིག་གེ་ཤིག་ལ་འབོལ་ལེ་ཞོག །དེས་ནི་མི་
འཆིང་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཕྲ་རགས་གང་ཤར་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་སེམས་ཕྱི་རུ་ཡེངས་ན་ཐ་མལ་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་ལམ་ལོག་པར་འགྱུར་
བས༑ ཁ་ནང་དུ་ཆེར་གྱིས་ལོག་ནས་ངོ་བོ་ལ་གཅེར་གྱིས་བལྟ། བལྟས་པས་མ་མཐོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དེའི་ངང་དུ་ཤིག་གེར་བཤིག །ལྷོད་ཀྱིས་གློད་ལ་བཞག་པས་རྣམ་རྟོག་ཉོན་མོངས་ཅི་
ཙམ་མང་རུང་མི་འཆིང་ཞིང་རང་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྒོམ་རིམ་སྙིང་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་གི་བཀའ་སྒྲོལ་ལས་བྱོན་པའི་བློ་སྦྱོང་གི་
གདམས་ངག་བརྒྱུད་པ་སོ་སོའི་ཁྲིད་སྒྲོལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དོན་ཐམས་ཅད་དོན་བདུན་གྱི་གཞུང་འདིར་འདུ་བས། ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་མང་པོ་དང་། དེ་

ལམ་སྐོར་ གྲུམ་བུ་ཅན། ཁྲིད་ཡིག

༄༅། །འཆད་པ་པོ་མཐའ་ཡས་པར་བཞུགས་པ་ལས། ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་མེད་ཞབས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའི་ཁྲིད་ཡིག་དག་ལས་ཁྲིད་
ཚུལ་ཞིབ་མོར་ཐོབ་པས་སྐྱེས་ཆེན་ཟུང་གི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་འི་ཉིང་ཁུ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ལས་དང་པོ་པས་གོ་སླ་གཙོར་བཏོན། གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཁོ་ནས་འདུས་གསལ་དུ་
བསྡེབས་པའོ། །མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །དམ་ཆོས་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་བཅུད། །ཟབ་ཅིང་ཉམས་སུ་བླང་བདེ་བ། །ཁྲིད་ཚུལ་ཀུན་ལས་ཁྱད་དུ་བྱུང་། །ཟབ་ཆོས་འདི་འདྲ་ཐོས་པ་
དཀའ༔ ༔ཐོས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དཀའ། །འདི་སྤྱོད་བསོད་ནམས་ནོར་ལྡན་པ། །དེང་སང་ས་སྟེང་གསེར་བཞིན་དཀོན། །དེས་ན་བླ་མང་དལ་བའི་རྒྱུ། །འོན་ཀྱང་གཞན་ཕན་ལྷག་
བསམ་གྱིས། །འདི་བྱས་དགེ་བས་ལུས་ཅན་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་འབྱོང་བར་ཤོག །ཅེས་པའང་རང་སློབ་ལྷ་རིག་པ་ཀརྨ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་རིང་ནས་བསྐུལ་ཞིང་ཉེ་ཆར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་ ༥

འཕྲོག་པའི་འདུན་པས་གཡར་དམ་འཆའ་བ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཀརྨ་ཐབས་མཁས་ཉམས་རོལ་དང་། བླ་མ་ཀརྨ་ངེས་དོན་སོགས་སྐྱབས་ལ་གཞོལ་བའི་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་སུ། བཞེད་བསྐུལ་ནན་ཅན་གྱི་ངོར། ཐུམས་མགོན་ཀརྨ་སི་ཏུའི་འབངས་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་དཔལ་སྤུངས་ཡང་དབེན་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་གླིང་དུ་སྦྱར་བ་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ།། ༈ ། །མགོ་རྒྱུའི་ལོངས་སྤྱོད་འཛོམས་ཀྱང་མ་བསགས་ཤིང་། །འདོད་ཡོན་འཁོར་མང་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཞེན་པར། །བསླབ་གསུམ་སྡེ་སྣོད་རིག་པའི་བང་མཛོད་དེ། །སྦྱོང་དང་ཀློག་པའི་སྙིང་གི་དབུས་སུ་བསྐྱིལ། །ཅེས་པ་འདི་ལང་རྗོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་ངེས་དོན་གསུང་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པ་དེས་ཐུན་སེང་ཞིག་ལ་མཁའ་ལྡིང་ཤུགཀྱུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། ། །སརྦ་མངྒ་ལཾ།། ། །

གཅིག

༄༅། །བློ་སྦྱོང་སྨོན་ལམ་བྱང་སེམས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་ངོགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཅ

༄༅། །འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་དང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཐུགས་བསྐྱེད་མཐར་ཕྱིན་བདེན་པ་ཡིས། །བདག་གཞན་
མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ཀུན་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་སྐྱེ་བར་ཤོག །སེམས་ཅན་ཞེ་སྡང་ལ་ཞུགས་དང་། །ཚ་གྲང་དམྱལ་བ་སྨྲོང་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་བདག་ལ་
ཐིམ༔ །བདག་གི་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ནི། །ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །ཞེ་སྡང་དམྱལ་བའི་གནས་སྟོངས་ནས། །རྡོ་རྗེ་

ཟློ་སྐྱོང་ གཉིས་ སྨོན་ལམ་

༄༅། །རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས། །མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །སེར་སྣ་འདོད་ཆགས་ལ་ཞུགས་དང་། །ཡི་དྭགས་བཀྲེས་སྐོམས་སྐྱོང་བ་ཡི། །སྡུག་
བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་བདག་ལ་ཐིམ། །བདག་གི་སྐྱོང་བའི་སེམས་དང་ནི། །འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །སེར་སྣ་ཡི་དྭགས་
གནས་སྟོངས་ནས། །པདྨ་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས། །སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །གཏི་མུག་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་རྣམས་དང་། །དུད་འགྲོ་གླེན་ཅིང་ལྐུགས་པ་ཡི། །

༥

སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་བདག་ལ་ཐིམ། །བདག་གི་སྐྱེས་སྦྱངས་ཤེས་རབ་དང་། །གཉི་མུག་མེད་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །གཉི་མུག་དུད་འགྲོའི་
གནས་སྟོངས་ནས། །བདེ་གཤེགས་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས། །ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །ཕྲག་དོག་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་རྣམས་དང་། །འཐབ་ཅིང་རྩོད་པའི་ལྷ་མིན་
གྱི༔ །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་བདག་ལ་ཐིམ། །བདག་གི་སྒོ་གསུམ་བཟོད་པ་དང་། །ཕྲག་དོག་མེད་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །འཐབ་རྩོད་ལྷ་མིན་
གནས་སྟོངས་ནས། །ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས། །བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །ང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ནོན་རྣམས་དང་། །འཕོ་ལྟུང་སྨྲེང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །སྡུག་
བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་བདག་ལ་ཐིམ། །བདག་གིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། །ང་རྒྱལ་མེད་པའི་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །འཕོ་ལྟུང་ལྷ་ཡི་གནས་

༄༅། །སྟོངས་ནས། །རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །ཐོག་མེད་ལས་སྒྲིབ་ཇི་སྙེད་དང་། །སྐྱེ་ཤ་ན་འཆི་འཁོར་བ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་བདག་ལ་ཐིམ། །བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས། །ཐོག་མེད་ནས་བསགས་དགེ་རྩ་རྣམས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །བྲེལ་ཡོངས་མི་ཡི་གནས་སྟོངས་ནས། །ཆོས་སྐུ་དྲི་མེད་སྤྱན་རས་གཟིགས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྔགས་ཀྱི། །ཉམས་ཆག་ཉེས་ལྟུང་བདག་ལ་ཐིམ། །བདག་གིས་སྡོམ་གསུམ་བསྲུངས་པའི་དགེ །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །སྡོམ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་གྱུར་ནས། །ཉམས་པའི་དྲི་ཙམ་མི་འབྱུང་བར། །རིགས་འདུས་རྡོ་རྗེ་སེམས་ཐོབ་ཤོག །སྲོག་བཅད་རྟེན་གསུམ་གཞིག་གཞོམས་སོགས། །ཚེ་ཐུང་ལས་སྒྲིབ་བདག་ལ་ཐིམ། །རྟེན་གསུམ་བཞེངས་དང་སྲོག་བསྐྱབས་དགེ །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། ། ༥

དུས་མིན་འཆི་བའི་མིང་མི་གྲགས། །རྡོ་རྗེ་ཆེ་དཔག་མེད་ཐོབ་ཤོག །རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པ་སོགས། །འགྲོ་བའི་ནད་ཀུན་བདག་ལ་ཐིམ། །རྡེག་རྡུང་སྤྲངས་དང་སྨན་སྦྱིན་

སོགས་༔ ༔ནད་མེད་བདེ་སྐྱིད་དགེ་རྩ་རྣམས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །དུག་གསུམ་ནད་སེལ་སྨན་གྱི་བླ། །བཻཌཱུརྱ་འོད་སྐུ་ཐོབ་ཤོག །རྐུ་འཕྲོག་མ་བྱིན་བླངས་པ་ཡིས། །

བགྲེས་སྐོམ་དབུལ་ཕོངས་བདག་ལ་ཐིམ། །ཆོས་ནོར་སྦྱིན་འབྲས་ཇི་སྙེད་པ། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །འདོད་དགུ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་པ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་

ལོངས་སྤྱོད་ཤོག །མི་དགེ་འབའ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིས། །མ་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡི། །ལས་སྒྲིབ་ཇི་སྙེད་བདག་ལ་ཐིམ། །སེམས་བསྐྱེད་འགྱུར་བ་བཅུ་ལ་སོགས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་

འགྲོ་ལ་སྦྱིན། །ཀུན་ཀྱང་མངོན་དགའ་བདེ་ལྡན་སོགས། །དག་ཞིང་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ཤོག །ལོག་ལྟ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་པ་ཡིས། །དཀོན་མཆོག་མཉེས་པར་མི་བགྱིད་པའི། །ལས་

༄། །སྲིབ་ཧི་སྙེད་བདག་ལ་ཐིམ། །དད་པ་རྣམ་གསུམ་དགེ་རྩ་སོགས། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྲིན། །བསླུ་མེད་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ། །ཡིད་ཆེས་ཁོང་ནས་རྡོལ་བ་ཡིས། །དགེ་སྡུབ་སྡིག་སྤོང་བྱེད་པར་ཤོག །བདག་འཛིན་འབའ་ཞིག་གོམས་པ་ཡིས། །རང་སྣང་དགྲ་རུ་ལྡ་བ་ཡི། །ཆགས་སྡང་མ་ལུས་བདག་ལ་ཐིམ། །ཚད་མེད་བཞི་ཡི་དགེ་རྩ་རྣམས༑ ༑ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྲིན། །ཀུན་ཀྱང་བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་དང་། །དགའ་བ་བཏང་སྙོམས་སེམས་ལྡན་ཤོག །འཁྲུལ་སྣང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སེམས། །སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ཁུངས་བདག་ལ་ཐིམས། །སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་ལ་སྲིན། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། །རྫོགས་སངས་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །མདོར་ན་འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག་སོགས། །མི་འདོད་པ་དང་འཕྲད་པ་དང་། །ཉེ་དུ་ཟས་ནོར་གནས་གྲོགས་སོགས། །འདོད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དང་། །དགྲ་འདུལ་གཉེན་

ཀཾ་ཚང་མཁན་ངག་གཅེས་བཏུས།

སྐྱོང་སོ་ནམ་སོགས། །ཡོད་པ་བསྐྱང་གིས་མི་ལོངས་དང་། །མངའ་ཐང་ལོངས་སྤྱོད་སྙན་གྲགས་སོགས། །མེད་པ་བཙལ་གྱིས་མི་རྙེད་དང་། །བར་ཆད་གློ་བུར་ཡེ་འདྲོགས་སོགས། །
འཁྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ། །བདག་གིས་བདག་འཛིན་སྙིང་དུ་ལེན། །དུས་གསུམ་དགེ་བའི་དངོས་ཀུན་དང་། །ཁ་རྗེ་དབང་ཐང་ལུས་སྲོག་བཅས། །ལྟོས་པ་མེད་པ་འགྲོ་ལ་
སྦྱིན༔ ༔སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱིད་ལྡན། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །བདག་གིས་ཆོས་བཤད་དགེ་བསྐུལ་དང་། །ཤ་ཟོས་ཞོ་འཐུང་བཞོན་པ་ཞོན། །བདག་ལ་དད་ ༥
གུས་ཟས་ནོར་སྦྱིན། །མ་དད་ཡོག་ལྟ་བསྐུར་འདེབས་དང་། །འཕྲོག་བཅོམ་རྡེག་རྡུང་ངན་སེམས་འཆང་། །བཟང་ངན་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་སོགས། །མདོར་ན་བདག་ལུས་མཐོང་བ་
དང༔ ༔བདག་གི་མིང་ཐོས་སྐྱོན་ཡོན་དྲན། །རླུང་རྫིས་རེག་པའི་འགྲོ་ཀུན་ཀྱང་། །ཐོག་མེད་སྡིག་སྒྲིབ་ཟད་ནས་ནི། །འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་འདྲེན་

༄༅། །པར་ཤོག །བདག་གི་སྒོ་གསུམ་བྱ་སྤྱོད་དང་། །ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས། །འགྲོ་ཕན་ཁོ་ན་བྱེད་ནུས་ཤོག །བདག་གི་ལུས་སྲོག་ལ་འཚེ་བའི། །མི་དང་མི་མིན་གནོད་སེམས་ཅན། །ཕོག་མ་ཁོ་ནར་འཚང་རྒྱ་ཤོག །བདག་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །སྡིག་པའི་འབྲས་བུར་མ་གྱུར་ཅིག །མྱི་ལམ་ཙམ་དུ་སྡིག་རྒྱུ་ལྟར། །བརྟག་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ༑ ༑བདག་འཛིན་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་བསླུས། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ཀུན་དང་། །གདོན་བགེགས་མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས། །དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ། །སྟོང་ལ་བདེན་ཞེན་བྱེད་པ་འཁྲུལ། །ཀུན་རྫོབ་ཕ་མར་མ་གྱུར་མེད། །འཇིག་རྟེན་དགྲ་ན་ཕ་མ་ལས། །དྲིན་ཆེ་བ་ནི་གང་ཞིག་ཡོད། །མ་བུར་གནོད་སེམས་འཚང་བ་འཁྲུལ། །དེ་བས་ཕ་མ་སེམས་ཅན་ནི། །ཕྱོགས་རིས་མེད་པའི་དྲིན་དྲན་པས། །ཁེ་དང་རྒྱལ་ཁ་གཞན་ལ་སྦྱིན། །གྱོང་དང་ཕམ་ཁ་རང་ལ་ལེན། །བདག་གི་ལྷག་བསམ་འདི་ཡི་མཐུས། །ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་

སྤྲངས་ཚོགས་རྫོགས་ཤོག། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་རྒྱལ་བའི་ལམ། །བདེ་བླག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། །རྣམ་མཁྱེན་

སངས་རྒྱས་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པའང་བློ་སྦྱོང་ལ་མོས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རི་ངོགས་སུ་སྙིང་ནས་སྨོན་པ་དགེ། །མངྒ་ལཾ།། ༈ ། །མགོ་རྒྱུའི་ལོངས་སྤྱོད་འཛོམས་ཀྱང་མ་བསགས་ཤོག། །འདོད་ཡོན་

འཁོར་མང་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཞེན་པར། །བསླབ་གསུམ་སྡེ་སྣོད་རིག་པའི་བང་མཛོད་དེ། །སྤོང་དང་ཀློག་པའི་སྙིང་གི་དབུས་སུ་བསྐྱིལ། །ཅེས་པ་འདི་འང་རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀཿ་ངེས་དོན་གསུང་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པ་དེས་ཕྱུན་སེང་

ཞིག་ལ་མཁའ་ལྡིང་ཕྱུག་ཏུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS

KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110 - 2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS